

Loviisan kaupunki

Talousarvio ja taloussuunnitelma 2016–2018

Kaupunginhallitus 20.10.2015
Kaupunginvaltuusto 11.11.2015

Loviisan kaupunki

Talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2016–2018

Loviisan kaupunki
Talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2016–2018
Kaupunginhallitus 20.10.2015
Kaupunginvaltuusto 11.11.2015
Julkaisija: Loviisan kaupunki
Taitto: Maria Lindroos
Kansikuva: Pepe Kallioinen

SISÄLLYSLUETTELO

TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2016–2018	
Kaupunginjohtajan alkusanat	7
Suunnittelun lähtökohdat	8
Talousarvion yhteenveto	17
Loviisan vesiliikelaitos	21
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet	22
TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT	25
KÄYTTÖTALOUS - LOVIISAN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2016	31
Vaalit	34
Tarkastuslautakunta	34
Valtuusto	35
Kaupunginhallitus	35
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	36
Perusturvakeskus	47
Sivistyskeskus	75
Tekninen keskus	101
INVESTOINNIT	113
HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	119
LIITTEET	127
Loviisan vesiliikelaitos	128

Kaupunginjohtajan alkusanat

Vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2017–2018 taloussuunnitelma on laadittu hyvässä yhteistyössä keskusten kanssa. Kuntien toimintakenttään kohdistuu kuitenkin lukuisia haasteita ja uudistustarpeita, jotka vaikuttavat tulevina vuosina syvällisesti kuntien toimintaan ja rooliin. Valtiovallan suunnittelema sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamishanke merkitsee toteutuessaan sitä, että sosiaali- ja terveystaloudet siirtyvät pois kuntien vastuulta ja sitä kautta keskimäärin noin 50 % kuntien menoista poistuu. Tämä uudistus on tarkoitus toteuttaa vuoden 2019 alusta. Mikäli hanke toteutuu, kunnille jää rooli alueen ja oman kunnan elinvoiman ylläpitäjänä, mikä heijastuu merkittäväällä tavalla kuntien talousarvioon jatkossa. Tämä merkitsee käytännössä myös sitä, että kuntien päällimmäisenä tehtävänä ei olisi palvelutuotanto ja sen järjestäminen, vaan enemminkin toimiminen verkostomaisessa toimintaympäristössä, jossa kullekin toimijalle löytyy oma tehtäväkenttensä. Yhteisenä nimittäjänä on kuitenkin oman alueen elinvoiman ylläpitäminen.

Vuoden 2016 talousarviossa toimintamenot kasvavat 1,9 % vuoden 2015 talousarvioon verrattuna. Verotulojen ennustetaan kasvavan vain noin 1,2 % verrattuna vuoden 2015 talousarvioon. Sitä vastoin valtionosuuksien ennakoidaan kasvavan 2 miljoonaa euroa vuoden 2015 talousarvioon verrattuna. Tilikauden tuloksen ennakoidaan kuitenkin jäävän noin 1,3 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Alijäämäisestä tuloksesta huolimatta taseessa tulee olemaan noin 13,3 miljoonaa euroa kumulatiivista ylijäämää. Velkamäärä asukasta kohden ei tule kuitenkaan juuri muuttumaan verrattuna vuoden 2015 talousarvioon ja 2016 sen arvioidaan olevan 2 786 euroa/asukas, joka on silti vielä alle maan keskiarvon. Jatkossa on hyvin tärkeää pitää myös velkaantumisaste kohtuullisena. Taloudenhoidon ja vakavaraisuuden kannalta on tärkeää jatkaa tehostamishjelmaa myös 2016. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että vuoden 2016 aikana keskuksista tulisi löytyä noin 1 miljoonan euron edestä käyttömenoja vähentäviä toimenpiteitä.

Työllisyyden hoitokustannusten ennakoidaan kasvavan vuonna 2016 noin 0,5 miljoonaa euroa. Tämän vuoksi lisääntyvää huomiota tulee kiinnittää toimenpiteisiin, joilla voidaan vaikuttaa työttömyyden hoitoon.

Vuoden 2016 talousarviossa ja vuosien 2017–2018 taloussuunnitelmassa investointien pääpaino on asetettu vanhus-
tenhuollon kehittämiseen. Vuosien 2014 ja 2015 talousarvioissa pääpaino oli kouluinvestoinneissa. Merkittävin investointihanke koskee palveluasumisen kehittämistä ja siihen liittyvää uudisrakentamista, johon on vuodelle 2016 varattu 1 miljoonaa euroa ja vuodelle 2017 peräti 4,7 miljoonaa euroa. Lisäksi vanhustenhuollon hankkeista on tänä vuonna jo aloitettu Taasiakodin peruskorjaus. Tämä merkittävä investointi on suuruudeltaan 1,0 miljoonaa euroa.

Elinkeinoelämän edistämiseksi troolisataman kehittämiseen varataan 0,8 miljoonaa euroa, johon arvioidaan saatavan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta rahoitusta 90 %. Asuntotuotannon edistämiseksi varataan 0,27 miljoonaa euroa osakepääoman korottamiseen kaupungin omistamissa asuntoyhtiöissä. Vesiliikelaitoksen investoinnit 2016 ovat suuret, yhteensä 5,14 miljoonaa euroa. Suurin hankkeista on Pernaja–Loviisa -runkolinjan rakennustyöt, yhteensä 3,5 miljoonaa euroa, josta vuoden 2016 osuus on 2,5 miljoonaa euroa. Vårdön jätevesipuhdistamon saneeraukseen varataan 1,5 miljoonaa euroa. Näiden suurten hankkeiden valmistuttua ei vesiliikelaitoksen osalta ole lähivuosina odotettavissa tavanomaisuudesta poikkeavia investointitarpeita.

Palvelutoiminnan parantamiseksi ja tehostamiseksi kaupunki ottaa vuonna 2016 käyttöön ns. Front Office -toiminnon, eli yhteisen asiakaspalvelupisteen, joka tulee sijaitsemaan nykyisen sivistyskeskuksen tiloissa. Kaupunki jatkaa myös Kuntaliiton koordinoimassa USO3-hankkeessa (uuden sukupolven organisaatiot), jossa paneudutaan kuntakohtaisesti kunkin kunnan keskeisiin kehittämiskohteisiin, kuten esim. kuntastrategiaan ja sopeuttamistoimenpiteisiin.

Hyvää ja vakiintunutta yhteistyötä kaupungin kehittämistä edistävien toimijoiden kanssa jatketaan ja tiivistetään myös tulevina vuosina. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat useat kolmannen sektorin toimijat, kuten yrittäjähdistykset ja lukuisat muut toimijat, jotka yhdessä kaupungin kanssa pyrkivät löytämään keinoja kaupungin kehittämiseksi ja elinvoiman edistämiseksi. Niin ikään Onneli ja Anneli -elokuvan kautta Loviisa on herättänyt myönteistä valtakunnallista kiinnostusta. Myös 2016 on näkyvissä pientä positiivista signaalia elokuvatuotannolle Loviisassa. Tätä kehitystä on syytä tukea ja vahvistaa tulevinakin vuosina.

Kaikista haasteista huolimatta vuoden 2016 talousarviota voidaan luonnehtia kehittämismyönteiseksi. Siinä panostetaan toimintaympäristöön eikä karsita asukkaille tärkeistä peruspalveluista.

Olavi Kaleva
kaupunginjohtaja

Suunnittelun lähtökohdat

Talousarvioesitys vuodelle 2016 perustuu edelleen Loviisan kaupunginvaltuuston 13.6.2012 hyväksymään kaupunkistrategiaan. Hyväksytty strategia ulottuu vuoteen 2020 saakka. Vuoden 2016 talousarvion valmistelutyö alkoi kaupunginvaltuuston iltakoululla 22.4.2015. Iltakoulun tarkoituksena oli huomioida kaupunginvaltuuston suuntaviivat tulevan talousarvion valmistelussa.

Koko kuntasektorilla, niin myös Loviisan kaupungin toimintaympäristössä, on tapahtumassa merkittäviä muutoksia sekä palveluiden järjestämisen että resurssien riittävyyden näkökulmasta. Loviisan kaupungin voimassaolevan strategian toimivuutta on siten välttämätöntä päivittää ja uudelleenarvioida. Strategian päivitys tapahtuu syksyllä 2015 ja keväällä 2016.

Loviisa – pieni kaupunki, suuria elämyksiä

Loviisan visiona on hyvinvoiva, uutta teknologiaa ja energiamuotoja hyödyntävä kaksikielinen kaupunki, jossa merenranta, maaseutu ja hyvät lähipalvelut lisäävät asukkaiden ja lomailijoiden elämänlaatua. Loviisa mahdollistaa monipuolisen elinkeino- ja kulttuurielämän kehittymisen myös hyvien tietoliikenne- ja kulkuyhteyksien avulla.

Loviisan kaupunki toimii avoimesti, oikeudenmukaisesti, suvaitsevaisesti ja tasapuolisesti. Toimintaperiaatteina kaikessa toiminnassa on hyvä palvelu, yhdessä tekeminen, vastuullisuus, aloitteellisuus, kaksikielisyys ja asiantuntemus.

Toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen:

Toimivat palvelut, osallisuus ja hyvinvointi.

- Asiakaslähtöistä palvelua annetaan oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa.
- Vuorovaikutus-, osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia parannetaan ja kuntalaisviestintää tehostetaan.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky:

Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen ja sijainnin hyödyntäminen.

- Loviisa on vetovoimainen ja monien mahdollisuuksien merenranta- ja maaseutukaupunki, jossa on tarjolla korkealaatuista asumista ja virkistystä.
- Loviisa lisää työpaikkojen ja asukkaiden sekä matkailijoiden määrää hyödyntämällä sijaintiaan kehityskäytävällä E18.

3. Henkilöstö ja johtaminen:

Toimivat yhteistyö- ja johtamisjärjestelmät sekä osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

- Loviisassa on luottamukseen, avoimuuteen ja arvostukseen perustuva yhteistyö- ja johtamisjärjestelmä.
- Loviisassa on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

4. Talous:

Terve ja kustannustehokas kuntatalous.

- Loviisassa on ennakoitavissa oleva tasapainoinen kuntatalous.
- Kaupungin toiminnan tuottavuutta, toimintatapoja ja kustannustehokkuutta parannetaan.

Toimintaympäristö ja talousarvio-odotukset

Yleinen taloudellinen tilanne

Julkistalous on jo kuuden vuoden ajan ollut alijäämäinen johtuen pitkäksi venyneestä heikosta suhdannetilanteesta ja kauan jatkuneista rakenteellisista ongelmista. Myös julkinen velka on kasvanut nopeasti. Kasvu jää koko suunnittelukaudella heikoksi. Julkisyhteisöjen alijäämä Suomessa ylitti viime vuonna viitearvon kolmella prosentilla. Viitearvo tullaan luultavasti ylittämään myös tänä vuonna, mutta alijäämä pienenee sopeuttamistoimien ja vuonna 2016 odotettavissa olevan orastavan kasvun vuoksi. Verotulojen arvioidaan kasvavan hitaasti heikosta kasvusta johtuen.

Uusi hallitus teki Suomen historian ensimmäisen, koko julkista sektoria koskevan päätöksen tasapainottamistavoitteista. Tavoitteiden tulee ohjata päätöksentekoa koko julkisella sektorilla – kohti tasapainoa. Tavoitteen koskevat niin valtiota, kuntia kuin sosiaaliturvarahastojakin. Tämä tarkoittaa, ettei uusia lakiesityksiä saa tehdä, jos niistä koituu kunnille lisäkustannuksia.

Kuntatalouden tilinpäätökset 2014 olivat positiivisempia, sillä tilinpäätöksiin vaikutti kuntia koskeva velvoite yhtiöittää kilpailevien markkinoiden toiminnot. Myös Loviisassa Loviisan sataman yhtiöittäminen aiheutti tulokseen 6,7 miljoonan euron ylijäämän.

Valtion tekemä uudistus kuntien vastuun lisäämisestä pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa on lisännyt kuntien kustannuksia merkittävästi. Työttömyys ei näytä vähentyvän, joten kuntien kustannukset jatkavat kasvuaan.

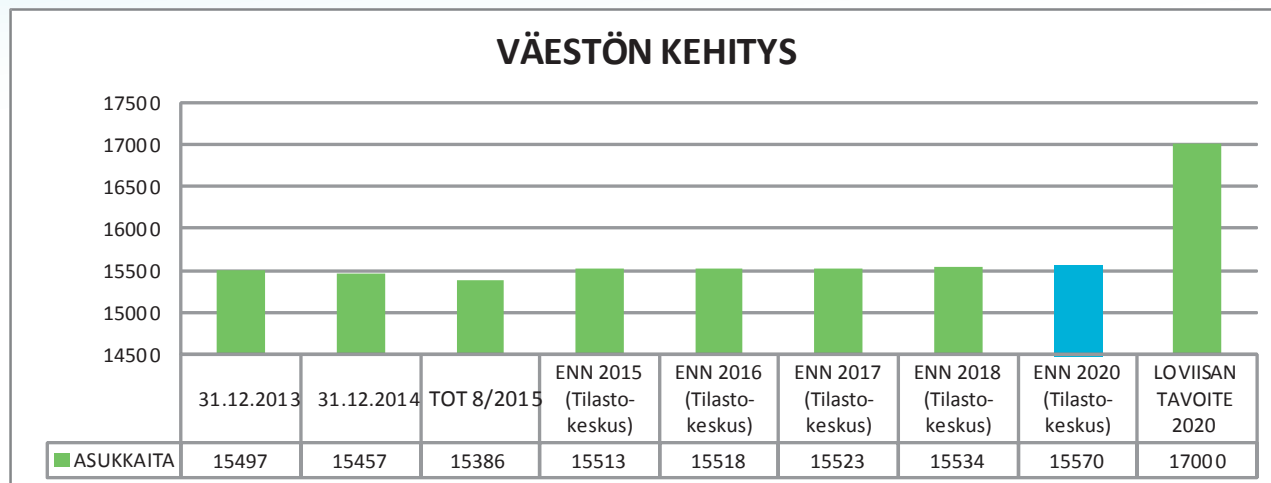
Perustoimeentulotuen siirtäminen Kelalle vuodesta 2017 tulee vähentämään tulojen ja menojen kasvua sekä kuntien osuutta peruspalveluiden valtionosuudesta. Uudistuksella pitäisi voida vähentää kuntien hallintokustannuksia. Uudistuksen nettovaikutus on kuitenkin kuntien taloutta heikentävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelu tulee olemaan yksi historian merkittävimmistä muutoksista. Näyttää siltä, että perusturvakeskuksen henkilöstö kokonaisuudessaan siirretään pois kaupungin organisaatiosta. Noin 37 % tuki- ja hallintopalveluista on kohdistunut perusturvaan. Tämä osa kaupungin tuottamista tuki- ja hallintopalveluista tulee jatkossa tarkastelun kohteeksi. Suuri kysymys on myös se, missä muodossa kiinteistömassa siirretään. Kunnan toiminta vuodesta 2019 eteenpäin tulee olemaan aivan jotain muuta kuin mihin olemme tottuneet. Talouden vakauden turvaaminen edellyttää kuntatalouden merkittävää vahvistamista ja hallittua velkaantumista.

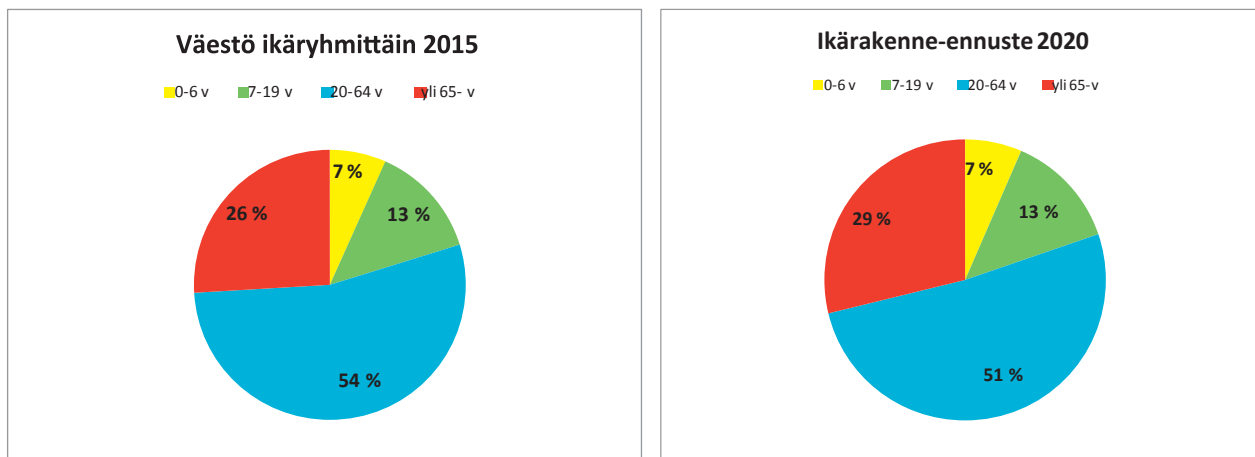
Suomen kokonaistuotanto kasvaa 0,2 prosentilla vuonna 2015 ja 1 prosentilla vuonna 2016. Suomen ostovoima lisääntyy hitaasti, joten yksityinen kulutus kasvaa vain 0,7 prosenttia vuonna 2015 ja 0,4 prosenttia vuonna 2016. Suomen kuluttajahinnat alenevat 0,1 prosenttia tänä vuonna öljyn hinnan laskun myötä, ensi vuonna inflaatio kohoaa 0,7 prosenttiin. Työttömyysaste kohoaa 9,6 prosenttiin vuonna 2015, vuonna 2016 se laskee vain 9,5 prosenttiin. Julkisen talouden tasapainottuminen on hidasta sopeutustoimista huolimatta. (Lähde: ETLA)

Kaupungin asukkaat

Elokuun 2015 lopussa Loviisan kaupungin asukasmäärä oli 15 386. Verrattuna tilanteeseen 31.12.2014 asukasluku oli elokuussa 2015 vähentynyt 71 henkilöllä (2014: 39 henkilöllä).

Loviisan strateginen asukastavoite vuoteen 2020 mennessä on edelleen 17 000 asukasta. Tavoite on 1 430 asukasta enemmän kuin tilastokeskuksen ennuste. Asukaslukutavoitetta tullaan tarkistamaan strategian päivittämisen yhteydessä.

Loviisan kaupungin asukkaista suurin ryhmä ovat työssäkäyvät, yhteensä 54 %. koko asukasluvusta. Huomioitavaa on, että työikäisten osuus näyttää pienenevän noin 1 %:n vuosivauhdilla. Yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa nykyisestä 26 %:sta 29 %:iin vuoteen 2020 mennessä.

Työpaikat ja työllisyys

Elokuussa 2015 Loviisan kaupungissa oli 949 työtöntä. Työttömyysaste oli 13,1 %. Vastaavat luvut elokuussa 2014 olivat 790 ja 10,9 %. Avoimia työpaikkoja oli 40 ja vuotta aiemmin 30.

Työpaikkojen määrä vuonna 2012 oli 5 752 ja Loviisan työpaikkaomavaraisuus oli 87,6 %. Ström-fors Electricin sulkemisen myötä teollisuustyöpaikat ovat kuitenkin vähentyneet 207:llä. Loviisassa asuvasta työllisestä työvoimasta 1 940 henkilöä kulkee työpaikoilleen muille paikkakunnille. Muilta paikkakunnilta Loviisassa käy puolestaan töissä noin 1 500 henkilöä, pääosin Porvoosta (315), Kotkasta (264), Lapinjärveltä (176), Kouvolasta (123) ja Helsingistä (95).

Loviisan kaupungin taloudelliset näkymät

Tulosennuste 2015

Loviisan kaupungin osavuositarkastuksessa tammi–elokuulta 2015 ennustetaan noin 1,5 miljoonan euron alijäämää. Talousarvio oli rakennettu 1,8 miljoonan euron alijäämälle.

Merkittävimmät, vuoden 2015 tulosennusteeseen vaikuttavat tekijät ovat perusturvatoimen toimintakulut, jotka ylittävät budjetoidun 1 miljoonalla eurolla. Työllistämispalveluissa ylitys on myös noin 400 000 euroa. Budjetoidut myyntivoitotkaan eivät täysin toteudu. Sekä verotulot että valtionosuudet kasvavat budjetoidusta 3 %. Lisäksi liikuntahallisäätiön purkamisesta aiheutuu Loviisan kaupungille noin 150 000 euron alaskirjaus.

Loviisan kaupungin toteutuma ja tulosennuste 2015

	Talousarvio 2015 (10000, 11000)	Toteutuma 1-8/2015	TP 2014	Toteutuma 1-8/2014	Ennuste 1-12/2015	Ennuste/ TA %	Ennuste/ TA
Toimintatuotot yhteensä	41 440 903	24 798 665,57	37 325 409	23 445 786	40 684 566	98 %	-756 337
Myyntituotot	22 696 439	12 936 388,06	16 172 254	10 308 654	21 842 232	96 %	-854 207
Maksutuotot	6 326 233	3 699 409,74	6 520 969	3 964 678	6 293 633	99 %	-32 600
Tuet ja avustukset	1 536 600	1 256 258,46	2 992 460	2 362 536	1 649 000	107 %	112 400
Muut toimintatuotot	10 881 631	6 906 609,31	11 639 726	6 809 918	10 899 701	100 %	18 070
Toimintakulut yhteensä	-128 127 002	-86 086 888,03	-122 969 390	-80 679 350	-129 394 415	101 %	-1 267 412
Henkilöstökulut	-50 097 235	-34 453 048,91	-49 707 008	-33 909 600	-50 777 575	101 %	-680 339
Palvelujen ostot	-57 510 712	-38 671 623,22	-53 259 151	-33 950 426	-57 985 158	101 %	-474 446
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 104 614	-4 153 133,86	-6 711 123	-4 186 954	-7 083 414	100 %	21 200
Avustukset	-6 368 840	-4 330 144,27	-6 199 532	-4 140 064	-6 577 350	103 %	-208 510
Muut toimintakulut	-7 045 601	-4 478 937,77	-7 092 575	-4 492 306	-6 970 918	99 %	74 683
TOIMINTAKATE	-86 686 099	-61 288 222,46	-85 643 980	-57 233 565	-88 709 849	102 %	-2 023 749
VEROTULOT	63 150 000	42 778 989,34	63 077 689	42 075 943	65 000 000	103 %	1 850 000
VALTIONOSUUDET	24 000 000	16 501 988,00	24 776 342	16 534 139	24 752 982	103 %	752 982
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	901 000	1 358 571,33	1 257 046	1 358 306	1 230 000	137 %	329 000
VUOSIKATE	1 364 901	-648 673,79	3 467 097	2 734 822	2 273 133	167 %	908 233
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 749 500	-2 697 248,04	-3 763 990	-2 611 078	-4 000 000	107 %	-250 500
Poistot ja arvonalentumiset	-3 749 500	-2 697 248,04	-3 763 990	-2 611 078	-4 000 000	107 %	-250 500
Satunnaiserät	0		6 762 700	0	-150 000		-150 000
Satunnaistuotot	0		6 762 700	0	-150 000		-150 000
TILIKAUDEN TULOS	-2 384 599	-3 345 921,83	6 465 807	123 744	-1 876 867	79 %	507 733
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	527 000		197 649	0	323 000	61 %	-204 000
Poistoeron muutos	197 000		197 649	0	197 000	100 %	0
Rahastojen muutos	330 000				126 000	38 %	-204 000
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 857 599	-3 345 921,83	6 663 455	123 744	-1 553 867	84 %	303 733

Lähtökohdat talousarviovuodelle 2016 ja taloussuunnitelmalle 2017–2018

Kaupunginhallitus asetti keväällä 2015 talousarvioraamin, joka sisälsi 1,9 miljoonan euron (1,8 %) kustannuslisän ja samalla asetettiin tasapainotusohjelman pohjalta 1 miljoonan euron (0,9 %) säästövaade talousarviovuodelle 2016.

Valtiontalouden kehysriihien päätökset, kiinteistöjen suuri korjausvelka ja uudet investointitarpeet sekä kaupungin väestörakenne, jossa ikääntyvien osuus on kasvamassa, on haasteellinen yhtälö. On välttämätöntä kehittää tuottavuutta lisääviä ja kustannusten kasvua hillitseviä toimintatapoja laadukkaiden palvelujen turvaamiseksi myös jatkossa. Riittäviä säästöjä ei tulevaisuudessa tulla saavuttamaan ilman rakenteellisia muutoksia.

Verotulot ja valtion osuudet

Tuloveroprosentti

Suurin hallituksen tekemä muutos kunnallisverotuksessa koskee työtulovähennyksen lisäystä, mutta myös muita verokevennyksiä on tehty. Loviisalle vähennykset merkitsee n. 900 000 euroa vähemmän verotuloja ja tämä tarkoittaa kokonaisuudessaan, että kunnallisvero pienenee 0,8 % verrattuna tämän vuoden arvioituun verotukseen. Loviisan ennakonpidätyksen alaisten tulojen kehitys laski myös vuosina 2012 ja 2013, mutta vuosi 2014 oli hieman maan keskiarvoa parempi.

Kaupunginvaltuusto päättää vuosittain tuloveroprosentista, joka on ollut vuodesta 2011 Loviisan kaupungissa 19,75 %. Talousarvioesitys ja taloussuunnitelma on laadittu oletuksella, että tuloveroprosentti pidetään nykyisellä tasolla 2016. Vuodelle 2017 on laskettu 0,5 %:n korotus suunnittelun pohjaksi.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt maksavat tuloveroa yhteisöveron muodossa. Yhteisövero lasketaan kunkin yhteisön veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Liikelaitosten, julkisyhteisöjen ja yleishyödyllisten yhdistysten sekä laitosten yhteisöverovelvollisuus koskee vain elinkeinotuloja.

Yhteisöveron tilapäisesti korotettu jako-osuus päättyy 2015 ja tämä merkitsee kunnille 260 miljoonan euron menetystä. Kuntaryhmän osuudeksi vuonna 2016 esitetään 30,92 % (2015: 36,26 %).

Yhteisöverotuotto on merkittävä rahoituserä Loviisan kaupungin talousarviossa. Koska yhteisöverotuotto on riippuvainen yritysten tuloksesta, sen suuruutta on vaikea arvioida etukäteen.

Kiinteistöveroprosentti

Hallituksen budjettiriihessä on työryhmän esityksen mukaisesti sovittu, että kiinteistöverojärjestelmää kehitetään korottamalla vuosittain verotuksen pohjana olevia arvoja lähemmäksi niiden todellisia arvoja. Arvojen määrittämisessä ja ajan tasalle saattamisessa lisätään etenkin kuntalaisten ilmoitusvelvollisuuteen liittyvää vastuuta.

Talousarvioesitys on laadittu sen pohjalta, että yleinen kiinteistöveroprosentti (1,00 %) ja vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti (0,50 %) pidetään vuoden 2013 tasolla. Muiden kuin vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosenttia korotetaan 1,0 %:sta 1,2 %:iin ja voimaloiden kiinteistöveroa korotetaan 2,85 %:sta 3,1 %:iin. Edellä esitetyn mukainen kiinteistöveroprosenttien korotus merkitsisi 380 000 euron lisäystä verotuloihin.

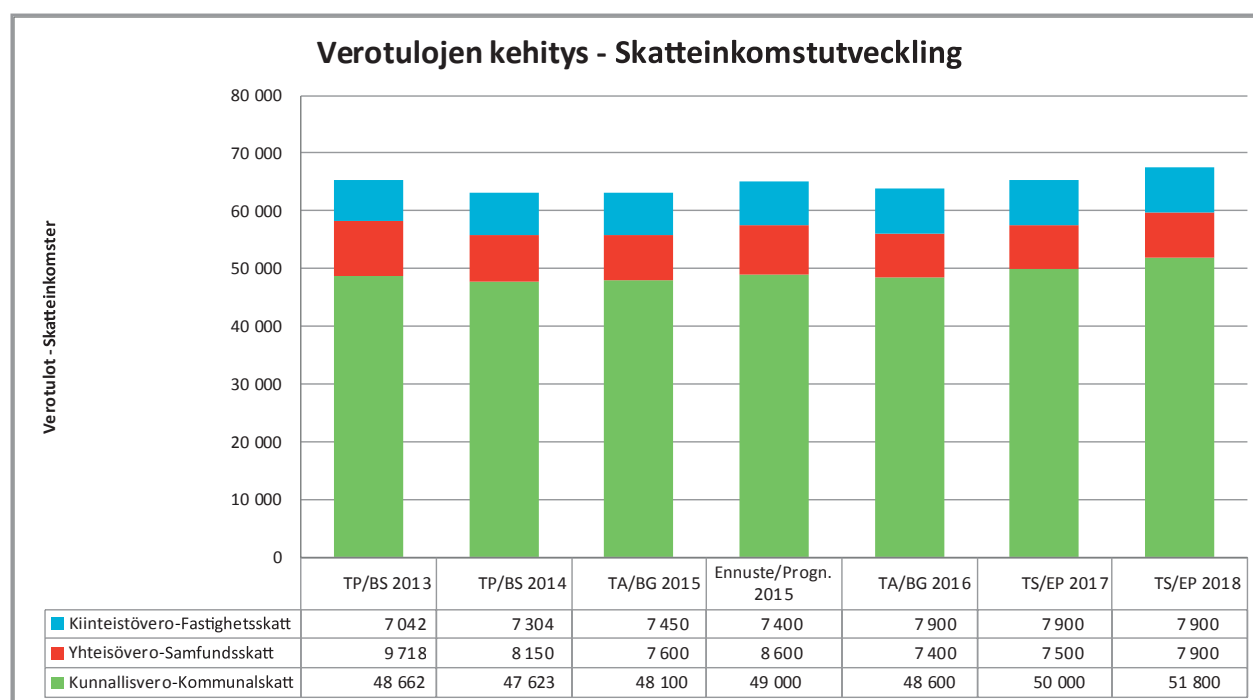
Oheisesta taulukosta selviävät Loviisan kaupungin voimassa olevat kiinteistöveroprosentit ja ehdotus vuoden 2016 kiinteistöveroprosenteiksi sekä kiinteistöverolaissa säädettyt ylä- ja alarajat

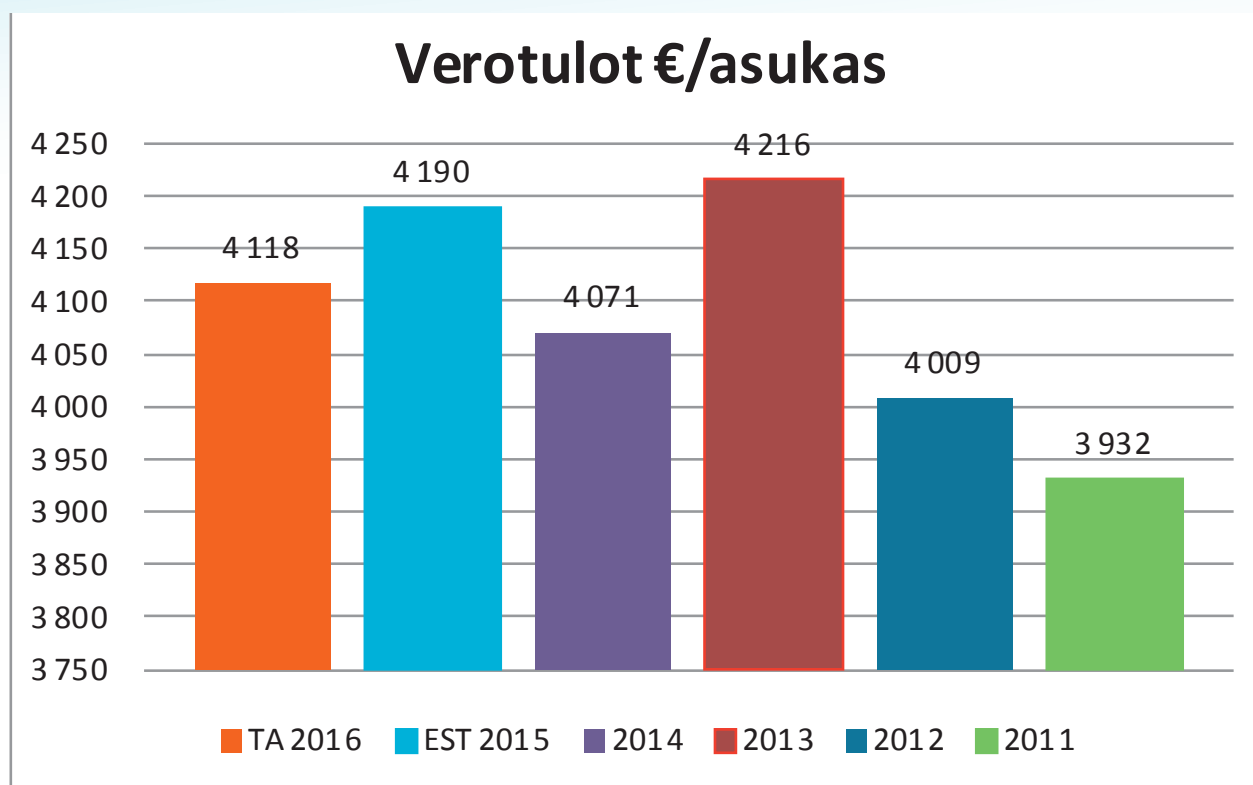
KIINTEISTÖVERO- PROSENTIT	2015 verotusarvo	2016 arvio	VAIHTELUVÄLI	2013	2016	KIINTEISTÖVERO- TUOTTO 2016
Yleinen kiinteistövero	232 789 230	234 909 000	0,80–1,55 %	1,00 %	1,00 %	2 349 090
Vakituisten asuntojen kiinteistövero	298 922 844	299 214 000	0,37–0,8 %	0,50 %	0,50 %	1 496 070
Muiden kuin vakituisten asuntojen kiinteistövero	51 105 252	51 083 000	*)	1,00 %	1,20 %	612 996
Voimaloiden kiinteistövero	111 045 150	111 045 000	0,60–3,1 %	2,85 %	3,10 %	3 442 395
Yleishyödylliset yhteisöt	3 730 037	3 730 000	0,00–1,35 %	0,00 %	0,00 %	
Rakentamattomat rakennuspaikat	1 068 759	1 074 000	1,00–4,00%	3,00 %	3,00 %	32 220
YHTEENSÄ:	698 661 272	701 055 000				7 932 771

*) Tämä veroprosentti voidaan määrätä enintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin pääasiassa vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten veroprosentti.

Verotulot yhteensä

Talousarvio 2016 pohjautuu oletukselle, että verotuloja saadaan yhteensä 63,9 miljoonaa euroa (2015: 63,1 miljoonaa euroa), mutta ennusteen 08/15 mukaan verotuloiksi tulee noin 65 miljoonaa euroa. Talousarviossa 2016 verotulot alenevat noin 1,1 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2015 ennusteeseen.

Valtionosuudet

Kaupungin valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoituksesta. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistui 1.1.2015. Keskeiset perusperiaatteet ja rakenteet säilyvät. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusosuus säilyy nykyisellään. Valtionosuusuudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuksien muutoksia tasataan. Loviisan kaupungille tasausera vuodelle 2015 on noin 1 miljoona euroa. Vuonna 2016 summan pitäisi olla huomattavasti pienempi, noin 300 000 euroa.

Valtio lisää kuntien omarahoitusosuuksia leikkaamalla kuntien saamia valtionosuuksia. Kaikkiaan valtiontalouden kehysriihien leikkauspäätösten vaikutus on vuosina 2012–2017 noin 277 euroa/asukas. Loviisan kaupungille tämä tarkoittaa noin 4,3 miljoonan euron valtionosuuden menetystä.

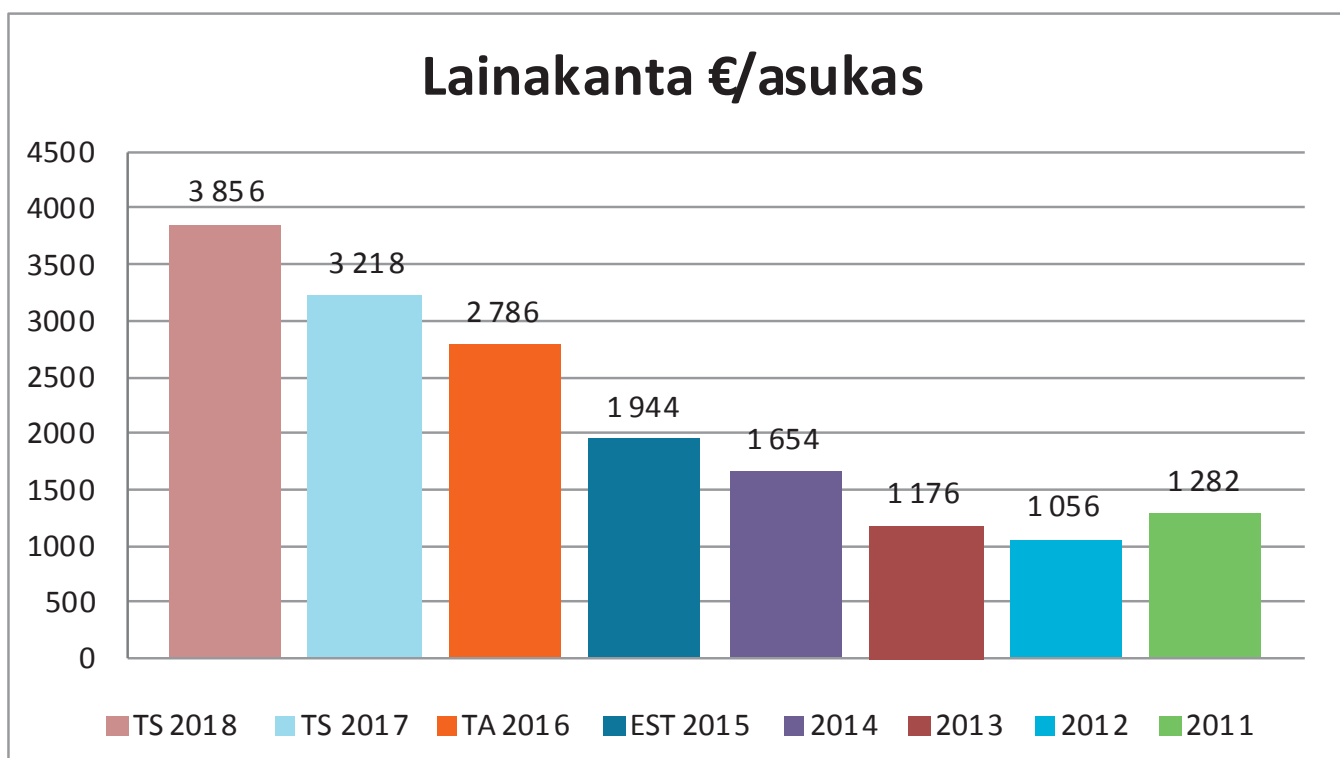
Vuonna 2016 kuntien peruspalvelujen valtionosuus on alustavissa laskelmissa 25,52 % (2015: 25,42 %), kun se vuonna 2013 oli 30,96 %. Opetuksen valtionosuudeksi lasketaan 28,91 %. Kunnan omarahoitusosuus on 3 652 euroa/asukas (2015: 3 522,51 euroa/asukas) ja opetukseen 298 euroa/asukas. Kuntien peruspalvelujen omarahoitusosuus on siis kasvanut vuodessa 4 % asukasta kohden. Hallitusohjelmassa on myös päätetty, ettei indeksikorotuksia toteuteta 2016.

Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan Loviisan kaupunki tulee saamaan valtionosuuksia vuonna 2016 noin 26 miljoonaa euroa, joka on noin 1,2 miljoonaa euroa enemmän kuin kuluvana vuonna tullaan saamaan (24,8 miljoonaa euroa talousarvioennusteessa 2015). Korotuksella kompensoidaan osittain työtulovähennystä, joka on vähentänyt kunnan verotuloja.

Lainanotto ja rahoitustarve

Kaupungin lainakanta liikelaitos mukaan lukien tilinpäätöksessä 2014 oli 25,6 miljoonaa euroa, eli 1 654 euroa jokaista loviisalaista kohden. Vuoden 2016 loppuun mennessä lainamäärän arvioidaan nousevan noin 43 miljoonaan euroon.

Loviisan kaupungin investointitarve on varsin mittava verrattuna kaupungin tulorahoitukseen. Nykyisen investointisuunnitelman 2016–2021 mukaan lainakanta kasvaa liian voimakkaasti ja varsinaisessa taloussuunnitelmassa lainamäärä ylittää jo 3 856 euroa asukasta kohden. Vuonna 2014 maan keskiarvo oli ennakkotietojen mukaan 2 694 euroa asukasta kohden. Uuden kuntalain myötä tunnusluku mitataan konsernitasolla.

Talousarvion yhteenveto

211AA Loviisan kaupunki (ei sis. Loviisan Vesiliikelaitos)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016	TALOUS- SUUNNITELMA 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018
TOIMINTATUOTOT	33 876 057	37 695 773	42 096 319	41 673 310	42 090 043
<i>josta sisäiset</i>	<i>12 073 252</i>	<i>18 614 716</i>	<i>22 487 573</i>	<i>22 712 449</i>	<i>22 939 573</i>
Myyntituotot	12 744 727	18 951 309	20 932 487	21 091 780	21 302 698
Maksutuotot	6 520 969	6 326 233	6 535 297	6 606 710	6 672 777
Tuet ja avustukset	2 988 973	1 536 600	1 693 604	1 710 540	1 727 645
Muut toimintatuotot	11 621 388	10 881 631	12 934 931	12 264 280	12 386 923
TOIMINTAKULUT	120 371 748	125 418 162	131 331 898	131 505 314	133 346 388
<i>josta sisäiset</i>	<i>12 120 640</i>	<i>18 643 854</i>	<i>22 536 012</i>	<i>22 851 516</i>	<i>23 171 437</i>
Henkilöstökulut	48 866 746	49 317 587	49 879 527	50 322 609	51 027 126
Palvelujen ostot	52 508 131	56 778 155	61 128 878	60 574 682	61 422 728
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 845 817	6 064 014	6 085 083	6 170 275	6 256 658
Avustukset	6 199 532	6 368 840	6 992 360	7 090 253	7 189 517
Muut toimintakulut	6 951 523	6 889 566	7 246 050	7 347 495	7 450 360
TOIMINTAKATE	-86 495 691	-87 722 389	-89 235 579	-89 832 004	-91 256 345
<i>josta sisäiset</i>	<i>-47 389</i>	<i>-29 138</i>	<i>-48 439</i>	<i>-139 067</i>	<i>-231 864</i>
ULKOINEN TOIMINTAKATE	-86 448 302	-87 693 251	-89 187 140	-89 692 936	-91 024 481
VEROTULOT	63 077 689	63 150 000	63 900 000	65 400 000	67 600 000
VALTIONOSUUDET	24 776 342	24 000 000	26 000 000	26 164 000	26 566 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 256 869	951 000	1 121 300	823 000	678 000
Korkotuotot	37 571	12 000	11 800	50 000	50 000
Muut rahoitustuotot	1 641 780	1 635 000	1 610 000	1 560 000	1 560 000
Korkokulut	421 564	687 000	500 500	757 000	902 000
Muut rahoituskulut	919	9 000		30 000	30 000
VUOSIKATE	2 615 209	378 611	1 797 721	2 694 064	3 819 519
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	2 904 168	2 747 000	3 346 281	3 300 000	3 300 000
Suunnitelman mukaiset poistot	2 904 168	2 747 000	3 346 281	3 300 000	3 300 000
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	6 762 700				
Satunnaiset tuotot	6 762 700				
TILIKAUDEN TULOS	6 473 742	-2 368 389	-1 560 560	-605 936	519 519
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	177 376	507 000	177 000	170 000	170 000
Poistoeron muutos	177 376	177 000	177 000	170 000	170 000
Rahastojen muutos		330 000			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 651 117	-1 861 389	-1 383 560	-435 936	689 519

Tasapainottamisohjelma vuosille 2014–2017

Tasapainottamisohjelma otettiin käyttöön laadittaessa talousarviota vuodelle 2014. Ohjelman mukaan kolmessa vuodessa saavutetaan 5–7 miljoonan säästöt. Vaikutukset näkyivät jo tilinpäätöksessä 2013 ja edelleen myös tilinpäätöksessä 2014. Vuoden 2015 ennusteessa on kuitenkin eri syistä johtuva 1 miljoonan euron ylitys toimintakustannuksissa. Talousarvioraamissa vuodelle 2016 asetettiin 1 miljoonan euron säästötavoite ja ohjelmaa jatkettiin 1 miljoonan euron säästötavoitteella vuodelle 2017. Ohjelman toteuttaminen vaikeutuu entisestään, jos palveluverkosta ei saada päätöstä. Tasapainotusta vaikeuttavat myös valtionosuuksien vuosittainen merkittävä leikkaaminen ja kaupungin heikko verotulokehitys. Kiinteistöjen ja tonttien arvioidut myyntivoitotkaan eivät ole toteutuneet suunnitellusti.

Tasapainottamisohjelman toteuttamisen pitäisi parantaa vuosikatetta sekä pienentää arvioitua alijäämää ja lainakantaa. Toimintamenojen pysyvä vähentäminen parantaa automaattisesti seuraavan vuoden vuosikatetta.

Myös raskas investointiohjelma lisää talouspaineita ja syö tasapainotustoimenpiteillä saavutettavia kustannussäästöjä.

TOIMENPITEET	Rahoitus- vaikutus 2014	Rahoitus- vaikutus 2015	Rahoitus- vaikutus 2016	Rahoitus- vaikutus 2017	Kokonais- vaikutus 2014–2017
Kotihoidon uudelleenorganisointi; oma toiminta + toiminnanohjausjärjestelmä	23 000	109 000			132 000
Hammashuollon uudelleenorganisointi; toiminta keskittään pääterveysasemalle	45 000	89 000			134 000
Avohuollon ja neuvolavastaanottojen uudelleenorganisointi; Tesjoki, Valko ja Liljendal keskitetään 2014 ja Ruotsinpyhtää 2015	55 000	109 000	14 000		178 000
Vuodeosastotoiminnan tehostaminen; supistettu toiminta kesällä 2014, vuodepaikkojen vähentäminen 2015	49 000	114 000			163 000
Perusterveydenhuollon henkilöstön eläkkeelle jäännit ja toiminnan tehostaminen	188 000	232 000	38 000		458 000
Erikoissairaanhoido; oma tuottavuusohjelma, 1 %/vuosi	180 000	100 000			280 000
Mielenterveyspalveluiden asumispalvelut; kuntoutettavaan työhön panostetaan	35 000	35 000			70 000
Lapsiperheiden sosiaalityö, palkataan 2 perheohjaajaa ja vähennetään sillä 2 lapsen laitoshoidoa sekä ostopalveluja			13 000	100 000	113 000
Vuodeosastotoiminnan yhdistäminen 1.10.2016 alkaen, sairaanhoitajan siirto Taasiakodin avoimeen tehtävään			7 400	30 400	37 800
Vuodeosastotoiminnan yhdistäminen 1.10.2016 alkaen, 1 sairaanhoitajan siirto kotihoitoon v. 2016 uuteen tehtävään			9 500	28 300	37 800
Vuodeosastotoiminnan yhdistäminen 1.10.2016 alkaen, 1 lähihoitajan siirto kotihoitoon v. 2016 uuteen tehtävään			8 500	25 500	34 000
Terveyskeskuksen vuodeosastojen uudelleenjärjestäminen			2 000		2 000
Senioripalvelukeskuksen toiminta siirretään terveyskeskukseen; Mariankadun tilojen vuokra				25 000	25 000
Turvakotipalvelut siirtyvät valtiolle			15 000		15 000
Toimeentulotuen vähennys, mm. työllisyyspalveluiden vaikutus			60 000		60 000
Velkaneuvonta poistuu, mutta tilalle palkataan sosiaaliohjaaja sosiaalitoimiston palveluneuvontaan					
Elintarvikelaboratorion lakkauttaminen		63 000			63 000
Kalustorahan vähennys, työikäiset			27 000		27 000
Senioripalvelujen ostopalvelujen väheneminen kotihoidon kehittämisen myötä			78 000		78 000
Laboratorio- ja röntgenpalveluiden tehostaminen	47 000	24 000			71 000
Talousarvion hionta eri kohdissa			140 000		140 000
Perusturvakeskus yhteensä	622 000	875 000	412 400	209 200	2 118 600

TOIMENPITEET	Rahoitus- vaikutus 2014	Rahoitus- vaikutus 2015	Rahoitus- vaikutus 2016	Rahoitus- vaikutus 2017	Kokonais- vaikutus 2014–2017
Tuntikehysleikkaus; lukuvuosi 2014–2015	85 000	85 000			170 000
Tuntikehysleikkaus (vl 7–9), lukuvuosi 2015–2016		30 000	40 000		70 000
Lovisa Gymnasiumin rehtoruusjärjestelyt, syksy 2015		13 000	20 000		33 000
Suomenkielisen koulukeskuksen rehtoruusjärjestelyt, syksy 2015		40 000			40 000
Senson toiminta lakkautetaan		55 000			55 000
Varhaiskasvatuksen hallinnossa eläköityminen. Työtehtävät järjestetään uudelleen		40 000			40 000
Lasten viikonloppuhoidon keskittäminen 1.8.2015		15 000	20 000		35 000
Henkilöstöjärjestelyt (vapaa-aika-, kulttuuri- ja kirjastotoimi)			5 000		5 000
Sivistyskeskuksen sijaisjärjestelyt, määräaikaiset työsuhteet	102 000	25 000			127 000
Osa-aikaisuus vahtimestaritiimissä			14 000		14 000
Liikuntahallin vahtimestaripalvelut sisäisin järjestelyin	25 000				25 000
Kirjastoverkko; eläkkeelle siirtymiset kirjastotoimessa	25 000	50 000			75 000
Koulujen ja lukiodien johtokuntien lakkauttaminen 1.1.2015		38 000			38 000
Päivähoitoyksiköiden siirtyminen vuokratiloista	3 750				3 750
Reuna-alueiden oppilaskuljetukset	35 000	17 000			52 000
Tuntiopettajien palkkaaminen lukuvuoden työpäivien ajaksi			10 000		10 000
Muut toimenpiteet; supistettu kulttuuritoiminta, työikä- töntöjen tehostaminen	79 500				79 500
Sivistyskeskus yhteensä	355 250	408 000	109 000		872 250
Teknisen keskuksen töiden uudelleenorganisointi, henkilös- tön vähennykset	111 000	50 000	45 000		206 000
Kasvihuone	25 000				25 000
Alueiden hoidon uudelleenjärjestelyä, Ruukin ja Liljendalin alueiden hoitotavan muutokset	35 000		25 000		60 000
Käytöstä poistetut rakennukset		60 000	10 000		70 000
Energiasäästö, rakennukset		60 000	5 000		65 000
Katuvalaistus ja hoitoluokitukset	30 000	30 000	20 000		80 000
Muita pieniä toimenpiteitä		30 000	10 000		40 000
Tekninen keskus yhteensä	201 000	230 000	115 000		546 000
Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon eläkkeelle jäännit ja töiden uudelleenorganisoinnit	190 000	224 000	145 000	26 000	585 000
Ilmoitukset ja sähköiset esityslistat	30 000				30 000
Yleinen hallinto ja konsernihallinto yhteensä	220 000	224 000	145 000	26 000	615 000
Yhteensä	1 398 250	1 737 000	781 400	235 200	4 151 850
Säästövaade	2 000 000	2 000 000	1 000 000	1 000 000	6 000 000
Erotus	-601 750	-263 000	-218 600	-764 800	-1 848 150

Loviisan Vesiliikelaitos

Loviisan Vesiliikelaitos toimii kaupunginhallituksen alaisena kunnallisena liikelaitoksena. Liikelaitoksen toimintaa ohjataan kuntalaissa sekä liikelaitoksen johtosäännöllä. Vesiliikelaitoksella on oma johtokunta ja asiat johtokunnalle esittelee vesihuoltopäällikkö. Johtokunta päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa (kuntalaki 87 c §).

Liikelaitoksen talousarvion hyväksyy kuntalain mukaisesti johtokunta. Johtokunta myös päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista. Johtokunnan esitys talousarvioksi on talousarviokirjan liitteenä.

Valtuusto asettaa liikelaitokselle tuottotavoitteet ja hyväksyy mahdolliset vesiliikelaitokselle annettavat takaukset ja muut avustukset, mikäli vesiliikelaitos ei pysty niitä omalla tulonmuodostuksellaan kattamaan.

Vesiliikelaitoksen talousarvioesitys sisältää investointi- ja rahoitussuunnitelman. Kaikki investoinnit rahoitetaan lainanotolla ja mahdollisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tuella, jota vesiliikelaitos hakee. Vuodelle 2016 Loviisan Vesiliikelaitoksen rahoituslaskelmassa pitkäaikaista lainaa esitetään otettavaksi 4,0 miljoonaa euroa.

Johtosäännön mukaisesti valtuusto antaa Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnalle luvan nostaa lainaa maksimissaan rahoitussuunnitelmassa esitetyn euromäärän verran ja päättää samanaikaisesti, että vesiliikelaitoksen kaikki lainat kilpailutetaan yhdessä kaupungin talousarviolainojen kanssa. Kaupungin lainojen kilpailutuksesta vastaa talousjohtaja.

Loviisan Vesiliikelaitoksen tulee tavoitella tasapainoista tulosta vuosittain koko suunnitelmakaudella 2016–2018. Tuottavuutta on lisättävä ja toimintoja edelleen aktiivisesti kehitettävä. Hinnan- korotusten on oltava maltillisia.

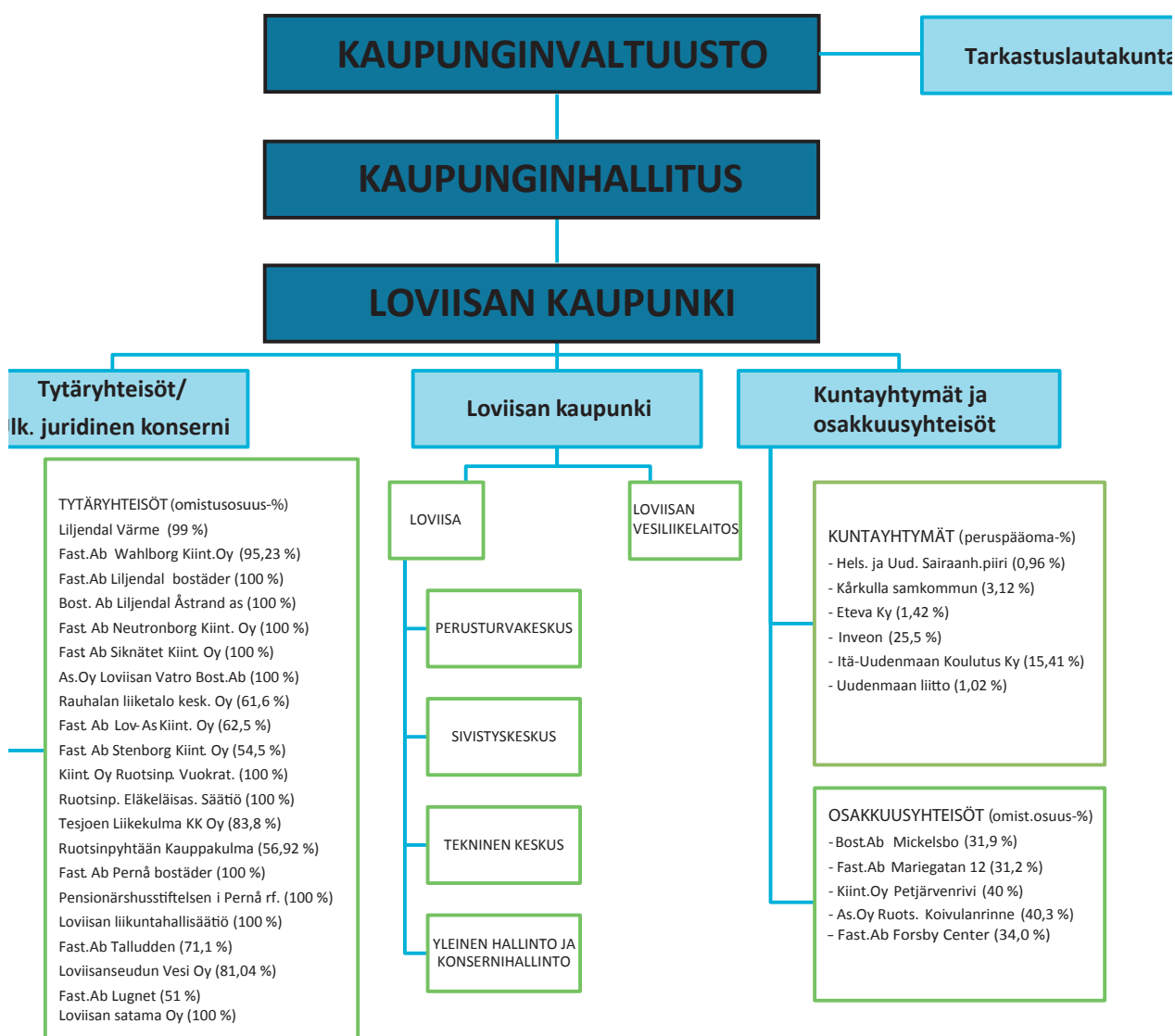
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet

Kuntakonserni tarkoittaa kunnan sekä yhden tai useampien juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin (emoyhteisöllä) tai yhdessä kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisöt).

Kuntakonsernin tilinpäätökseen yhdistellään myös osuudet osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on merkittävä omistusosuus, mutta joissa edellä mainittua määräysvaltaa ei ole.

Kuntayhtymät sisältyvät kunnan konsernitalinpäätökseen riippumatta siitä, kuinka suuri osuus kunnalla on kuntayhtymässä.

Loviisa-konserni

Loviisan kaupungin konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 4.3.2015. Konserniohjeessa määritellään puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti sekä konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Konserniohjeet koskevat Loviisan kaupunkia ja tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä, sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjä ja kuntayhtymiä. Ohjeella on keskeinen merkitys kaupungin omistajapolitiikan välineenä.

Kaupunkia kuntayhtymissä edustaville henkilöille annetaan myös konserniohjeen mukaisia toimintaohjeita. Edustajia informoidaan siitä, että heidän on tärkeää välittää jatkuvasti asianmukaista tietoa kyseisen yhteisön toiminnasta kaupungille.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konsernille tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista. Kuntalain muutoksen myötä kaupunginvaltuusto voi asettaa kunnan konsernijohdolle tavoitteita ja määrittellä periaatteita tytäryhteisöjen toiminnan ja ohjauksen valvomiselle. Kaupunginvaltuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Kaupungin tilinpäätöksessä on selonteko asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Loviisan kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ovat pääosin kiinteistöyhteisöjä, joiden tehtävänä on huolehtia kaupungin vuokra-asuntotarjonnasta. Konserniin kuuluu myös Loviisanseudun Vesi Oy, jonka Loviisan kaupunki omistaa yhdessä Lapinjärven ja Myrskylän kuntien kanssa. Loviisanseudun Vesi Oy on voittoa tavoittelematon, käyttöveden hankinnasta vastaava yhtiö. 1.9.2014 lähtien Loviisan kaupunkikonserniin on kuulunut myös Loviisan Satama Oy, jonka toiminta itsenäisenä osakeyhtiönä on haastavasta markkinatilanteesta huolimatta lähtenyt hyvin käyntiin.

Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia ja käyttää omistajan ohjausvaltaa. Operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla.

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015 ja laissa kunnan toiminta pyritään huomioimaan laajasti kuntakonserninäkökulmaa korostaen. Huomioitavaa on, että mm. kuntatalouden tunnusluvut lasketaan jatkossa kuntakonsernin tilinpäätösluvuista, mikä edellyttää mahdollisuutta seurata koko Loviisan kaupunkikonsernin talouden kehitystä myös tilikauden aikana. Seurannan mahdollistavan raportoinnin edellytyksenä on tehokas ja tarkoituksenmukainen konsernirakenne, joka edistää myös laadukasta konserniohjausta ja konsernivalvontaa.

Suurta osaa lain säännöksistä sovelletaan seuraavan kaupunkivaltuustokauden alusta 1.6.2017 lukien.

Kuntakonsernin 2016–2018 tavoitteena ovat:

1. Kiinteistöyhteisöjen fuusioiminen.
 - Luodaan taloudellisesti terveellä pohjalla olevia kiinteistöyhteisöjä, joiden vuokrataso pysyy suhteessa markkinoihin kohtuullisena.
 - Terävöitetään konsernirakennetta ja edistetään konserniohjausta.
2. Pitkän aikavälin investointisuunnitelman yhteensovittaminen Loviisan vesiliikelaitoksen, Loviisanseudun Vesi Oy:n ja omistajakuntien kesken.
3. Omistajapoliittisten linjausten määrittely suhteessa konserniyhtiöihin.
 - Selkeä työn- ja vastuunjako organisaation sisällä.
 - Selkeä viestintä omistajan tavoitteista ja kunnan kokonaisedusta.
4. Kuntalakiuudistuksen tuomat velvoitteet täyttävän seuranta- ja raportointijärjestelmän suunnittelu ja toteuttaminen.
5. Loviisan Satama Oy:lle tasapainoinen tulos, energiatehokkuuden parantaminen ja hiilijalanjäljen pienentäminen.

TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

Loviisan kaupunki TULOSLASKELMA, ulkoinen	TILIN- PÄÄTÖS 2014	TALOUS- ARVIO 2015	ENNUSTE 2015	RAAMI 2016	Kaup.valtuus- ton päätös TA 2016	TALOUS- SUUNN. 2017	TALOUS- SUUNN. 2018
Toimintatuotot	21 802 806	19 081 057	18 504 300	20 380 000	19 608 746	18 960 861	19 150 470
Myyntituotot	9 530 820	9 529 874	8 762 000	8 741 000	7 669 131		
Maksutuotot	6 520 969	6 326 233	6 293 600	6 618 000	6 535 297		
Tuet ja avustukset	2 988 973	1 536 600	1 649 000	1 714 000	1 693 604		
Muut toimintatuotot	2 762 044	1 688 350	1 799 700	3 307 000	3 710 714		
Toimintakulut	-108 251 108	-106 774 308	-108 204 500	-108 747 000	-108 795 886	-109 653 798	-110 174 951
Henkilöstökulut	-48 866 746	-49 317 587	-49 957 500	-49 564 000	-49 879 527		
Palvelujen ostot	-46 167 242	-44 140 507	-44 585 000	-45 668 000	-44 829 383		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 762 477	-5 974 784	-5 964 000	-6 064 000	-6 002 683		
Avustukset	-6 199 532	-6 368 840	-6 577 000	-6 464 000	-6 992 360		
Muut toimintakulut	-1 255 111	-972 590	-1 121 000	-987 000	-1 091 933		
<i>Tasapainoitusohjelma</i>				1 000 000		1 000 000	
Toimintakate	-86 448 303	-87 693 251	-89 700 200	-87 367 000	-89 187 140	-89 692 936	-91 024 480
Verotulot	63 077 690	63 150 000	65 000 000	64 200 000	63 900 000	65 400 000	67 600 000
Kunnallisvero	47 622 768	48 100 000	49 000 000	49 700 000	48 600 000	50 000 000	51 800 000
Kiinteistövero	7 304 485	7 450 000	7 400 000	7 500 000	7 900 000	7 900 000	7 900 000
Yhteisövero	8 150 437	7 600 000	8 600 000	7 000 000	7 400 000	7 500 000	7 900 000
Valtionosuudet	24 776 342	24 000 000	24 752 000	25 000 000	26 000 000	26 164 000	26 566 000
Rahoitustuotot ja -kulut	1 247 846	951 000	1 200 000	1 090 000	1 121 300	823 000	678 000
Korkotuotot	28 391	12 000	21 000	20 000	11 800	50 000	50 000
Muut rahoitustuotot	1 641 780	1 635 000	1 649 000	1 600 000	1 610 000	1 560 000	1 560 000
Korkokulut	-421 406	-687 000	-450 000	-500 000	-500 500	-757 000	-902 000
Muut rahoituskulut	-919	-9 000	-20 000	-30 000	0	-30 000	-30 000
Vuosikate	2 653 576	407 749	1 251 800	2 923 000	1 834 160	2 694 064	3 819 520
Poistot ja arvonalentumiset	-2 904 168	-2 747 000	-3 000 000	-3 100 000	-3 346 281	-3 300 000	-3 300 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 904 168	-2 747 000	-3 000 000	-3 100 000	-3 346 281	-3 300 000	-3 300 000
Satunnaiset erät	6 762 700						
Satunnaiset tuotot	6 762 700		-150 000				
Satunnaiset kulut							
Tilikauden tulos	6 512 108	-2 339 251	-1 898 200	-177 000	-1 512 121	-605 936	519 520
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	177 376	177 000	177 000	177 000	177 000	170 000	170 000
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		330 000	126 000				
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)							
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 689 484	-1 832 251	-1 595 200		-1 335 121	-435 936	689 520
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatuotot/toimintakulut %	20	18	17	19	18	17	17
Vuosikate/Poistot %	91	15	42	94	55	82	116
Vuosikate, euro/asukas	172	26	81	188	118	174	246
Kertynyt yli-/alijäämä	16 187 358	14 355 107	14 592 158		13 257 037	12 821 101	13 510 621
Oletetaan, että vesiliikelain tulos +/-0							
Asukasmäärä vuoden lopussa*)	15 457	15 513	15 513	15 513	15 518	15 523	15 534

*) Tilastokeskus

Loviisan kaupunki RAHOITUSOSA	TILIN- PÄÄTÖS 2014	TALOUS- ARVIO 2015	ENNUSTE 2015	RAAMI 2016	Kaup.valtuus- ton päätös TA 2016	TALOUS- SUUNN. 2017	TALOUS- SUUNN. 2018
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	2 653 576	407 749	1 251 800	2 923 000	1 834 160	2 694 064	3 819 520
Satunnaiset erät	6 762 700						
Tulorahoituksen korjauserät	-7 078 600						
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-23 208 857	-7 407 000	-4 000 000	-9 505 000	-8 295 000	-10 525 000	-13 854 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	388 638		3 531 000	540 000	770 000	1 425 000	450 000
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	14 102 252	150 000	100 000		200 000		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 380 292	-6 849 251	882 800	-6 042 000	-5 490 840	-6 405 936	-9 584 480
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset	-216 904						
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	11 000 000	7 000 000	10 000 000	9 000 000	11 000 000	15 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 100 940	-4 370 000	-3 650 000	-4 300 600	-3 730 000	-4 380 000	-5 060 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 478 954						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 577 681		-3 009 000				
Rahoituksen rahavirta	-2 796 863	-219 251	1 223 800	-342 600	-220 840	214 064	355 520

Tavoitteet ja tunnusluvut							
Lainanhoitokate	1,1	-0,1	0,3	0,6	0,4	0,5	0,7
Kassan riittävyys	13						
Lainat/asukas	1 001	2 369	1 945	2 054	2 380	2 793	3 418

Lainakanta (1 000 €)	23 053	36 753	30 154	31 870	36 940	43 358	53 100
Asukasmäärä vuoden lopussa (til.k.)	15 497	15 513	15 513	15 513	15 518	15 523	15 534

Lainakanta (Lov.kaup + Vesiliikelaitos)	25 621	39 753	30 154		43 240	49 958	59 897
Lainat/asukas (Loviisan kaup. + Vesil.)	1 654	2 563	1 944		2 786	3 218	3 856

Sitova kaupunginvaltuustoon nähden.

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTAMISEEN

LOVIISAN KAUPUNKI	Talousarvio 2016		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslaskelmaosa ml. liikelaitos
	Kaupungin tuloslaskelmaosa	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	7 669 131	3 558 000			11 227 131
Myyntituotot, sisäiset	95 457	187 600	-95 457	-187 600	
Maksutuotot	6 535 297				6 535 297
Tuet ja avustukset	1 693 604				1 693 604
<i>Tuet ja avustukset, kaupungilta</i>					
Muut toimintatuotot	3 710 714				3 710 714
Muut toimintatuotot, sisäiset	43 400		-43 400		
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-49 879 527	-822 739			-50 702 266
Palvelujen ostot	-44 829 383	-637 600			-45 466 983
Palvelujen ostot, sisäiset	-187 600	-95 457	187 600	95 457	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-6 002 683	-888 600			-6 891 283
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset					
Avustukset	-6 992 360				-6 992 360
Avustukset liikelaitokselle					
Muut toimintakulut	-1 091 933	-60 204			-1 152 137
Muut toimintakulut, sisäiset		-43 400		43 400	
Toimintakate	-89 235 883	1 197 600	48 743	-48 743	-88 038 283
Verotulot	63 900 000				63 900 000
Valtionosuudet	26 000 000				26 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	11 800				11 800
Muut rahoitustuotot	1 610 000	6 000			1 616 000
Korkokulut	-500 500	-55 000			-555 500
<i>Korvaus peruspääomasta</i>					
Muut rahoituskulut		-6 000			-6 000
Vuosikate	1 785 417	1 142 600	48 743	-48 743	2 928 017
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 346 281	-960 600			-4 306 881
Satunnaiset erät		-200 000			-200 000
Tilikauden tulos	-1 560 864	-18 000	48 743	-48 743	-1 578 864

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN RAHOITUKSEN MUODOSTAMISEEN

Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 785 417	1 142 600	48 743	-48 743	2 928 017
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 295 000	-5 140 000			-13 435 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	770 000	670 000			1 440 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	200 000				200 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 539 583	-3 327 400	48 743	-48 743	-8 866 983
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000 000	4 000 000			13 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 730 000	-400 000			-4 130 000
Lyhytaikaisten lainojen muutokset					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-269 583	272 600	48 743	-48 743	3 017

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO			
ULKOINEN	Sitovuus *)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Vaalit	N	3 100	
Tarkastuslautakunta	N	43 724	
Valtuusto	N	123 363	
Kaupunginhallitus	N	1 168 156	1 810 000
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	N	14 158 057	4 568 675
Perusturvakeskus	N	54 728 139	8 658 060
Sivistyskeskus	N	25 510 355	2 633 665
Tekninen keskus	N	13 060 992	1 938 346
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		63 900 000
Valtionosuudet	B		26 000 000
Rahoitustuotot ja -menot	B	500 500	1 621 800
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
Yleinen hallinto ja konsernihallinto			
yli 100 000 euron hankkeet, hankekohtaisesti	B	1 740 000	920 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	30 000	
Perusturvakeskus			
yli 100 000 euron hankkeet, hankekohtaisesti	B	2 290 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	20 000	
Sivistyskeskus			
yli 100 000 euron hankkeet, hankekohtaisesti	B	1 265 000	50 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	315 000	
Tekninen keskus			
yli 100 000 euron hankkeet, hankekohtaisesti	B	1 390 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	1 245 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		9 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 730 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			220 840
TALOUSARVIO YHTEENSÄ		121 321 386	121 321 386

*) N = Sitova nettomääräraha/-tuloarvio kaupunginvaltuustoon nähden

B = Sitova bruttomääräraha/-tuloarvio kaupunginvaltuustoon nähden

Keskusten yhteenveto määrärahoista ja tuloarviosta

	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio	2015 Ennuste	2016 Talousarvio
VAALIT				
Tulot, ulkoiset	24 640	24 000	25 800	
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-42 222	-41 410	-38 600	-3 100
Menot, sisäiset	-1 292	-380		-360
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-17 582</i>	<i>-17 410</i>	<i>-12 800</i>	<i>-3 100</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-1 292</i>	<i>-380</i>		<i>-360</i>
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
Tulot, ulkoiset				
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-36 007	-43 522	-43 000	-43 724
Menot, sisäiset				
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-36 007</i>	<i>-43 522</i>	<i>-43 000</i>	<i>-43 724</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>				
KAUPUNGINVALTUUSTO				
Tulot, ulkoiset				
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-114 685	-117 024	-117 000	-123 363
Menot, sisäiset	-4 955	-3 870	-4 000	-3 364
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-114 685</i>	<i>-117 024</i>	<i>-117 000</i>	<i>-123 363</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-4 955</i>			
KAUPUNGINHALLITUS				
Tulot, ulkoiset	1 354 444	2 000 000	1 400 000	1 810 000
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-1 109 401	-1 162 721	-1 150 000	-1 168 156
Menot, sisäiset	-11 246	-39 166	-40 000	-41 671
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>245 043</i>	<i>837 279</i>	<i>250 000</i>	<i>641 844</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-11 246</i>	<i>-39 166</i>		<i>-41 671</i>
YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO				
Tulot, ulkoiset	6 264 898	4 649 486	4 464 600	4 568 675
Tulot, sisäiset	5 600 231	5 995 114	5 880 000	5 955 539
Menot, ulkoiset	-13 025 545	-13 728 489	-13 927 897	-14 158 057
Menot, sisäiset	-626 311	-583 408	-586 000	-727 441
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-6 760 647</i>	<i>-9 079 003</i>	<i>-9 463 297</i>	<i>-9 589 382</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>4 973 920</i>	<i>5 411 706</i>	<i>5 294 000</i>	<i>5 228 098</i>
PERUSTURVAKESKUS				
Tulot, ulkoiset	8 911 960	8 356 745	8 452 280	8 658 060
Tulot, sisäiset	206 822	6 155 731	6 150 000	5 959 375
Menot, ulkoiset	-55 987 592	-53 524 783	-54 570 290	-54 728 139
Menot, sisäiset	-4 574 943	-10 411 185	-10 400 000	-10 343 213
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-47 075 632</i>	<i>-45 168 038</i>	<i>-46 118 010</i>	<i>-46 070 079</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-4 368 121</i>	<i>-4 255 454</i>	<i>-4 250 000</i>	<i>-4 383 838</i>

	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio	2015 Ennuste	2016 Talousarvio
SIVISTYKESKUS				
Tulot, ulkoiset	2 775 709	2 415 621	2 516 671	2 633 665
Tulot, sisäiset	271 652	271 050	270 000	1 251 474
Menot, ulkoiset	-24 915 419	-25 390 570	-25 556 278	-25 510 355
Menot, sisäiset	-5 926 239	-6 572 708	-6 500 000	-7 513 546
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-22 139 710</i>	<i>-22 974 949</i>	<i>-23 039 607</i>	<i>-22 876 690</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-5 654 587</i>	<i>-6 301 658</i>	<i>-6 230 000</i>	<i>-6 262 072</i>
TEKNINEN KESKUS				
Tulot, ulkoiset	2 471 154	1 635 205	1 605 515	1 938 346
Tulot, sisäiset	5 994 546	6 192 821	6 200 000	9 321 185
Menot, ulkoiset	-13 020 237	-12 765 790	-12 785 907	-13 060 992
Menot, sisäiset	-975 655	-1 033 137	-1 000 000	-3 906 417
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-10 549 083</i>	<i>-11 130 585</i>	<i>-11 180 392</i>	<i>-11 122 646</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>5 018 891</i>	<i>5 159 684</i>	<i>5 200 000</i>	<i>5 414 768</i>
KAUPUNKI YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	21 802 805	19 081 057	18 464 866	19 608 746
Tulot, sisäiset	12 073 251	18 614 716	18 500 000	22 487 573
Menot, ulkoiset	-108 251 108	-106 774 309	-108 188 972	-108 795 886
Menot, sisäiset	-12 120 641	-18 643 854	-18 530 000	-22 536 012
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-86 448 303</i>	<i>-87 693 252</i>	<i>-89 724 106</i>	<i>-89 187 140</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>-47 390</i>	<i>-29 138</i>	<i>-30 000</i>	<i>-48 439</i>
VESILIIKELAITOS				
Tulot, ulkoiset	3 263 463	3 570 000	3 505 000	3 558 000
Tulot, sisäiset	185 889	175 130	175 000	187 600
Menot, ulkoiset	-2 459 141	-2 562 848	-2 515 000	-2 408 839
Menot, sisäiset	-138 500	-145 992	-145 000	-139 161
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>804 322</i>	<i>1 007 152</i>	<i>990 000</i>	<i>1 149 161</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>	<i>47 390</i>	<i>29 138</i>	<i>30 000</i>	<i>48 439</i>
KAUPUNKI + VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	25 066 268	22 651 057	21 969 866	23 166 746
Tulot, sisäiset	12 259 140	18 789 846	18 675 000	22 675 173
Menot, ulkoiset	-110 710 249	-109 337 157	-110 703 972	-111 204 725
Menot, sisäiset	-12 259 141	-18 789 846	-18 675 000	-22 675 173
<i>NETTO, ulkoinen</i>	<i>-85 643 981</i>	<i>-86 686 100</i>	<i>-88 734 106</i>	<i>-88 037 979</i>
<i>NETTO, sisäinen</i>				

LOVIISAN KAUPUNKI - LOVISA STAD, ulkoiset - externa (ml. liikelaitos/inkl. affärsverket)

TALOUSARVION TUNNUSLUVUT-BUDGETENS NYCKELTAL

	TP 2014 BS 2014	TA 2015 BG 2015	Ennuste 2015 Prognos 2015	TA 2016 BG 2016
Asukasluku - Invånarantal 31.12	15 457	15 513	15 513	15 518
Veroprosentti - Skattesats	19,75	19,75	19,75	19,75
Käyttömenot milj. € - Driftsutgifter mn €	110,7	109,3	110,8	111,2
muutos% - förändrings%				0,4
Käyttömenot/asukas - Driftsutgifter/invånare	7 162	7 042	7 181	7 166
Käyttötulot milj. € - Driftsinkomster mn €	25,1	22,5	22,0	23,2
muutos% - förändrings%			-12,3	5,4
Toimintakate milj. € - Verksamhetsbidrag mn €	88,1	86,7	88,8	88,0
muutos% - förändrings%			0,8	-0,9
Toimintakate €/asukas - Verksamhetsbidrag €/invånare	5 698	5 591	5 718	5 672
Verotulot yht. milj. € - Skatteintäkter totalt mn €	63,1	63,1	65,0	63,9
Verotulot €/asukas - Skatteintäkter €/invånare	4 081	4 071	4 190	4 118
Valtionosuudet milj. € - Statsandelar mn €	24,8	24,0	24,8	26,0
Valtionosuudet €/asukas - Statsandelar €/invånare	1 603	1 547	1 596	1 675
Vuosikate milj. € - Årsbidrag mn €	3,5	1,4	2,3	2,9
Vuosikate €/asukas - Årsbidrag €/invånare	224	88	147	190
Vuosikate/poisto % - Årsbidrag i % av avskrivningar	96,7	36,8	57,5	67,4
Investoinnin netto milj. € - Investeringar netto mn €	11,9	10,4	3,4	11,8
Investoinnit €/asukas - Investeringar €/invånare	769	670	219	757
Lainakanta milj. € - Lånestock mn €	25,6	39,7	30,2	43,2
Lainakanta €/asukas - Lånestock €/invånare	1 654	2 543	1 944	2 786
Lainanhoitokate - Låneskötselbidrag	1,1	0,1	0,3	0,4

KÄYTTÖTALOUS

LOVIISAN KAUPUNGIN

TALOUSARVIO

VUODELLE 2016

Vaalit

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Kunnallisvaalit järjestetään vuonna 2017.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	24 640	24 000	
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakulut	43 514	41 790	3 460
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 292</i>	<i>380</i>	<i>360</i>
Toimintakate	-18 874	-17 790	-3 460
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 292</i>	<i>-380</i>	<i>-360</i>
Toimintakate ulkoinen	-17 582	-17 410	-3 100

Tarkastuslautakunta

JHTT:n tilintarkastus hoidetaan sopimus pohjalta BDO Auditor Oy:n kanssa. Tarkastuspäiviä on 31 + 4. Lautakuntatyöskentelyyn varataan 7 tarkastuspäivää. Tarkastuspalvelut on kilpailutettu keväällä 2013 ja sopimus on voimassa v. 2013–2016.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot			
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakulut	36 007	43 522	43 724
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakate	-36 007	-43 522	-43 724
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakate ulkoinen			

Valtuusto

Valtuustossa on 59 jäsentä toimintakaudella 2013–31.5.2017. Valtuuston kokouksia pidetään pääsääntöisesti kerran kuukaudessa ja valtuuston iltakouluja järjestetään tarvittaessa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot			
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakulut	119 640	120 894	126 727
<i>josta sisäiset</i>	4 955	3 870	3 364
Toimintakate	-119 640	-120 894	-126 727
<i>josta sisäiset</i>	-4 955	-3 870	-3 364
Toimintakate ulkoinen	-114 685	-117 024	-123 363

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajat ja heillä on läsnäolo-, sekä puheoikeus kokouksissa. Kaupunginhallituksen tavoitteena on kehittää toimintaa strategisempaan suuntaan. Kaupunginhallitus siirtyi sähköisiin esityslistoihin alkuvuodesta 2014.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	1 354 444	2 000 000	1 810 000
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakulut	1 120 647	1 201 887	1 209 827
<i>josta sisäiset</i>	11 246	39 166	41 671
Toimintakate	233 797	798 113	600 173
<i>josta sisäiset</i>	-11 246	-39 166	-41 671
Toimintakate ulkoinen	245 043	837 279	641 844

YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja

Toiminta-ajatuksena on tuottaa ja toteuttaa laadukkaat palvelut asukkaille kustannustehokkaasti. Toiminnan päämäärinä ovat toimintatapojen jatkuva parantaminen, tuottavuuden lisääminen ja ennakoitavissa oleva talous.

Yleiseen hallintoon ja konsernihallintoon kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallintopalvelut
- talouspalvelut
- kehittämispalvelut.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2112 Yleinen hallinto ja konsernihallinto

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016	TALOUS- SUUNNITELMA 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018
Myyntituotot	8 160 178	6 889 215	6 888 510	6 957 395	7 026 969
Maksutuotot	435 049	398 675	398 708	402 695	406 722
Tuet ja avustukset	575 817	534 000	533 000	538 330	543 713
Vuokratuotot	293 585	88 000	93 000	93 930	94 869
Muut toimintatuotot	2 400 501	2 734 710	2 610 996	2 637 106	2 663 477
Toimintatuotot	11 865 130	10 644 600	10 524 214	10 629 457	10 735 751
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 600 231</i>	<i>5 995 114</i>	<i>5 955 539</i>	<i>6 015 094</i>	<i>6 075 245</i>
Henkilöstökulut	7 602 676	7 881 664	7 794 653	7 878 778	7 989 081
Palveluiden ostot	3 558 749	3 265 778	3 148 250	3 092 326	3 135 618
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 036 903	1 116 440	1 149 830	1 165 928	1 182 251
Avustukset	935 055	1 690 000	2 290 210	2 322 273	2 354 785
Muut toimintakulut	518 473	358 015	502 554	509 590	516 724
Toimintakulut	13 651 855	14 311 897	14 885 498	14 968 895	15 178 459
<i>josta sisäiset</i>	<i>626 311</i>	<i>583 408</i>	<i>727 441</i>	<i>737 625</i>	<i>747 952</i>
Toimintakate	-1 786 726	-3 667 297	-4 361 283	-4 339 438	-4 442 708
<i>josta sisäiset</i>	<i>4 973 920</i>	<i>5 411 706</i>	<i>5 228 098</i>	<i>5 277 469</i>	<i>5 327 293</i>
Toimintakate ulkoinen	-6 760 646	-9 079 003	-9 589 381	-9 616 907	-9 770 002
Poistot ja arvonalentumiset	504 535	102 930	113 021	113 021	113 021

*) Sataman toiminta on vertailutiedossa mukana TP 2014

Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon vuoden 2016 sopeutumistarve on 125 000 euroa. Keskuk-
sen toiminnalliset muutokset ovat:

- talouspalvelujen, ruokahuollon ja siivouspalvelujen eläkkeelle jäännit ja töiden uudelleenorgani-
soinnit
140 000 euroa

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2016 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Loviisan kaupungin toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Lisätä vuorovaikutteisuutta ja osallistamista.	Edistetään käyttäjien mahdollisuuksia vaikuttaa kaupungin toimintaan.	Verkkosivut uudistetaan. Sähköisiä palveluja lisätään.	Kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.
Tehostaa asiakaspalvelua.	Asiakaspalvelu on asiakaslähtöistä ja keskitettyä (organisaatiolähtöisestä asiakaslähtöiseen).	Asiakaspalvelutoimisto avataan ja toiminta aloitetaan.	Kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Kääntää väestömuutos kasvuun, + 30.	Asuntoja rakennetaan 80 kpl, joista vuokra-asuntoja 30 kpl.	Kaupunki varautuu rakentamaan vuokra-asuntoja; yksi kohde Liljendaliin ja toinen Loviisan keskustaan.	Kaupunginjohtaja, kehittämisjohtaja ja tekninen johtaja.
Positiivinen työpaikkakehitys.	Työpaikkojen määrä on vuoden lopulla 5 600; lisäystä vuoden aikana + 40 (5 752 vuonna 2012).	Meriklusteri, talonrakennus ja palvelut otetaan kärkialoiksi.	Kaupunginjohtaja ja kehittämisjohtaja.

3. Henkilöstö ja johtaminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Uudistaa toimintatapoja ja organisaatorakennetta.	Keskusten välinen työnjako on tarkoituksenmukainen ja yhteistyö toimii saumattomasti. Luodaan edellytykset strategisen ja toimeenpanevan tason hyvälle vuorovaikutukselle.	Organisaatioselvityksestä seuraavat toimenpiteet toteutetaan sovitussa aikataulussa. Järjestetään viranhaltijajohdon ja luottamushenkilöiden yhteisiä koulutuksia ja tapamisia.	Kaupunginjohtaja, keskusten johtajat ja henkilöstöpäällikkö.
Edistää työhyvinvointia.	Henkilöstö kokee, että työnantaja huolehtii jokaisen työhyvinvoinnista.	Varmistetaan toimivat ja tavoitteelliset kehityskeskustelut kaikissa keskuksissa. Henkilöstökyselyn pohjalta johdetut ja yhteisesti sovitut tavoitteet toteutetaan.	Kaupunginjohtaja, keskusten johtajat ja henkilöstöpäällikkö.

4. Talous

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Velkaantuminen pysyy maltillisella tasolla.	Lainat per asukas ovat alle kuntien keskiarvoa.	Toimintoja tehostetaan ja ei-strategista omaisuutta myydään. Laaditaan pitkän aikavälin investointisuunnitelma.	Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja.
Kilpailukykyinen veroprocentti.	Taseessa oleva kertynyt ylijäämä pysyy positiivisena koko suunnitelmakauden.	Talousarvion toteumaa ja tavoitteiden toteutumista seurataan ja poikkeamiin reagoidaan nopeasti.	Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Vastuualueen tehtävät

Hallintopalveluiden vastuualue ohjaa kaupungin henkilöstöstrategian toteutumista ja huolehtii henkilöstöhallinnon tasapuolisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta. Vastuualue koordinoi kaupungin ulkoista ja sisäistä viestintää ja kehittää niiden vuorovaikutteisuutta ja ajankohtaisuutta. Hallintopalveluiden vastuualue edistää myönteisen kaupunkikuvan muodostumista ja kuntalaisten yhteenkuuluvuutta markkinoinnin ja viestinnän keinoin. Vastuualueen tehtävänä on edistää toiminnan tehokkuutta ja vähentää sisäistä ja ulkoista byrokratiaa tuottamalla tehokkaita ja käyttäjäystävällisiä sekä samalla tietoturvallisia ja toimintavarmoja IT-palveluja. Vastuualue luo mahdollisuudet luottamushenkilötyön kehittämiseksi ja avoimelle toimintakulttuurille sekä kuntalaisiin, luottamushenkilöihin että työntekijöihin ja muihin sidosryhmiin nähden.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- parantaa toiminnan tehokkuutta
- vahvistaa henkilöstön ammatillista osaamista
- huolehtia henkilöstön hyvinvoinnista
- edistää vuorovaikutteista ja yhtenäistä viestintää
- saavuttaa hyvä kuntamaine
- tarjota toimintavarmoja ja keskusten toimintaa tukevia IT-palveluja
- jatkaa sähköiseen asiakirjajakeluun siirtymistä.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Eduskunta on hyväksynyt uuden kuntalain. Kuntalaki astuu voimaan porrastetusti siten, että ensimmäisiä osia sovelletaan 1.5.2015 alkaen, kun taas suurta osaa säännöksistä sovelletaan seuraavan valtuustokauden alusta, eli 1.6.2017 alkaen. Vuoden 2016 aikana hallinnon haasteena on valmistella uuden kuntalain mukaiset säännöt ja ohjeet siten, että ne voidaan viedä päätöksentekoon heti uuden valtuustokauden alussa. Tulevan kaupunginvaltuuston valtuutettujen määrästä on päätettävä ja ilmoitettava oikeusministeriölle vuoden 2016 loppuun mennessä. Uuden kuntalain mukaisen hallintosäännön valmistelemisen edellyttää päätöstä mm. kaupungin tulevasta henkilö- ja luottamusmiesorganisaatiosta.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Kaupunginkanslia:

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tehostaa toimintatapoja.	Asiakaspalvelua keskitetään.	Asiakaspalvelutoimisto aloittaa toimintansa 1.3.2016 mennessä.	Vastuuhenkilöt: hallintojohtaja ja viestintäpäällikkö.
	Hallintoa tehostetaan: keskuksissa on yhteneväinen asiakirjahallinto.	Kirjaamisohjeet päivitetään ja yhteinen kirjaamo on toiminnassa vuoden 2016 loppuun mennessä.	Vastuuhenkilöt: hallintojohtaja ja keskusten johtajat.
	Luottamushenkilöille ja viranhaltijoille järjestetään vähintään yksi yhteinen koulutustilaisuus.	Järjestetään hallintomenettelyä/päätöksen-tekoa tukevaa koulutusta.	Vastuuhenkilö: hallintojohtaja.
Saattaa hallintosääntö uuden kuntalain vaatimuksia vastavaksi.	Työ hallintosäännön uudistamiseksi aloitetaan ja aikataulutetaan siten, että hallintosääntö voidaan hyväksyä kaupunginvaltuustossa viimeistään kesäkuussa 2017. Päätös kaupunginvaltuuston valtuutettujen lukumäärästä 1.6.2017 alkaen on ilmoitettava oikeusministeriölle viimeistään 31.12.2016.	Uuden hallintosäännön sisällyksen työstäminen aloitetaan heti vuoden alussa.	Vastuuhenkilöt: kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja.
		Asian poliittiseen valmisteluun ryhdytään alkuvuodesta.	Vastuuhenkilöt: kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja.

Henkilöstöyksikkö:

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Vahvistaa ammatillista osaamista.	Täydennyskoulutukset toteutetaan laaditun suunnitelman pohjalta.	Kouluttautumismahdollisuuksista tiedotetaan aktiivisemmin ja henkilöstöä kannustetaan osallistumaan koulutuksiin.	Henkilöstöpäällikkö.
	Toteutuneiden koulutuspäivien määrä kasvaa.	Lisätään sisäisten koulutusten määrää. Erityistä huomiota kiinnitetään tietotekniikan ja sähköisten työkalujen tehokampaan hyödyntämiseen.	
Edistää työhyvinvointia.	Henkilöstö kokee, että työnantaja huolehtii jokaisen työntekijän työhyvinvoinnista.	Työhyvinvointia seurataan vuosittaisella henkilöstökyselyllä. Kyselyn tuloksista johdetaan kehittämistavoitteita, jotka toteutetaan.	Henkilöstöpäällikkö ja työhyvinvointikoordinaattori.
	Työhyvinvointikyselyn tulokset paranevat ja niitä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.	Käydään tavoitteelliset kehityskeskustelut koko organisaatiossa. Kehityskeskustelujen seurantaan luodaan menettely.	
	Sairauspoissaolot ja työkyvyttömyydestä johtuvat ennenaikaiset eläkkeelle siirtymiset eivät lisäänty.	Sairauspoissaolojen seuranta on säännöllistä ja tulokset raportoidaan johdolle. Reagointi muutoksiin on nopeata ja erilaisia varhaisen tuen muotoja hyödynnetään tehokkaasti.	

Viestintäyksikkö:

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Vuorovaikutteinen ja osallistava viestintä.	Kuntalaisten ja henkilökunnan osallistamista edistetään. Henkilökunnan viestintäosaimista kehitetään.	Uuden intranetpalvelun toiminnallisuuksia hyödynnetään ja uusia työtapoja otetaan käyttöön. Käynnistetään verkkosivujen uudistus. Viestintäkoulutus ja kielenhuolto.	Osavuosiraportointi. Vastuuhenkilö: viestintäpäällikkö.
Hyvä kuntamaine.	Loviisaa pidetään hyvänä asuinpaikkana. Loviisalla on hyvä työnantaja-maine. Loviisa on myönteisesti esillä julkisuudessa. Kaupungin tunnettuus ja veto-voima kasvavat.	Myönteistä viestintää korostetaan. Asukkaita ja kaupungin henkilökuntaa aktivoidaan Loviisälähteläiksi. Tehdään markkinointiyhteistyötä kolmannen sektorin ja yrittäjien kanssa. Sosiaalista mediaa hyödynnetään kaupunkimarkkinoinnissa. Asumismarkkinointi suunnataan paluumuuttajiin ja lapsiperheisiin.	Osavuosiraportointi. Mediaseuranta. Vastuuhenkilö: markkinointisuunnittelija.

Tietohallintoyksikkö:

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kehittää digitaalisia prosesseja.	Sekä työkalut että toimintatavat paranevat.	Toimintaa muutetaan sähköiseksi ja manuaalisista työvälineistä luovutaan.	Osavuosiraportointi. Vastuuhenkilö: tietohallintopäällikkö.
Kehittää henkilöstön ICT-osaamista.	Tietoteknisiä työkaluja osataan käyttää paremmin.	Koulutusta järjestetään ja parhaita käytäntöjä jaetaan.	Osavuosiraportointi. Vastuuhenkilö: tietohallintopäällikkö.
Parantaa ICT-infrastruktuuria.	Infrastruktuuri tukee paremmin mobiileja toimintatapoja.	Mobiililaitteet vakioidaan ja laitehallinta otetaan käyttöön.	Osavuosiraportointi. Vastuuhenkilö: tietohallintopäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21120 Hallintopalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	1 991 824	2 417 590	2 232 471
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 729 280</i>	<i>2 077 590</i>	<i>1 989 971</i>
Toimintakulut	2 872 701	3 378 837	3 287 116
<i>josta sisäiset</i>	<i>239 902</i>	<i>172 541</i>	<i>260 563</i>
Toimintakate	-880 877	-961 247	-1 054 645
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 489 378</i>	<i>1 905 049</i>	<i>1 729 408</i>
Toimintakate ulkoinen	-2 370 255	-2 866 296	-2 784 053
Poistot ja arvonalentumiset	12 844	12 850	13 000

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Talouspalvelut

Vastuuhenkilö: talousjohtaja

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tukea toimialojen toimintaa ja huolehtia talouden ohjauksen yhteisistä periaatteista ja ohjeistuksesta sekä edistää taloudellisuuden ja tuloksellisuuden huomioimista kaupungin toiminnassa.

Talouspalvelut vastaa talouden suunnittelusta ja koordinoi keskitetysti talousarvion valmistelua sekä tilikaudella tapahtuvan toiminnan ja talouden ajantasaista raportointia. Talouspalvelut huolehtii Loviisan kaupungin juoksevasta kirjanpidosta ja vastaa konsernitilinpäätöksen laadinnasta sekä vastaa omalta osaltaan talousprosesseihin liittyvistä viranomaisilmoituksista. Sen tehtäväkenttään kuuluu myös vastata kaupungin rahoituksen ja maksuvalmiuden hoidosta.

Talouspalvelut koordinoi ja vastaa kustannuslaskenta-, tuotteistus- ja hinnoitteluprosessien kehittämisestä yhdessä keskustusten kanssa. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös keskitetty hankinta-toimi sekä kaupungin tytäryhteisöihin kohdistuvan omistajaohjauksen ja valvonnan toteuttaminen.

Ruokapalvelu- ja siivouspalveluyksiköt kuuluvat talouspalveluihin. Ruokapalvelut valmistaa ravitsemuksellisesti hyvää ja laadukasta ruokaa kustannustehokkaasti. Ruokapalveluiden laadun varmistamiseksi aterioiden laatua seurataan säännöllisesti tehtävillä asiakastytytyväisyyskyselyillä. Siivouspalvelut vastaa kustannustehokkaasti Loviisan kaupungin toimitilojen ja rakennusten laadukkaasta ja kokonaisvaltaisesta siivouksesta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Taloustalouden päämäärä on luoda vakautta, kilpailukykyä ja pitkäjänteisyyttä kaupungin taloudenhoitoon. Terve taloudellinen pohja on Loviisan kaupungin vakaan toiminnan ja sen kehittämisen perusta.

Painopisteitä tulevalla suunnitelmakaudella:

1. Ennakoitavissa olevan terveen ja tasapainoisen kuntatalouden aikaansaaminen.
2. Tuottavuuden, toimintatapojen ja kustannustehokkuuden jatkuva parantaminen.
3. Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Konsernin näkökulman korostuminen kaupungin talouden johtamisessa asettaa uudenlaisia vaatimuksia koko konsernin raportoinnille ja talouden seurannalle. Kuntalakiuudistuksen myötä kriisikuntamittarit muuttuvat ja jatkossa seurattavat asiat ovat kuntakonsernin vuosikate, lainamäärä, ja suhteellinen velkaantumisaste.

Konsernirakennetta pyritään terävöittämään tytäryhteisöiden sulauttamisen kautta ja saavuttamaan näin tytäryhteisöille vakaampi taloudellinen asema. Konserniyhtiöiden lukumääräisen supistumisen kautta helpotetaan myös konsernitason taloudellisten raporttien saatavuutta ja luotettavuutta.

Kuntalain kokonaisuudistus edellyttää myös kunnan toiminnan riskienhallinnan järjestämistä. Kokonaisvaltainen riskikartoitus koko kuntakonsernin tasolla suunnitellaan, toimeenpannaan ja dokumentoidaan vuoden 2017 loppuun mennessä.

Taloushallinnon järjestelmäuudistus on jatkunut vuonna 2015 ja perustoimintojen infrastruktuuri-kehityksen jälkeen tarkoituksena on keskittyä raportoinnin kehittämiseen. Talousseurantaa palveleva raportointi- ja ennakointimalliohjelmisto on tarkoituksenmukaista integroida taloushallinto-ohjelmistoon ja jatkaa näin myös raportoinnin osalta talouden prosessien automatisointia.

Vuoden 2016 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Taloulosasto:

1. Ennakoitavissa olevan terveen ja tasapainoisen kuntatalouden aikaansaaminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Mittari/Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Strategialähtöinen talousarvio ja investointisuunnitelma.	Päivitetystä strategiasta johdetut ja koko konsernille asetetut avaintavoitteet.	Strategiasta johdettujen avaintavoitteiden asettamiseen kiinnitetään erityistä huomiota koko kaupungin tasolla. Tavoitteiden toteutumisen seuranta otetaan osaksi osavuosi-raportointia.	Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja.
Kehittää raportointia.	Luotettava ja ajantasainen raportointi päätöksenteon tueksi kaupungin ja vesiliikelaitoksen osalta sekä seurannan kehittäminen koko konsernin tasolla.	Helposti ja nopeasti saatavat numeeriset mittarit. Kuntari-raportointityökalu ja ennakointimalliohjelmisto integroidaan taloushallinnon tietokantaan.	Talousjohtaja.
Vastata uuden kuntalain velvoitteisiin.	Konsernirakennetta selkeytetään.	Selkeä ja helpommin ohjautuva konsernirakenne ja kiinteistöyhtiöiden fuusioiminen.	Talousjohtaja.
Kehittää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta jalkautetaan osaksi toimintatapoja.	Operatiivinen ohjeistus otetaan käyttöön keskuksissa.	Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja.

2. Tuottavuuden, toimintatapojen ja kustannustehokkuuden jatkuva parantaminen

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Mittari/Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Kehittää ja tehostaa hankinta-prosesseja.	Hankintaohjeistus päivitetään uuden hankintalain mukaisesti.	Uuden hankintalain mukainen päivitetty ohjeistus.	Hankinta-asiantuntija.
Konsultoida ja opastaa konserniyhtiöitä hankintaprosesseissa.	Konserniyhtiöt noudattavat kaupungin laatimaa hankinta-ohjeistusta.	Tiedotetaan konserniyhtiöille ja kannustetaan yhteistyöhön.	Hankinta-asiantuntija.
Taloushallinnon prosessikehitys.	Taloushallinnon prosessit kehitetään vastaamaan väheneviä resursseja.	Valmistaudutaan talousosaston henkilömäärän supistamiseen.	Talousjohtaja ja pääkirjanpittäjä.
Hallita ruoka- ja siivouspalveluiden kustannuksia ja lisätä tuottavuutta.	Sisäiset hinnat pysyvät kilpailukykyisinä ja laatutaso hyvänä. Ruokapalveluissa tehdään linjapäättös keittiöverkon laajuudesta.	Palvelun hinnan ja laatutason vertailut ostopalveluihin. Esitys keittiöverkostosta vietään päätöksentekoon.	Ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.
Ruoka- ja siivouspalveluiden hyvä laatu.	Asiakastyytyväisyys.	Asiakastyytyväisyyskysely. Kerätään päivittäistä asiakaspalautetta.	Ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.

3. Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Mittari/Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Kehittää henkilöstön motivaatiota sekä tukea osaamista ja työssä jaksamista.	Tehokas, toimiva ja tyytyväinen henkilökunta.	Ylläpidetään, kannustetaan ja kehitetään henkilöstön ammatillista osaamista ja uusien toimintatapojen omaksumista.	Talousspalveluiden esimiehet.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21124 Talousosasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	3 983 828	4 003 724	4 062 868
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 866 999</i>	<i>3 914 524</i>	<i>3 965 568</i>
Toimintakulut	4 272 817	4 473 949	4 437 523
<i>josta sisäiset</i>	<i>191 919</i>	<i>244 794</i>	<i>290 735</i>
Toimintakate	-288 989	-470 225	-374 655
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 675 080</i>	<i>3 669 730</i>	<i>3 674 833</i>
Toimintakate ulkoinen	-3 964 070	-4 139 955	-4 049 488
Poistot ja arvonalentumiset	102 514	82 930	92 871

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuodelle 2016–2018

Vastuualueen nimi: Kehittämispalvelut

Vastuuhenkilö: kehittämisjohtaja

Vastuualueen tehtävät

Kehittämispalvelujen vastuualueen tehtävänä on tukea elinkeinoelämää, niin toimivia kuin uusia-kin yrityksiä, kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa elinkeino- ja kehittämisasioissa sekä muissa edunvalvontakysymyksissä. Vastuualue yhdistää elinkeino-, matkailu- ja maaseututoimen sekä yleisen strategia- ja kehittämistoimen yhdeksi kokonaisuudeksi.

Kehittämisosastolle kuuluvat seuraavat tehtäväalueet: kehittämistoimi, elinkeinotoimi, matkailutoimi ja maaseututoimi sekä työllisyyspalvelut.

Vastuualueen toiminnan painopisteinä on

- luoda vetovoimaiset edellytykset väestö- ja työpaikkakehitykselle yhteistyössä yrittäjien ja kaupungin eri toimijoiden kanssa
- vahvistaa yhdessä viestintäyksikön kanssa kuvaa kaupungin idyllistä ja osaamisesta
- toteuttaa ja seurata elinkeinopoliittista ohjelmaa ja muita ohjelmia.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Strömfors Electricin tehtaan sulkeminen aiheutti 207 teollisen työpaikan menetyksen. Työpaikkojen korvaaminen tulee kestämään vuosia. Äkillisen rakennemuutoksen status antaa tähän työhön työkaluja, mutta niiden hyödyntäminen edellyttää laajaa yhteistoimintaa. Samanaikaisesti työllisyystilanne on koko maassa heikentynyt. Työllisyyden hoito vaatii kaupungin ja valtiovalan palvelujen yhteensovittamista ja rahoituksen turvaamista.

Kaupungin on varattava asuntotuotantoon sekä rahallista panostusta että työaikaa.

Työllisyyttä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) toiminta alkaa vuoden 2016 alussa. Toiminta on yhteistyötä kuntien, TE-toimiston ja Kelan välillä. Toimintaan tulee osoittaa riittävät henkilöresurssit niin työllisyyspalveluista kuin perusturvatoimestakin. Tällä hetkellä hyviksi osoittautuneita käytäntöjä on tarkoitus jatkaa ja kehittää edelleen. Toiminnan tulee olla asiakkaille helposti saavutettavissa.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Kehittämistoimi:

Kaupungin strategiaa uudistetaan niin, että siinä huomioidaan uuden kuntalain vaatimukset, selkeys ja kytkentä talousarvioon. Sahaniemen aluetta ja vuokra-asuntotuotantoa kehitetään strategian tavoitteita tukeviksi.

AVAITAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Päivittää kaupunkistrategia.	Kaupunginvaltuusto hyväksyy uuden strategian huhtikuun loppuun mennessä.	Osana USO-projektia toteutetaan työpajat, joilla kaupunginvaltuusto ohjaa valmistelua.	Työohjelman seurannasta raportoidaan hallitukselle. Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja ja kehittämisjohtaja.

Elinkeinotoimi:

Elinkeinopoliittisen ohjelman mukaisesti keskustan ja suurten kyläkeskusten elävöittäminen, verkostoitumisen kartoitus osana kilpailukykyä, hyvinvointipalvelut ja luovat alat ovat toimintavuoden uudet painoalueet.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Vetovoimainen ja monien mahdollisuuksien kaupunki. Elävöittää keskustaa sekä suuria kyläkeskuksia.	Keskustan liiketilojen kaupallisen täyttöasteen kasvattaminen yhteistyössä kiinteistönomistajien kanssa. Kyläkeskusten palvelutarjonta turvataan.	Toteutetaan vaiheittain keskustan ja kylien kehittämissuunnitelmia tavoitteena kohentaa alueiden viihtyisyyttä ja vetovoimaa. Kehittämissuunnitelmien pohjalta valitaan elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä edistävät hankkeet.	Raportoidaan osavuosi-katsauksissa. Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja, kehittämisjohtaja ja tekninen johtaja.
Kääntää työpaikkakehitys positiiviseksi luomalla hyvä toimintaympäristö yritystoiminnan kehittymiselle.	Työpaikkojen määrä Loviisassa kasvaa 40:llä.	Kehittämisalajat ovat: meriklusteri + 15 työpaikkaa talonrakennus + 10 työpaikkaa luovat alat + 5 työpaikkaa muut + 10 työpaikkaa. ÄRM-statukselle saadaan jatkoaika. Edistetään yritysten toimintamahdollisuuksia maapolitiikalla, kaavoituksella sekä infrastruktuurin suunnittelulla ja rakentamisella.	Raportoidaan osavuosi-katsauksissa. Vastuu: Kehittämisjohtaja ja Posintra.
Uudet yritykset.	5–10 PK-yritystä.	Kohdennettu myynti.	Raportoidaan osavuosi-katsauksissa. Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja, kehittämisjohtaja ja Posintra.

Matkailutoimi:

Matkailun Action planista valitaan kaksi tavoitetta, joita lähdetään suunnittelemaan ja toteuttamaan yhdessä matkailukentän kanssa.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Toteuttaa Loviisan matkailun kehittämissuunnitelma (Action Plan 2014–2020). Osallistuu kansainväliseen matkailumarkkinointiin Visit Finlandin / työ- ja elinkeinoministeriön vuonna 2015 käynnistämässä kärkihankkeissa.	Perhematkailuun panostetaan. Siirrytään enemmän sähköiseen markkinointiin. Käyntikohteiden ja majoittuvien matkailijoiden määrä, vierailut Visit Loviisa -sivustolla.	Perhematkailu tuotteistetaan. Vähennetään printtimateriaalin tuotantoa. Edistetään Visit Loviisa -sivuston sisällöntuotantoa markkinointikanavaksi. Osallistutaan messutapahtumiin kaupungin markkinointitavoitteiden mukaan.	Vastuuhenkilöt: matkailusihteeri.

Maaseututoimi:

Tehtäviin kuuluu alueellisesti maataloustukien ja lomituspalveluiden hallinnointi sekä paikallisesti yksityistieasiat, maa- ja metsäalueiden hoito ja vuokraus.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tuottaa alueellisia palveluja sopimusosapuolia ja asiakkaita palvellen. Hyödyntää metsää tarkemmin sekä taloudellisista että ekologisista lähtökohdista.	Lainsäädännön määräaikoja noudatetaan. Toiminta on taloudellista. Optimoidaan metsänhoitosuunnitelmien mukainen tuotto.	Omaksutaan sähköisiä työtapoja. Koulutetaan jatkuvasti henkilökuntaa. Toteutetaan taimikoiden varmistaminen joustavammin.	Raportointi maaseutulautekunnalle. Vastuuhenkilö: maaseutupäällikkö.

Työllisyyspalvelut:

Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu tulee saada taittumaan; tavoitteena on ohjata pitkäaikaistyöttömät enenevässä määrin työllistämistään edistävien toimenpiteiden piiriin ja näin pienentää työmarkkinatuen kuntaosuuskuluja.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistalla olevien henkilöiden määrän kasvu estetään.	Ohjataan henkilöitä heidän tarpeidensa mukaisten toimenpiteiden piiriin ja edistetään heidän työllistymistään.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistan seuranta. Vastuuhenkilöt: Kehittämisyhtymä ja työllisyyskoordinaattori.
Käynnistää TYP-toimintaa.	Monialaisen palvelun tarpeesta olevien työttömien vaatimia palveluja tarjotaan.	Osoitetaan käynnistyvään TYP-toimintaan riittävät henkilöresurssit ja luodaan toimivat menettelytavat yhdessä perusturvatoimen kanssa.	TYP-raportit asiakkaiden määristä ja asiakkuuksien kestosta. Vastuuhenkilö: työllisyyskoordinaattori.
Selvittää työttömien eläkkeelle siirtymismahdollisuuksia.	Työmarkkinatukea saavat vain henkilöt, jotka ovat tosiasiallisia työnhakijoita.	Ohjataan työmarkkinatukea saavat, mutta kuitenkin työkyvyttömät, henkilöt oikean etuuden piiriin yhdessä perusturvatoimen kanssa.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistan seuranta. Vastuuhenkilö: työllisyyskoordinaattori.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21125 Kehittämispalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	4 767 846	4 223 286	4 228 875
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 952</i>	<i>3 000</i>	
Toimintakulut	5 701 974	6 459 111	7 160 859
<i>josta sisäiset</i>	<i>150 710</i>	<i>166 073</i>	<i>176 143</i>
Toimintakate	-934 128	-2 235 825	-2 931 983
<i>josta sisäiset</i>	<i>-146 758</i>	<i>-163 073</i>	<i>-176 143</i>
Toimintakate ulkoinen	-787 370	-2 072 752	-2 755 840
Poistot ja arvonalentumiset	7 142	7 150	7 150

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Asukasluku 31.12.	15 457	15 386	15 400	15 500	15 600
Uusia aloittaneita yrityksiä	82	40	50	50	50
Maatalouden lomituspäivät	15 284	14 000	14 000	13 000	13 000
Tilojen lukumäärä	990	960	870	850	830
Työttömiä prosessissa	60	201	220	220	220

PERUSTURVAKESKUS

Toimintaperiaatteet

Järjestämme vastuullamme olevat perusturvapalvelut Loviisan kaupungin strategian huomioiden, asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti myös teknologiaa ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia hyödyntäen. Tavoitteena on monialainen ja laadukas palvelu, asiakkaiden valinnanvapautta ja osallisuutta huomioiva toiminta sekä terveys- ja sosiaalipalvelujen oikea kohdentuminen. Loviisan kaupunki huolehtii, senioripalveluja lukuun ottamatta, yhteistoimintasopimuksella myös Lapinjärven kunnan asukkaiden perusturvapalveluista. Tavoitteena on, että Loviisan perusturvakeskuksen järjestämisvastuun siirtyessä 2018–2019 uuteen sosiaali- ja terveysalueeseen, palvelut ovat mahdollisimman vaikuttavat ja vastaavat asiakkaiden/potilaiden tarpeisiin oikeanlaatuksena ja -hintaisten.

Toiminnan painopisteet

Toiminnan keskeisenä päämääränä on ylläpitää ja kehittää perusturvapalveluja alueella, edistää asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta, tarjota varhaista tukea, ehkäistä syrjäytymistä, vähentää terveysongelmia ja väestöryhmien terveyseroja sekä kehittää asukkaille toimintakykyä edistävää ja ylläpitävää toimintaa. Vuosi 2016 on Loviisan kaupungille kolmas vuosi kun taloudellinen tilanne vaatii tehostamista ja perusrakennemuutoksia, jotta talouden tasapainottaminen olisi mahdollista. Tilanne näyttää jatkuvan vielä yhtä pitkään kuin on jo kestänyt.

Tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon historiallisen suurin rakenneuudistus (jatkossa sote-reformi) vaatii tulevina vuosina perusturvakeskuksen johdolta paljon hallinnollista työtä ja hyvää muutosjohtamista. Keskukseen on jatkuvasti osattava sopeutua uusiin tilanteisiin ja vaatimuksiin. Vaikka kunnilta poistuu uudistuksessa velvollisuus tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluita, niiden rooliin kuuluisi jatkossakin huolehtia aktiivisesti asukkaitten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja ylläpitämisestä. Se tulisi toteuttaa yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon itsehallintoalueiden kanssa.

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö teettivät ulkopuolisen asiantuntijaselvityksen kesällä 2015. Selvityksessä todettiin, että kuntaa suuremmat itsehallintoalueet (9–12 aluetta) tulisi perustaa niin, että alueiden väestöpohja, sosiaali- ja terveydenhuollon infrastruktuuri ja taloudellinen kantokyky riittävät kattavien sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen nyt ja tulevaisuudessa. Kunnan tehtävät vähenevät ja muuttuvat merkittävästi. Kun perusturvakeskus siirtyy sairaanhoitoalueiden yhteyteen, ja sen mukana ainakin 10 % tukitoimista, jää enää alle 50 % kunnan perinteisistä tehtävistä jäljelle. Tämä johtaa siihen, että kuntien on löydettävä uusi toimintaprofiili.

Loviisan kaupungin strategian ja hyvinvointiohjelman mukaisesti päämääränä on asiakaslähtöisen ja terveyttä edistävän toiminnan tukeminen. Hyvinvointiohjelman indikaattorivalintojen ja tehostamisohjelman yhteydessä perusturva on pyrkinyt säilyttämään mahdollisuuden panostaa yllämainittuihin tavoitteisiin sekä ylläpitää ja kehittää palveluja. Hyvinvointitavoitteena on edelleen fokuksena olemassa olevien voimavarojen puitteissa vanhemmuuden tukemiseen ja päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittämiseen sekä väestöryhmien välisten terveyserojen kaventamiseen ja kroonisten sairauksien hoidossa varhaiseen puuttumiseen sekä varsinkin kuntouttavaan toimintaan. Keskusten johtajat, vastuualueiden päälliköt sekä perusturvakeskuksen ja sivistyskeskuksen yksiköiden esimiehet suunnittelevat, arvioivat ja kehittävät yhdessä hyvinvointia. Vuonna 2016 tehdään ensimmäistä kertaa Loviisan kaupungissa laaja hyvinvointikertomus.

Ikäjakautta ja kasvava ikääntyneiden määrä ovat toiminta-alueellamme haasteellisia ja vaativat rohkeutta ja valmiutta tehdä nopeita toiminnan muutoksia ajatellen Loviisan kaupunkia taloudellisine haasteineen sekä ikääntyneiden palveluja. Ikääntyneiden palveluverkon muutokset olisi valituksesta huolimatta saatava eteenpäin, jotta palveluverkoston perusta olisi kunnossa tulevia tehostamisvaatimuksia ja sote-reformia ajatellen. Näistä seikoista johtuen on panostettu vielä enemmän siihen, että mahdollistetaan ikääntyneiden kotona asuminen aloittamalla kotisairaala-toiminta (viisi paikkaa) ja myös palliatiivisen erityisyksikön toiminta terveyskeskussairaalan yhteydessä (viisi paikkaa). Samalla kotihoitoon asiakasmäärät ja -käynnit ovat kasvaneet merkittävästi ja kotihoitoon on panostettava lisäämällä henkilökuntaa (3,5 henkilöä), jotta mahdollistetaan turvallinen kotona asuminen ja laitoshoidon vähentäminen. Samaan aikaan kun lisätään tehostetun palveluasumisen volyymin, asiakaspaikkoja voidaan vähentää terveyskeskuksessa. Tavoitteena on vähentää terveyskeskuksen sairaalapaikkoja kymmenellä lokakuuhun 2016 mennessä.

Perusturvakeskuksen henkilöstö on sote-reformin myötä suurien muutosten edessä ja henkilöstön jaksamista on tuettava jo tulleissa ja vielä tulevaisuudessa muutoksissa. Samalla on myös yritettävä kehittää prosesseja ja toimintaa. Tämä kokonaisuus on todella haastava ja vaatii voimavaroja. Täydennyskoulutukseen, työohjaukseen ja sijaisjärjestelyihin on tarpeiden mukaan panostettava.

Vaikka tilanne on näin haastava, valtiovalta tuli lisätä tehtäviä sosiaali- ja terveysalueelle. Sosiaalihuoltolain tuomat lisävelvoitteet (1.1.2015, ennaltaehkäisy ja varhainen tuki) vaativat lastensuojelun resurssien lisäämistä peruspalveluihin. Perusturvakeskuksen on tästä syystä myös lisättävä henkilöstöä näihin prosesseihin (kolme henkilöä).

Haasteena Euroopassa ja myös Suomessa ovat pakolaiset ja turvapaikanhakijat, joita tulee Suomeen suuria määriä. Humanitääri-apu näille ihmisille on myös Loviisan kaupungin ja perusturvakeskuksen agendalla. Talousarvion laatimishetkellä ei ole tietoa määrärahan tarpeesta, joten talousarviosta puuttuvat nämä kustannukset.

Riskiarvio

Jos henkilökuntaa ei saada sitoutettua riittävässä määrin kehittämiseen, niin tilanne johtaa siihen että kehittämis- tai tehostamissuunnitelmien toteutus siirtyy. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset erittäin suuret.

Jos sähköisten palveluiden kehittäminen ei etene aikataulun mukaisesti, ei myöskään odotettuja ja tehostamistoimenpiteitä toteuteta. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset kohtalaisen suuret sekä asiakkaisiin että henkilökuntaan.

Vanhemmuuden tukemiseen tarkoitettujen toimenpiteiden riskinä on, ettei ryhmätoimintaan saada mukaan riittävästi osanottajia, jotta ryhmät toteutuisivat. Riski on suhteellisen todennäköinen ja lapsille suhteellisen vakava. Riskiä pyritään minimoimaan ryhmien ja tilaisuuksien aktiivisella, kohdennetulla markkinoinnilla sekä tarjoamalla aiheesta materiaalia paikallislehtien käyttöön.

Hyvin toimivien peruspalvelujen riskinä on uuden sosiaalihuoltolain mukaisten perhepalveluiden ja lastensuojelun asiakkuuksien lisääntyminen siinä määrin, ettei lainmukaisia käsittelyaikoja kyetä noudattamaan. Riski on suhteellisen suuri, mutta hallittavissa varsinkin esitetyllä sosiaaliohjaajan palkkaamisella.

Jos vuodeosastopalveluiden vähentäminen ja kotiin annettavien palveluiden lisääminen ei tapahdu synkronoidusti esimerkiksi tehostetun palveluasumisen rakentamisen aikataulusiirtojen takia, ei laitospaikkauutta pystytä vähentämään eikä tehostamistavoitteisiin päästä. Riski on kohtalainen ja vaikutukset suuret. Tilanne johtaa myös siihen, ettei kotona asumista voisi mahdollistaa läheskään siinä määrin mitä on suunniteltu, ja asiakkaat joutuisivat aikaisemmin laitoshoidon. Taloudellinen vaikutus olisi merkittävän suuri.

Jos Porvoon sairaalan ja lähiterveyskeskusten toiminta hajautuu tai supistuu eivätkä suunnitellut yhteishankkeet toteudu, hoidon saanti hankaloituu hoitomatkojen pidentyessä. Riski on suhteellisen suuri ja vaikutuksiltaan potilaille merkittävä.

Turvapaikanhakijoiden määrä ylittää kunnan kyvyn huolehtia heistä. Riski on pienehkö, mutta vaikutus kohtalainen.

Toiminnan painopisteet ovat

1. Asiakas ja kuntalainen: terveyttä edistävän toiminnan kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen.
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: laitospainotteisuuden vähentäminen ja kotona asumisen mahdollistaminen sekä valmistautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistukseen.
3. Henkilöstö ja johtaminen: henkilöstön jaksamisen tukeminen.
4. Talous: talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2113 Perusturvakeskus

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016	TALOUS- SUUNNITELMA 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018
Myyntituotot	3 153 850	8 837 646	8 726 165	8 813 427	8 901 561
Maksutuotot	4 644 134	4 600 900	4 767 300	4 814 973	4 863 123
Tuet ja avustukset	647 612	659 500	709 280	716 373	723 537
Vuokratuotot	278 427	273 860	280 650	283 457	286 291
Muut toimintatuotot	394 760	140 570	134 040	135 380	136 734
Toimintatuotot	9 118 782	14 512 476	14 617 435	14 763 609	14 911 245
<i>josta sisäiset</i>	206 822	6 155 731	5 959 375	6 018 969	6 079 158
Henkilöstökulut	18 264 524	17 898 943	18 374 869	18 557 117	18 816 917
Palvelujen ostot	35 154 462	39 796 497	40 128 227	39 690 022	40 245 682
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 259 238	1 170 700	1 166 230	1 182 557	1 199 113
Avustukset	3 592 014	3 017 440	3 209 350	3 254 281	3 299 841
Muut toimintakulut	2 292 297	2 052 388	2 192 676	2 223 373	2 254 501
Toimintakulut	60 562 535	63 935 968	65 071 352	64 907 351	65 816 054
<i>josta sisäiset</i>	4 574 943	10 411 185	10 343 213	10 488 018	10 634 850
Toimintakate	-51 443 753	-49 423 492	-50 453 917	-50 143 742	-50 904 808
<i>josta sisäiset</i>	-4 368 121	-4 255 454	-4 383 838	-4 469 049	-4 555 692
Toimintakate ulkoinen	-47 075 632	-45 168 038	-46 070 079	-45 674 692	-46 349 117
Poistot ja arvonalentumiset	18 266	26 490	40 310	40 310	40 310

Josta Lapinjärven osuus n. 2 225 400 euroa.

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2016 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Perusturvakeskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen: Terveyttä edistävän toiminnan kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen.

AVAITAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Hyvinvointia kaupunkilaisille.	Terveyseroja kavennetaan ja hyvinvointia edistetään yhteistyössä kaupunkilaisten ja kolmannen sektorin kanssa.	Sähköisen hyvinvointikertomuksen arviointi ja tavoitteiden tarkistaminen.	Kaupungin johto, keskusten johtajat, hyvinvointikoordinaattori, kaikki esimiehet, kaikki työntekijät ja kaupunkilaiset.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Laitospainotteisuuden vähentäminen ja kotona asumisen mahdollistaminen sekä valmistautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistukseen.

AVAITAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Panostaa laitospainotteisuuden vähentämiseen ja kotona asumisen mahdollistamiseen.	Terveyskeskussairaalan vuodepaikkojen määräksi tulee 30. Kotisairaaloiminnan asiakasmääräksi tulee 5–15. Jatketaan uuden tehostetun palveluasumisyksikön suunnittelua ja aloitetaan mahdollinen rakentaminen.	Terveyskeskuksen sairaalan osastot 3 ja 4 yhdistetään yhdeksi uudeksi osastoksi vähentämällä kymmenen paikkaa. Taasiakodin saneeraustyön valmistuttua terveyskeskussairaalaan voidaan siirtää kuusi asiakasta Taasiakotiin ja neljä asiakasta kotisairaalaan. Kotisairaaloimintaa kehitetään sujuvaksi toiminnaksi yhteistyössä potilaan kodin ja terveyskeskussairaalan kanssa. Uuden palveluasumisyksikön sijainti ja ARA-rahoitus varmistuvat vuoden aikana.	Perusturvajohtaja, johtava lääkäri ja senioripalvelupäällikkö. Samat vastuuhenkilöt kuin yllä. Perusturvajohtaja, senioripalvelupäällikkö ja tekninen keskus.
Valmistautua sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistukseen.	Perusturvakeskus tiedottaa sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen sisällöstä kaupungin johdolle ja asukkaille sekä suunnittelee toimintaansa sen mukaan.	Perusturvakeskus tiedottaa ja järjestää infotilaisuuksia. Perusturvakeskuksen toiminta pyritään virtaviivaistamaan sote-reformin mukaiseksi.	Perusturvajohtaja ja johtava lääkäri.

3. Henkilöstö ja johtaminen: Henkilöstön jaksamisen tukeminen.

AVAITAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Tukea henkilöstön jaksamista muutoksessa.	Henkilöstö jaksaa työssään ja sairauspoissaolot vähenevät.	Johtoryhmä ja keskihoito koontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa keskustellakseen yhdessä avaintavoitteista ja niiden informoimisesta henkilökunnalle ja juurruttamisesta toimintaan. Seurataan ja analysoidaan sairauspoissaoloja sekä ryhdytään niiden perusteella toimenpiteisiin.	Perusturvajohtaja ja kaikki esimiehet.

4. Talous: Talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen.

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Tasapainottaa taloutta jatkuvasti ja pyrkii toimintamuu- toksiin.	Talousarvion mukaiset tehos- tampäätökset toteutetaan mahdollisemman hyvin.	Talousarviossa pysytään. Tu- loksia seurataan aktiivisesti ja muutoksiin reagoidaan no- peasti.	Perusturvajohtaja ja palvelu- päälliköt.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Hallinto ja terveyden edistäminen

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on toimia terveyttä ja hyvinvointia edistävien toimintatapojen kehittämiseksi, koordinoida ja kehittää palvelutuotantoa toimintapäämäärien mukaisesti sekä valvoa ja seurata eri toimijoiden tuottamien palvelujen laatua lakien ja säädösten mukaisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. Asiakas ja kuntalainen: terveyttä edistävän toiminnan kehittäminen ja terveyserojen kaventa-
minen.
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: teknologian hyödyntäminen perusturvakeskuksen palveluissa.
3. Henkilöstö ja johtaminen: henkilöstön jaksamisen tukeminen.
4. Talous: talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Hallinnon keskeinen tehtävä suunnittelukaudella on kehittää sähköistä asiointia sekä tietosuojakäytäntöjä ja -ohjeistusta. KanSa-arkisto otetaan käyttöön valtakunnallisten suunnitelmien mukaisesti. Hallinnon tehtävä on myös tukea elinkaarisektorien tavoitteita niiden saavuttamiseksi. Vuoden aikana hyvinvoinnin työryhmä ja ohjausryhmä laativat itäisen Uudenmaan yhteisen turvallisuusohjelman pohjalta Loviisan kaupungin ja Lapinjärven kunnan suunnitelmat ja asettavat tavoitteet. Hyvää yhteistyötä ylläpidetään alan yksityisyritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Hallinto seuraa globaalia epävakaa tilannetta ja pyrkii proaktiivisesti reagoimaan tarpeen mukaan vastualueellaan.

Seuraavat hankkeet ovat ajankohtaisia suunnittelukaudella:

- hyvinvointiohjelman vuosittainen työstäminen ja arviointi yhdessä kaikkien hallinnonalojen kanssa
- ”Kokemuksesta voimaa” -mielenterveys- ja päihdehanke (Kaste-ohjelman ”Mielen avain”-hankkeen jatkohanke) 1.7.2013–2016
- ”Iloa vanhemmuuteen” -hanke, jolle myönnettiin Kaste-rahoitus vuosille 2015–2017.

Riskiarvio

Henkilökuntaa ei saada sitoutettua riittävässä määrin kehittämiseen ja muutoksiin, jolloin avaintavoitteet eivät toteudu. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset suuret.

Sähköisten palveluiden kehittäminen ei etene aikataulun mukaisesti joko toimittajasyistä tai organisaation sisäisistä syistä. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset kohtalaisen suuret.

Globaali epävakaisuus on niin suuri, että perusturvatoimen normaali toiminta häiriintyy. Riski suhteellisen pieni, mutta toiminnan näkökulmasta tilanne on vakava ja vaikutukset vakavat.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: Terveyttä edistävän toiminnan kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen.

AVAITAVOITTEET	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Työstää sähköisen hyvinvointikertomuksen tavoitteita ja ohjata toimintaa tavoitteiden mukaisesti kaikkien hallinnonalojen vastualueilla.	Hallintokunnissa tehdään vuosittainen sähköisen hyvinvointikertomuksen sisällön arviointi ja asetetaan mahdolliset uudet tavoitteet.	Hyvinvoinnin ohjaus- ja työryhmät kokoontuvat vuoden aikana ja laativat vuosittaisen hyvinvointikatsauksen.	Hyvinvointikoordinaattori seuraa ja tukee hallintokuntien työtä. Vuosittaiset analyysit ja asetettujen tavoitteiden arviointi tehdään jokaisessa hallintokunnassa.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Teknologian hyödyntäminen perusturvakeskuksen palveluissa.

AVAITAVOITTEET	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Hyödyntää uutta teknologiaa ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia.	Sähköinen asiointi on aloitettu.	Pientyöryhmät kootaan kaikkiin prosesseihin. Ryhmissä on myös ICT-edustusta.	Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.
Tietosuoja.	Tietosuojakäytäntöjä ja -ohjeistusta on kehitetty.	Työryhmä kootaan ja työt aloitetaan (sisällön asiantuntijat ja ICT-asiantuntijat).	Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.

3. Henkilöstö ja johtaminen: Henkilöstön jaksamisen tukeminen.

AVAITAVOITTEET	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Huolehtia henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista muutoksessa.	Henkilökunnan sairauspoissaolot vähenevät. Muutokset viedään mahdollisimman hallitusti läpi.	Henkilökuntaa informoidaan muutoksista mahdollisimman nopeasti. Sairauspoissaoloihin reagoidaan. Perusturvan johtoryhmä ja kaikki esimiehet kokoontuvat yhteisiin seminaareihin, joissa avataan avaintavoitteet ja ideoidaan, miten työntekijöitä voidaan saada mukaan toimintaan. Kehityskeskusteluja käydään vuosittain.	Osavuositarkaus. Perusturvajohtaja ja kaikki esimiehet.

4. Talous: Talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen.

AVAITAVOITTEET	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tasapainottaa taloutta jatkuvasti.	Talous on hallinnassa ja talousarvion puitteissa pysytään. Poikkeamiin reagoidaan nopeasti.	Kustannuksia seurataan tehokkaasti.	Osavuositarkaus. Perusturvajohtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21130 Hallinto ja terveyden edistäminen

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	187 359	1 677 577	1 680 870
<i>josta sisäiset</i>		<i>1 597 577</i>	<i>1 665 590</i>
Toimintakulut	1 482 568	1 597 576	1 685 971
<i>josta sisäiset</i>	<i>500 634</i>	<i>543 154</i>	<i>549 575</i>
Toimintakate	-1 295 209	80 001	-5 101
<i>josta sisäiset</i>	<i>-500 634</i>	<i>1 054 423</i>	<i>1 116 015</i>
Toimintakate ulkoinen	-794 575	-974 422	-1 121 116
Poistot ja arvonalentumiset			

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Lasten ja nuorten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on edistää ja ylläpitää lasten, nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä järjestämällä lapsille, nuorille ja heidän perheilleen tarpeelliset ja säädösten mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut kustannustehokkaasti, oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen: lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä hyvinvoinnin edistäminen ennalta ehkäisemällä ongelmia sekä puuttamalla niihin varhaisessa vaiheessa.
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: hyvin toimivat lasten ja nuorten peruspalvelut, jotka lisäävät alueen vetovoimaisuutta.
3. Henkilöstö ja johtaminen: monialainen yhteistyö ja siihen motivoitunut henkilökunta.
4. Talous: tuottaa palveluja kustannustehokkaasti ottaen huomioon niukentuvat taloudelliset resurssit.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat hankkeet suunnittelukaudella

Lasten ja nuorten hyvinvointia on seurattu pääasiassa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suorittamasta kouluterveyskyselystä valittujen indikaattoreiden avulla. Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi. THL joutui keskeyttämään vuoden 2015 kouluterveyskyselyn koko maassa atk-järjestelmän kaatumisen vuoksi. THL on ilmoittanut, ettei Loviisan kuntakohtaisia tietoja ole saatavissa tästä kyselystä. Edelliset tiedot ovat vuodelta 2013. Loviisassa seurattavia indikaattoreita ovat olleet vanhemmuuden puute, nuorten tupakointi sekä nuorten päihteiden käyttö.

”Iloa vanhemmuuteen” -hankkeelle myönnettiin Kaste-rahoitus vuosille 2015–2017. Pääosa hankkeen toiminnasta pyritään toteuttamaan vuoden 2016 aikana. Hankkeessa ovat mukana Porvoo, Loviisa, Lapinjärvi, Askola, Kotka, Lohja ja Hanko sekä sosiaalialan osaamiskeskus Verso. Hankkeen tavoitteena on tukea ja kannustaa alle kouluikäisten lasten vanhempia vanhemmuustaidoissa ja edistää perheiden osallistumista hyvinvointia edistävään ja yhteisölliseen toimintaan sekä kehittää malli varhaisen tuen tarpeen arviointiin. Lisäksi hankkeen avulla kehitetään toimintamalli nopean avun tiimille, jolta perheet saisivat nopeasti apua ongelmien varhaisvaiheessa lyhyillä interventioilla. Hankkeen avulla pyritään lisäämään ja tiivistämään alle kouluikäisten lasten kanssa työskentelevien toimijoiden yhteistyötä, myös kolmas sektori mukaan lukien, ja luomaan verkosto, jossa yhdessä kehitetään lapsiperheiden hyvinvointia edistävää toimintaa. Loviisassa hankkeessa ovat mukana perusturvakeskuksesta lasten neuvolatoiminta ja ehkäisevä sosiaalityö sekä siivistyskeskuksesta avoin päiväkotitoiminta.

Nuorten tupakoinnin ja päihteidenkäytön vähentämiseen käytettävät keinot on lueteltu Loviisan ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön ohjelmassa. Tupakointia pyritään vähentämään mm. kehittämällä Elimäen mallista oma Loviisan malli. Työryhmä valmistelee mallia parhaillaan. Viimeisten, vuodelta 2014–2015 olevien Hubu-mittausten mukaan Loviisassa nuoret tupakoivat ja käyttävät alkoholia huomattavan paljon. Sen sijaan Hubu-tutkimustulosten valossa kannabiksen käyttö tai halukkuus sen käyttöön on vähentynyt vuoteen 2013 verrattuna. Tästä huolimatta kannabiksen käyttöä voi ajoittain esiintyä. Kouluissa siihen puuttuu oppilashuolto, jolla on toimintaohje näitä tilanteita varten. Lisäksi jatketaan ehkäisevää työtä yhdessä vapaa-aikatoimen ja koulujen kanssa. (Hubu=rekisteröity toimintamalli).

Vuoden 2015 alussa uudesta sosiaalihuoltolaista tuli voimaan lapsiperheiden kotipalvelua koskeva kohta, jonka mukaan lapsiperheillä on subjektiivinen oikeus kotipalvelun saamiseen mikäli laissa mainitut kriteerit täyttyvät. Vuonna 2015 lapsiperheiden kotipalvelu siirrettiin ostopalvelusta omaksi toiminnaksi.

Uusi sosiaalihuoltolaki ja lastensuojelulain muutokset tulivat pääosin voimaan 1.4.2015. Laki painottaa hyvinvoinnin edistämistä, ennaltaehkäisyä ja varhaista tukea sekä yhdenmukaisen laadun turvaamista ja asiakaskeskeisyyttä. Laki sisältää muutoksia ja uudistuksia sekä uusia toimintoja lasten ja nuorten palveluihin. Lain mukaan perhepalveluiden painopiste tulee muuttua siten, että suurin osa palveluista tuotetaan sosiaalihuoltolain mukaisina perhepalveluina ilman lastensuojelun asiakkuutta. Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut ovat uusi palvelu. Perhepalveluissa panostetaan varhaiseen tukeen ja ennaltaehkäisyyn. Perhetyötä, tukihenkilöitä ja -perheitä sekä vertaisryhmiä on mahdollista saada myös perhepalveluina, ilman lastensuojelun asiakkuutta, palvelutarvearvion perusteella. Uutena tehtävänä kunnalle tuli myös lapsen ja vanhemman välisten valvottujen tapaamisten järjestäminen. Sosiaalihuoltolain mukaisten perhepalvelujen (lapsiperheiden sosiaalityö) järjestämisen turvaamiseksi esitetään talousarvioon yhden sosiaaliohjaajan palkkaamista vuodelle 2016 lähinnä perhepalvelujen palvelutarvearviointiin. Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut on tarkoitettu laajemmalle osalle perheitä kuin nykyiset lastensuojelupalvelut, joita edelleenkin tarvitaan. Lastensuojelun asiakasmäärät lähtivät yhteistoiminta-alueella nousuun vuoden 2014 elokuussa ja ovat edelleen suuremmat kuin vastaavina ajankohtina aiempina vuosina. Sama suuntaus on ollut viime vuosina koko maassa.

Lastensuojelussa on kaksi perheohjaajaa ja ennaltaehkäisevässä varhaisessa tuessa on yksi perheohjaaja. Tämän lisäksi on ostopalveluina hankittu lastensuojelun avohuollon tukitoimina tehostettua perhetyötä ja ammatillista tukihenkilötoimintaa. Ostopalveluihin on kulunut huomattavia summia ja palveluntarve on ollut niin suuri, että vuoden 2015 määräraha käytettiin loppuun jo syksyyn mennessä. Talousarviossa esitetään kahden uuden perhetyöntekijän palkkaamista ostopalveluiden sijaan, jolloin tehostettu perhetyö pystyttäisiin hoitamaan omana toimintana ja kyettäisiin paremmin vastaamaan uuden sosiaalihuoltolain vaatimuksiin. Tehostetulla perhetyöllä pyritään ehkäisemään lasten huostaanottoja ja sijoituksia, jolloin syntyy myös säästöä. Palkkakustannuksia vastaava säästö saadaan vähentämällä lastensuojelun laitossijoitusten ja ostopalveluiden määrärahoja, jolloin saadaan myös perhepalveluiden uuden sosiaaliohjaajan palkkakustannukset katettua.

Lasten, nuorten ja perheiden yhteensovittavan johtamisen (perusturva- ja sivistyskeskukset) avulla on tarkoitus tukea ja kehittää lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmatyötä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017–2020 tulee valmistella vuoden 2016 aikana.

Riskiarvio

Vanhemmuuden tukemiseen tarkoitettujen toimenpiteiden riskinä on, ettei ryhmätoimintaan saada mukaan riittävästi osanottajia, jotta ryhmät toteutuisivat. Vähäisestä osanotosta on ollut viitteitä jo tämän vuoden aikana. Haasteena on myös saada vanhemmille järjestettäviin yleisötilaisuuksiin osanottajia, samoin kuin löytää riittävästi aktiivisia osanottajia kehittämään lapsiperheiden osallisuutta. Riskiä pyritään minimoimaan ryhmien ja tilaisuuksien aktiivisella, kohdennetulla markkinoinnilla sekä tarjoamalla aiheesta materiaalia paikallislehtien käyttöön. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tilan selvittämisen ja vertailutietojen saamisen uhkana on tarvittavan tilastotiedon puuttuminen THL:n kouluterveyskyselyn keskeytymisen vuoksi. Hyvin toimivien peruspalvelujen riskinä on uuden sosiaalihuoltolain mukaisien perhepalveluiden ja lastensuojelun asiakkuuksien lisääntyminen siinä määrin, ettei lainmukaisia käsittelyaikoja kyetä noudattamaan. Riski on hallittavissa esitetyllä sosiaaliohjaajan palkkaamisella.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä hyvinvoinnin edistäminen ennalta ehkäisemällä ongelmia sekä puuttamalla niihin varhaisessa vaiheessa

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tukea vanhemmuutta ja puuttua varhaisessa vaiheessa ongelmiin.	Vanhemmuuden puute -indikaattorin tulokset ovat maan keskitasolla tai sen alapuolella.	"Iloa vanhemmuuteen" -hankkeen puitteissa yleisötilaisuuksia ja/tai luentotilaisuuksia vanhemmuuteen liittyvistä aiheista.	Osavuosikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
		"Iloa vanhemmuuteen" -hankkeen puitteissa kaksi työntekijää ICDP -koulutukseen. Lisäksi muu samantapainen, hinnaltaan edullisempi koulutus kolmelle työntekijälle.	Osavuosikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö sekä peruspalveluiden palveluvastaava.
		Luodaan ja otetaan käyttöön "Iloa vanhemmuuteen" -hankkeen puitteissa palvelutarvearvio ja nopean toiminnan tiimin toimintamalli.	Osavuosikatsaus. Peruspalveluiden ja erityispalveluiden palveluvastaavat.
		"Vahvuutta vanhemmuuteen" -ryhmätoiminta, 1–2 ryhmää.	Osavuosikatsaus. Peruspalvelujen palveluvastaava.
		Lastensuojeluilmoituksen koskiessa alle 1-vuotiaasta lasta tehdään aina kotikäynti.	Osavuosikatsaus. Lastensuojelun lähiesimies ja lastensuojelun ryhmänvastaava.
		Vertaisryhmätoimintaa vanhemmille, esim. alle kouluikäisten lasten vanhempien ryhmä ja murrosikäisten lasten vanhempien ryhmä, Ero-neuvo-ryhmätoiminta.	Osavuosikatsaus. Erityispalvelujen palveluvastaava.
	Tuetaan nuorten tasapainoista kasvua.	Ryhmätoimintaa nuorille, mm. tukioppilastoimintaa, laajennetaan koskemaan myös pieniä kouluja. Maestro-ryhmätoiminta: kaksi ryhmää vuodessa. Koulukuraattoreiden pitämät "tyttöjen ryhmät".	Osavuosikatsaus. Erityispalveluiden palveluvastaava. Osavuosikatsaus. Erityispalveluiden palveluvastaava.
	Tupakointi vähenee kouluterveyskyselyn indikaattorin mukaan.	Otetaan käyttöön Loviisan malli.	Osavuosikatsaus. Erityispalveluiden palveluvastaava.
	Nuorten päihteiden käyttö vähenee kouluterveyskyselyn indikaattorin mukaan.	Hubu-mittaukset ja valistustilaisuudet. Lisäksi tehdään yhteistyötä kokemusasiantuntijoiden kanssa päihdevalistustilaisuuksissa, joissa nuorisotyö on mukana.	Osavuosikatsaus. Erityispalveluiden palveluvastaava ja lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Hyvin toimivat lasten ja nuorten peruspalvelut, jotka lisäävät alueen vetovoimaisuutta

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Hyvin toimivat peruspalvelut.	Asiakkaat saavat hyvää ja oikea-aikaista palvelua. Asiakastytytyväisyyskyselyt, palautteet.	Tiivistetään aikuissosiaalityön ja lapsiperheiden palveluiden yhteistyötä ja kehitetään asiakasprosessia kun asiakas on lapsiperhe. Kehitetään tukihenkilö- ja tukiperhetointintaa.	Osavuosikatsaus. Lastensuojelun lähiesimies ja lastensuojelun ryhmävastaava.
	Parannetaan asiakaspalvelua sähköisen asioinnin avulla.	Sähköinen ajanvaraus neuvolaan.	Osavuosikatsaus. Peruspalvelujen palveluvas- taava ja palvelupäällikkö.
	Hyvin toimivat oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut.	Kehitetään yhteisöllistä oppi- lashuoltoa yhdessä koulujen kanssa.	Osavuosikatsaus. Erityispalveluiden palveluvas- taava.
		Kuraattorit jalkauttavat päih- teiden vastaisen toimintaoh- jeen kouluille.	Osavuosikatsaus. Erityispalveluiden palveluvas- taava.
Lisätä lapsiperheiden osalli- suutta.	Annetaan lapsiperheille mah- dollisuus osallistua ja kertoa mielipiteitään.	Järjestetään kyläiltoja yhdes- sä hyvinvointikoordinaattorin ja ”Yksillä Purjeilla” -hankkeen kanssa.	Osavuosikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
Selvittää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tila.	Laaditaan lasten ja nuorten hyvinvointikertomus ja suun- nitelma vuosille 2017–2020.	Lasten ja nuorten monialainen johtoryhmä ohjaa työtä.	Osavuosikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.

3. Henkilöstö ja johtaminen: Monialainen yhteistyö ja siihen motivoitunut henkilökunta.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Henkilökunnan monialainen yhteistyö.	Monialainen yhteistyö alle kouluikäisten lasten kanssa toimivien tahojen kesken ja verkostoituminen.	"Iloa vanhemmuuteen" -hankkeen puitteissa alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä parissa toimivien tahojen yhteiset tapaamiset kaksi kertaa vuodessa.	Osavuosisikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
	Yhteistyö eri yksiköiden henkilökunnan kesken on sujuvaa ja toisten osaamista kunnioitettavaa.	Tiivistetään neuvolan ja varhaisen tuen perhetyön yhteistyötä.	Osavuosisikatsaus. Peruspalvelujen palveluvas- taava.
	Ehkäistään nuorten syrjäyty- mistä.	Järjestetään "Nuorten hyväk- si" -verkostotapaaminen kaksi kertaa vuodessa nuorten kans- sa toimiville tahoille yhteis- työssä nuoriso- ja vapaa-aika- toimen kanssa.	Osavuosisikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
Soveltaa syventyvästi yhteen sovittavaa johtamista.	Kehitetään omaa organisaati- ota ja sovelletaan uutta johta- mistapaa ja uusia käytänteitä kaupungin sisällä ja eri toimi- alojen välillä	Perustetaan lasten ja nuorten sekä hyvinvoinnin yhteinen johtoryhmä, johon kutsutaan mukaan teknisen toimen ja työllistämispalveluiden edus- tajat.	Sivistyskeskuksen ja perus- turvakeskuksen johtajat sekä sivistystoimen ja perusturva- toimen monialainen yhteistyö- ryhmä lapsille, nuorille ja lap- siperheille.
Hyvinvoiva henkilökunta.	Työtään kehittävä ja motivoi- tunut henkilökunta.	Yksiköiden/ammattiryhmien toiminnan "kehityskeskuste- lut", kehittämiskokoukset, jois- sa palvelupäällikkö ja lähiesi- mies ovat mukana.	Osavuosisikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.

4. Talous: Tuottaa palveluja kustannustehokkaasti ottaen huomioon niukentuvat taloudelliset re- surssit

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tuottaa palvelut kustannus- tehokkaasti ottaen huomioon niukentuvat taloudelliset re- surssit.	Talous on hallinnassa ja ta- lousarvion puitteissa pysytään. Poikkeamiin reagoidaan no- peasti.	Taloudellisuus otetaan huo- mioon kaikessa toiminnassa. Kustannuksia seurataan tehok- kaasti.	Osavuosisikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
		Kilpailutetaan lasten puhete- rapian ostopalvelut.	Osavuosisikatsaus. Lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.

**Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat
21131 Lasten ja nuorten palvelut**

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	480 251	766 374	788 985
<i>josta sisäiset</i>		290 444	301 595
Toimintakulut	3 778 273	4 531 200	4 730 596
<i>josta sisäiset</i>	187 201	950 847	967 240
Toimintakate	-3 298 022	-3 764 826	-3 941 611
<i>josta sisäiset</i>	-187 201	-660 403	-665 645
Toimintakate ulkoinen	-3 110 821	-3 104 423	-3 275 966
Poistot ja arvonalentumiset	904	950	

Josta Lapinjärven osuus n. 403 800 euroa.

**Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)
Käyntitilasto/Lasten ja nuorten palvelut**

	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Äitiysneuvola ja perhesuunnitteluneuvonta	2 813	3 000	2 815
lääkärikäynti	702	800	700
hoitajakäynti	2 111	2 200	2115
Lastenneuvola	4 370	4 800	4 390
lääkärikäynti	882	900	890
hoitajakäynti	3 490	3 900	3 500
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	6 188	3 153	4 790
lääkärikäynti	747	428	590
hoitajakäynti	5 441	2 725	4 200
Perheneuvonta	3 370	3 200	3 380
Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (Vuodesta 2015 alkaen myös yhteydenotot ja ilmoitukset lapsia koskevan sosiaalihuollon tarpeesta; sosiaali- huoltolain 35. §.)	336	340	330

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Työikäisten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö/johtava lääkäri

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota aikuisväestölle hyvinvointipalveluja voimassa olevan lainsäädännön ja yhteisesti sovitun työnjaon mukaisesti. Vuosina 2016–2018 on tehtävänä myös jatkaa talouden sopeuttamista niukentuneisiin voimavaroihin. Sopeuttamistyö tehdään toimintoja edelleen järjeistämällä ja siten tuottavuutta lisäämällä. Erityinen huomio on tulevana vuosina kiinnitettävä sosiaali- ja terveydenhuollon uuden mallin (jatkossa sote-reformi) mukanaan tuomaan, aikaisempaa selvästi konkreettisemmalle tasolle yltävään lähikuntayhteistyöhön, joka sekä muokkaa totuttua toimintakulttuuria että antaa uusia mahdollisuuksia talouden sopeuttamiselle.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen: helposti tavoitettavat ja vaikuttavat hyvinvointituotteet kaikille.
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: kotisairaalapalvelujen, kuntoutuspalveluiden ja psykiatrisen avohoidon kehittäminen.
3. Henkilöstö ja johtaminen: työnjaon ja tiimityötaitojen kehittäminen.
4. Talous: palvelujen kustannustehokas tuottaminen ottaen huomioon niukentuvat taloudelliset resurssit

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Vuoden 2015 piti olla sosiaali- ja terveydenhuollon alueiden suunnittelua, ja vuoden 2016 suunnitelmien täytäntöönpanoa vuoden 2017 sote-reformin alla. Valmistelu siirtyi kuitenkin uudelle vaalikaudelle. Monet vuodelle 2015 kaavaillut suunnitelmat lykkääntyivät näin vähintään vuosille 2016–2017 myös kuntatasolla.

Seutuyhteistyön mahdollisuudet paranevat uuden hallituksen tekemän sosiaali- ja terveydenhuollon linjauksen myötä, kun maakuntien painoarvo järjestämisvastuun suhteen korostuu. Uudella maalla tosin jako järjevän kokoisiin järjestämisalueisiin lienee yhtä vaikeaa ns. vanhan kuin uudenkin sosiaali- ja terveydenhuollon linjauksen puitteissa. Resurssien säästöissä edellisissä sosiaali- ja terveydenhuollon kaavailuissa oli päällekkäisten toimintojen karsimisen varaan laskettu verrattain paljon. Näyttää kuitenkin siltä, että tätä kautta saavutettava säästö olisi jäämässä arvioitua pienemmäksi ja parhaat tehostamistulokset saavutettaisiin paikallisia, jo olemassa olevia palveluita järjeistämällä ja sähköisiä palveluita kehittämällä. Keskiöön tulevat tuolloin matalan kynnyksen ”pärjäämispalvelut”, eli yhdistetyt mielenterveys-päihde-sosiaalipalvelut, laajamittainen sähköinen omahoidon tuki, nopea ja joustava sairausasian vireillepano ilman ajanvarausjonon aiheuttamaa viivettä, sairauksien ja tapaturmien ennaltaehkäisy sekä kansansairauksien huolellinen ja tavoitteellinen hoito. Kaikki yllä mainitut kehityslinjat on mahdollista toteuttaa myös yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja lähikuntien kanssa. Pelkkä toimintojen yhdistäminen ilman sisällöllisiä muutoksia lisää tehokkuutta vain vähän tai pahimmillaan aiheuttaa lisää tehottomuutta.

Terveystieteiden tuotteet ovat keventyneet vuosi vuodelta ja asiakkaat ovat jo alkaneet sekä tottua niihin että myös vaatia niitä. Keveällä tuotteella tarkoitetaan hoitajakäyntiä, lääkärin tuella vahvistettua hoitajakäyntiä, lääkärin suorittamaa hoidon tarvearviota, puhelimitse suoritettua tai muuta etäkontaktia sekä sähköistä asiointia. Kaikkein kevein tuote on omahoito, joka tapahtuu nykyisin pääosin internetin välityksellä. Ei siis ole samantekevää, millaiset kotisivut terveyskeskuksella on ja miten luotettavan terveystiedon hakeminen sivujen kautta onnistuu. Raskailla tuotteilla tarkoitetaan lähinnä lääkärin vastaanottoaikaa ja ammattilaisen tekemiä laajoja määräaikaistarkastuksia. Niilläkin on oma paikkansa, mutta niiden käyttäminen yksinkertaisten asioiden hoitamiseen aiheuttaa tarpeettomia kustannuksia. Asiakkaan kannalta oleellista ei ole lääkärinajan saaminen, vaan terveysongelman hoituminen, vaikka nimenomaan lääkäriajan saannin helppoutta on yleensä tututtu pitämään merkinä toimivasta terveystieteidenhoidosta. Mikäli kustannussäästöjä tavoitellaan, on tästä ajatuksesta ensimmäisenä luovuttava ja opetettava asiakaskunta tyytymään kevyempiin, mutta samalla terveyshyödyllään yhtä tasokkaisiin palveluketjuihin. On merkille pantavaa, ettei esimerkiksi tehtävien siirtäminen hoitajille ole aiheuttanut minkäänlaista näkyvää lisääntymistä haittailmoituksissa, vaikka sairauden hoidon kustannukset ovatkin niiden myötä pienentyneet.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto toimii Lapinjärven vastaanottoa lukuun ottamatta uusituissa yhteisissä tiloissa. Koululaisten hammastarkastuksissa ja hammashygienisessä neuvonnassa noudatetaan valtakunnallista käytäntöä, jossa tarkastuksen tekee lääkärin sijasta useimmiten hoitaja.

Akuutit sairaudet, ensiapu- ja triage-toiminta sekä krooniset sairaudet

Sairauksien osalta jako kiireellisiin ja ei-kiireellisiin potilaisiin on keinotekoinen. Jokainen potilas toivoo asian mahdollisimman nopeaa ratkaisemista pantuaan asiansa vireille. Vireillepanoa voidaan huomattavasti helpottaa ja asian käsittelyä jouduttaa melko yksinkertaisin toimenpitein. Asian hoitaminen välittömästi tai vasta viikkojen päästä vie periaatteessa työntekijöiltä saman ajan. Monissa terveyskeskuksissa on saatu vastaanottotoiminnan jonotilanne siedettäväksi melko vähäisin rationalisointitoimin. Jonotilanteen poistaminen ja sen pitäminen poissa ei ole mahdotonta, mutta se vaatii täydellistä sitoutumista henkilökunnalta.

Aikuissosiaalityö

Uusi sosiaalihuoltolaki tuli pääosin voimaan 1.4.2015. Laki painottaa hyvinvoinnin edistämistä, ennalta ehkäisyä ja varhaista tukea sekä yhdenmukaisen laadun turvaamista ja asiakaskeskeisyyttä. Laki sisältää muutoksia ja uudistuksia sekä uusia toimintoja. Sosiaalipalvelut tulee järjestää niin että ne ovat helposti saatavilla ja asiakkaiden ohjaus ja neuvonta tulee järjestää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Talous- ja velkaneuvonta siirtyy aluehallintoviraston hoidettavaksi vuodesta 2016 ja velkaneuvojan tehtävä muutetaan sosiaaliohjaajan viraksi. Uusi sosiaaliohjaajan virka mahdollistaa palvelunohjauksen järjestämistä sosiaalitoimen asiakkaille, sekä mahdollistaa uuden sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen järjestämisen asiakkaille.

Aikuissosiaalityö jatkaa tiivistä yhteistyötä kaupungin työllistämispalveluiden ja kolmannen sektorin kanssa. Uusi työmuoto pitkäaikaistyöttömien aktivoimiseksi aloitetaan vuoden 2016 aikana. Suunnitteilla on ryhmämuotoinen sosiaalisesti kuntouttava, työllistymistä ja hyvinvointia tukeva työmuoto.

Riskiarvio

Porvoon sairaalan ja lähiterveyskeskusten toiminta hajautuu tai supistuu ja suunnitellut yhteishankkeet jäävät toteutumatta. Riski on suuri ja vaikutuksiltaan erittäin merkittävä.

Henkilökuntaa ei saada sitoutettua riittävässä määrin vastaanottotoiminnan kehittämiseen, jolloin suunnitelmien toteutus siirtyy. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset suuret.

Sähköisten palveluiden kehittäminen ei etene aikataulun mukaisesti. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset kohtalaisen suuret.

Lääkärityövoiman tulevaa vajausta ei saada paikattua. Riski on kohtalaisen suuri ja vaikutukset kohtalaisen suuret.

Vuodeosastopalveluiden vähentäminen ja kotiin annettavien palveluiden lisääminen ei tapahdu synkronoidusti. Riski on kohtalainen, mutta vaikutukset kohtalaisen suuret.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: Helposti tavoitettavat ja vaikuttavat hyvinvointituotteet kaikille.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Saada vireille sosiaali- tai terveysongelma ilman viivettä.	Vireillepanon vasteaika saadaan kutistettua kiireettömässäkin tapauksissa kolmeen arkivuorokauteen.	Hoidon tarpeen ja sosiaalipalvelun tarpeen arvioimiseen a) osoitetaan mahdollisimman osaavaa henkilöstöä b) hoito-henkilökunnan ja lääkärin yhteistyötä asian vireillepanossa tiivistetään.	T3-luku voidaan saada välittömän vireillepanon ansiosta alle yhteen, jolloin luvun seuraamisella ei ole enää merkitystä. Vastuuhenkilöitä ovat palvelupäällikkö, kroonisten sairauksien palveluvastaava ja akuuttisairauksien palveluvastaava
Lisätä kevennettyjen tuotteiden kysyntää.	Asiakkaat kysyvät aktiivisesti ensisijaisesti keveitä tuotteita.	Keveistä tuotteista luodaan luotettava ja nykyaikainen kuva ja niiden saatavuus turvataan kaikille.	
Saada sähköiset palvelut osaksi asiakastyön arkirutiinia.	Omahoidon sähköisen tuen piirissä olevien asiakkaiden määrä.	Sähköinen asiointi otetaan käyttöön. Eri viestimien suoritettavia asian vireillepanoja kehitetään.	Palvelupäällikkö yhteistyössä ICT-päällikön kanssa.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Kotisairaalapalvelujen, kuntoutuspalveluiden ja psykiatrisen avohoidon kehittäminen.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kehittää kotisairaalapalveluja ja kasvattaa volyymiä.	Vaativan tason kotisairaala, palliatiivinen kotihoito ja tehostettu kotiin annettava sairaanhoito käsittää 5–15 potilaan kokonaisuuden.	Terveyskeskussairaalan toimintaa voidaan supistaa hie- man entisestään (10 paikalla) samalla kun kotiin annettava sairaalapalvelu kehittyy.	Terveyskeskussairaalan ylilääkäri, johtava hoitaja ja osastonhoitaja.
Yhdenmukaistaa aivoverenkiertohäiriö- potilaiden kuntoutus.	Yhteinen hoitoketju Porvoon sairaanhoitoalueella, yhteiset pelisäännöt kuntoutuspalveluiden hankinnassa ja yhteinen kuntoutusosasto.	Jalkautetaan alueellinen hoitoketju. Yhdenmukaistetaan kuntoutuksen oheispalveluiden hankinta ja selkeytetään työnjakoa. Valmistellaan yhteisen kuntoutusyksikön perustamista.	Terveyskeskussairaalan ylilääkäri ja fysioterapian osastonhoitaja.

3. Henkilöstö ja johtaminen: Työnjaon ja tiimityötaitojen kehittäminen.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kehittää työnjakoa ja hoitotimien työskentelyä edelleen. Järjestää kehittämistyö lähi-kuntayhteistyönä.	Yksinkertaisten infektioiden primäärihoito pysyy sairaanhoitajilla ja selkäkipu- potilaiden lisäksi myös kroonisesta olkavaivasta kärsivien potilaiden primäärihoito siirtyy fysioterapeuteille.	Lääkärituki hoitajan vastaanotolle järjestetään aamupäivisin konsulttilääkärin avulla. Fysioterapeutit aloittavat olkapääpotilaiden vastaanotot. Kehittämistyössä edetään yhdessä Porvoon sairaalan ja sairaanhoitoalueen kuntien kanssa.	Palvelupäällikkö ja akuuttisairauksien palveluvastaava sekä fysioterapian osastonhoitaja.
Tiivistää mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalveluiden yhteistyötä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä.	Luodaan suunnitelma aikuisosiaalityön, päihdehuollon ja aikuispsykiatrisen toiminnan yhdistämisestä a) kuntatasolla ja b) sairaanhoitoalueen tasolla.	Psykososiaalisten palveluiden ja päihdepalveluiden yhdistäminen sekä kotiin suunnattujen matalan kynnyksen palveluiden kehittäminen on asetettu yhdeksi kärkihankkeeksi niin kunta- kuin aluetasollakin itäisellä Uudellamaalla. Hanke voidaan toteuttaa organisatioiden yhteistyönä ja vaatii siten onnistuakseen tämän yhteistyön käynnistämisen.	Toiminnan yhdistäminen ja uuden toimintamallin omaksuminen vie vuosia. Vuonna 2016 tavoitteena on päästä alkuun ja saada rohkaisevia kokemuksia. Vastuuhenkilöitä ovat palvelupäällikkö, sosiaalityöstä vastaava ja aikuissosiaalityöstä vastaava.

4. Talous: Palvelujen kustannustehokas tuottaminen ottaen huomioon niukentuvat taloudelliset resurssit.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Jatkaa omaksuttua säästölinjaa, jonka kulmakivinä ovat edelleen yhteistyön syventäminen, työnjaon kehittäminen, laitoshoidon vähentäminen ja avopalveluiden lisääminen sekä perusterveydenhuollon roolin vahvistaminen suhteessa erikoissairaanhoidon.	Talous on hallinnassa, talousarviossa pysytään ja reagoidaan nopeasti poikkeamiin.	Alkavan sote-reformin yhtenä päätavoitteena tulee olla kustannusten aikaisempaa parempi hallinta, kaiken päällekkäistoiminnan purkaminen ja aikaisempaa tarkoituksenmukaisempi työnjako.	Osavuositarkaus. Palvelupäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21132 Työikäisten palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	4 619 947	7 328 861	7 270 677
<i>josta sisäiset</i>	<i>167 078</i>	<i>3 262 176</i>	<i>3 027 027</i>
Toimintakulut	20 083 577	21 900 950	21 395 855
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 772 481</i>	<i>4 990 401</i>	<i>4 864 677</i>
Toimintakate	-15 463 630	-14 572 089	-14 125 178
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 605 403</i>	<i>-1 728 225</i>	<i>-1 837 650</i>
Toimintakate ulkoinen	-13 858 227	-12 843 864	-12 287 528
Poistot ja arvonalentumiset	14 720	25 540	18 910

Josta Lapinjärven osuus n. 1 766 600 euroa.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) Käyntitilasto/Työikäisten palvelut

	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Avohoito			
Lääkärikäynti	14 554	17 000	13 000
Hoitajakäynti	16 181	22 000	17 000
Korvaushoitokäynnit	1 191	1 500	1 300
Fysioterapiakäynnit	6 572	6 700	4 200
Fysioterapia, ryhmäkäynnit	962	1 200	900
Hoitopuhelu, triage	4 002	4 500	2 600
Hoitopuhelu, lääkäri	7 371	10 000	7 000
Hoitopuhelu, hoitohenkilökunta	11 255	10 000	13 000
Muistipoliklinikka, hoitajakäynti	244	200	200
Ensiapupoliklinikka ja triage, lääkärikäynti	6 182	4 500	6 000
Ensiapupoliklinikka ja triage, hoitajakäynti	4 318	3 000	4 300
Erikoislääkäripalvelut, kirurgi	116	50	80
Erikoislääkäripalvelut, neurologi	161	200	130
Erikoislääkäripalvelut, gynekologi	184	150	180
Erikoispoliklinikka/endoskopia	162	250	110
Hammashuolto			
Hammaslääkärin vastaanotto	11 044	14 000	11 000
Suuhygienistin vastaanotto	2 492	3 000	2 500
Sairaala			
Osasto III-V, hoitopäiviä	17 951	14 000	12 000
Kotisairaala			1 500
Aikuisten sosiaalityö			
A-klinikka	2 277	1 600	2 000

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Senioripalvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Senioripalvelujen tärkein tehtävä on järjestää toimintaa, joka edistää ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä, sekä tukea ikäihmisten mahdollisuuksia itsenäiseen ja mielekkääseen elämään eri asumis- ja hoitoympäristöissä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen: ylläpitää ikäihmisten toimintakykyä, edistää osallisuutta ja mahdollistaa kotona asuminen.
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: tarjota monipuolisia, ennakoivia ja asiakaskeskeisiä palveluja, jotka tukevat turvallista kotona asumista sekä järjestää laadukasta ja tarkoituksenmukaista intertelli- ja hoiva-asumista monipuolisesti kuntouttavalla työotteella.
3. Henkilöstö ja johtaminen: henkilöstön jaksamisen ja työmotivaation tukeminen.
4. Talous: talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Loviisan kaupungin väestöstä 11 % (1 662 henkilöä) on yli 75-vuotiaita. Lähivuosina kasvua on odotettavissa erityisesti vanhemmissa ikäluokissa, mikä lisää hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta. 75-vuotiaiden määrän arvioidaan nousevan 1950:een vuonna 2020 ja 2500:aan vuonna 2025. Myös 65–74-vuotiaiden määrän arvioidaan nousevan vuoteen 2020 mennessä. Kotihoidon asiakkaiden määrä on noussut merkittävästi viimeisen kahden vuoden aikana ja yhä useampia monisairaita hoidetaan kotona. Tämä tuo haasteita suunniteltaessa ja toteutettaessa voimakkaasti ennaltaehkäisevää toimintaa.

Vanhuspalvelulaki (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista) ja Loviisan kaupungin vanhuspoliittinen ohjelma 2013–2020 ovat pohjana vanhustenhuollon käynnissä olevalle rakennemuutokselle. Tärkein tavoite suunnittelukaudella on kannustaa osallisuuteen, tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, mahdollistaa kotona asuminen sekä vähentää iäkkäiden laitoshoidoa.

Palvelurakenteen muutosta ohjaa Tamora Oy:n Loviisassa 2013 laatima raportti hoiva-asumisesta. Palvelurakennetta halutaan muuttaa siten, että yli 75-vuotiaiden kotona asuvien henkilöiden osuus kasvaa, tehostettu palveluasuminen lisääntyy ja vanhainkoti- ja laitospaikkojen määrä Loviisan terveyskeskuksessa vähenee. Painotus on palveluissa, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus ja jotka edistävät hyvinvointia. Tavoitteena on, että asiakas siirtyy raskaampiin palvelumuotoihin vasta niin myöhäisessä vaiheessa kuin mahdollista.

On tärkeää lisätä ehkäisevien palveluiden, kuten esim. kotihoidon fysioterapiapalvelujen ja teknologian käytön, saatavuutta. Kotihoidossa kehitetään työprosesseja vastaamaan haasteisiin, jotka liittyvät ikäihmisten määrän kasvuun ja henkilöstön työterveyteen. Esimerkkejä tästä ovat liikkuva toiminnanohjausjärjestelmä ja sijaisrinki, jotka on otettu käyttöön kotihoidossa 2015.

Jotta kyetään vastaamaan ikäihmisten määrän kasvuun ja henkilöstön työterveyteen liittyviin haasteisiin, on kehitettävä työprosesseja ja lisättävä kotihoidon henkilökuntaa. Näillä toimenpiteillä vanhusten hoivapaikkoja voidaan vähentää ja tulevaa raskaamman hoidon tarvetta siirtää eteenpäin.

Ennaltaehkäisevän toiminnan lisääminen

Ennaltaehkäisevä toiminta tukee ikäihmisten edellytyksiä elää itsenäistä elämää ja toimia aktiivisesti lähiympäristössä ja yhteiskunnassa. Eri organisaatioiden, seurakuntien ja vapaaehtoisten työpanos nähdään voimavarana, jolla ehkäistään yksinäisyyttä ja tuetaan osallisuutta. Tavoitteena on lisätä ennaltaehkäisevää työtä ja varhaista puuttumista.

Mahdollisuutta laajentaa päivähoitotoimintaa itsensä turvattomiksi ja yksinäisiksi tunteviin ikäihmiin selvitetään.

Henkilöstön osaamista aktivoivissa ja kuntouttavissa työtavoissa kehitetään täydennyskoulutuksen avulla. Henkilöstö tukee ikäihmisen voimavaroja ja kannustaa häntä omatoinisuuteen. Henkilöstön muuttuneen suhtautumistavan tavoitteena on vahvistaa ikäihmisten edellytyksiä selviytyä arjen toiminnoista ja lisätä heidän hyvinvointiaan sekä mahdollistaa osallisuutta ja vaikutusvaltaa.

Kotihoidon kehittäminen

Tavoitteena on siirtää senioripalvelujen painopistettä kotihoitoon. Lisäämällä mahdollisuuksia kotona annettavaan hoitoon hoiva-asumisen tarvetta voidaan lykätä. Kotihoitoa tarvitsevien asiakkaiden määrä kasvaa jatkuvasti ja asiakkaat tulevat tarvitsemaan entistä enemmän tukea ja hoivaa. Hyvä toimintakyky ja turvallisuudentunne ovat edellytyksiä itsenäiselle elämälle kotona. Tavoitteemme on antaa asiakkaille kuntouttavaa ja aktivoivaa hoitoa, joka tukee kotona asumista nykyistä vielä suuremmassa määrin. Fysioterapiapalvelujen tarve kotihoidossa lisääntyy koko ajan. Kotihoitoon perustetaan yksi fysioterapeutin tehtävä ja yksi kotihoidon ohjaajan virka lakkautetaan 1.1.2016.

Kotihoidon asiakkaiden määrä on kasvanut merkittävästi viimeisen vuoden aikana ja asiakkaiden hoidontarve lisääntyy entisestään. On olemassa ilmeinen tarve lisätä sekä lähihoitajien ja sairaanhoitajien määrää kotihoidossa. Tavoite on lisätä 2,5 lähihoitajan tehtävää ja yksi sairaanhoitajan tehtävä vuodelle 2016.

Keväällä 2015 otettiin käyttöön liikkuva toiminnanohjausjärjestelmä. Järjestelmä mahdollistaa eri tehtävien dokumentoinnin asiakkaan kotona. Näin käynnit kotihoidon kanslioissa lyhenevät ja henkilökunnalla on enemmän palveluaikaa asiakkaan luona. Järjestelmässä on myös optimointiohjelma toiminnan ohjaamiseksi, mikä helpottaa työajanseurantaa ja asiakastyön organisointia.

Yhteistyötä kotihoidosta vastaavan lääkärin ja hoitohenkilökunnan välillä kehitetään edelleen. Senioripalveluissa kotihoitoon ja hoiva-asumiseen on nimetty omat lääkärit. Suunnitelmana on, että kotihoidon asiakkaiden ei tarvitse mennä terveyskeskuksen vastaanotolle erilaisten akuuttien tarpeiden vuoksi, vaan kotihoidon omat lääkärit hoitavat potilaita ensisijaisesti heidän kodeissaan. Yhteistyötä Loviisan terveyskeskuksen hoitohenkilökunnan kanssa kehitetään. Suunnitelmana on, että osa tällä hetkellä osastoilla tehtävistä sairaanhoidon toimenpiteistä tehdään asiakkaiden kotona, kuten esimerkiksi aiemmin vastaanotoilla annettu suonensisäinen antibioottihoito ja haavahoito. Myös elämän loppuvaiheen hoito on suunniteltu annettavaksi kotona.

Asiakslähtöisyyden lisääminen

Palvelusetelien käyttöä jatketaan ja laajennetaan kotihoidossa, omaishoidossa ja hoiva-asumisessa.

Palvelusetelien myötä palvelutarjonta monipuolistuu ja asiakkaiden valinnanmahdollisuudet lisääntyvät kustannustason nousematta. Myös omaishoitajien määrää pyritään lisäämään. Omaishoidon sijaismahdollisuutta jatketaan yhtenä vaihtoehtona omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiselle.

Ympäri vuorokautisessa hoidossa olevien asukkaiden asuin ympäristön parantaminen

Syksyllä 2013 tehty palveluverkkoselvitys luo pohjan ikääntyneiden hoiva-asumisen tuleville muutoksille ja kehittämiselle.

Toukokuussa 2015 kaupunginvaltuusto hyväksyi tehostetun palveluasumisen hankkeen toteuttamisen. Suunnitelman lähtökohtana on, että Harmaakalliolle aletaan rakentaa uutta ikäihmisten tehostetun palveluasumisen yksikköä 2016 ja rakentaminen jatkuu 2017. Rakentamista lykättiin, koska ARAn (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus) rahoitusavustuksen hakuaika on 1.6.2015–31.10.2015 ja ARA päättää vasta tammikuussa 2016, mitkä hankkeet saavat tukea. Uuden palvelutalon valmistuttua Loviisan terveyskeskuksen Marita-koti suljetaan ja asiakkaat muuttavat Hyvän elämän taloon Harmaakalliolle.

Taasiakodin kunnostus aloitetaan jo syksyllä 2015 ja sen arvioidaan valmistuvan kesällä 2016. Taasiakoti saa kuusi uutta tehostetun palveluasumisen paikkaa. Uudet paikat otetaan käyttöön 1.10.2016. Samalla laitospaikkojen määrä Loviisan terveyskeskuksessa vähenee kymmenellä paikalla. Neljä lähihoitajaa ja kaksi sairaanhoitajaa siirretään terveyskeskuksesta Taasiakotiin ja kotihoitoon. Suunnitelmassa on myös päätös Hemgårdenin purkamisesta (2017–2018) ja lisärakennuksen rakentamisesta palvelutalo Onnelaan 2018. Hemgårdenin asukkaat muuttavat uuteen palvelutaloon siksi aikaa kun Onnelan lisärakennus on työn alla.

Hamberginkodin asiakkaat muuttavat uuteen tehostetun asumisen palvelutaloon heti kun kaikki uudet paikat on saatu valmiiksi. Hamberginkodin toiminta lakkaa.

Hoiva-asumisen henkilökuntaa koulutetaan, jotta työ pystytään organisoimaan uudelleen niin, että enemmän aikaa jää yksilölliseen, kuntouttavaan, aktivoivaan ja laadukkaaseen hoitoon, jonka lähtökohtana ovat asiakkaan tarpeet ja toiveet.

Vuoden 2016 alussa kilpailutetaan ikäihmisten tehostetun palveluasumisen ostopalvelut. Tavoitteena on, että palveluntuottajien sopimuskausi alkaa 1.10.2016 ja päättyy 31.12.2019. Sopimus solmitaan puitesopimuksena vähintään kolmen palveluntuottajan kanssa. Asiakkailta, jotka sopimuskauden alussa asuvat jo erilaisissa yksityisissä palveluasunnoissa, on oikeus jäädä niihin asumaan.

Riskienhallinta

Tärkein tavoite suunnittelukaudella on tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä mahdollistaa ikääntyneiden kotona asuminen ja vähentää laitoshoidoa. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on onnistuttava kehittämään ennalta ehkäisevää ja kuntouttavaa hoitoa sekä kotihoidon palveluja. Samalla on lisättävä tehostetun palveluasumisen paikkoja. Jos näitä tavoitteita ei kyetä saavuttamaan, on senioripalveluissa tulevaisuudessa laitosmainen palvelurakenne, joka ei ole asiakaskeskeinen ja joka ajan mittaan nostaa kustannuksia.

Jotta yhä lisääntyvä määrä ikäihmisiä kyetään hoitamaan, on koulutetun henkilökunnan saatavuus etenkin kotihoidossa turvattava. Sen vuoksi on tärkeää tukea henkilöstöä sekä parantaa jakamista ja työmotivaatiota. Senioripalveluista on määrätietoisella työllä tehtävä houkutteleva vaihtoehto, jotta henkilökunnan hankinnassa onnistutaan.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: Ikäihmisten toimintakyvyn ylläpito, osallisuuden edistäminen ja kotona asumisen mahdollistaminen.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Ylläpitää ikäihmisten toimintakykyä ja edistää heidän osallistamistaan.	Kehitetään ja juurrutetaan erilaisia ennaltaehkäiseviä, innovatiivisia ja kuntouttavia työmenetelmiä kotihoidossa. Yhteistyö kolmannen sektorin ja vapaa-aikatoimen kanssa. Ylläpidetään ulkoiluystävöimintää ja järjestetään tarvittaessa koulutusta. Lisätään ikääntyneiden kuntaalaisten osallisuutta.	Kotihoidon henkilökunnan koulutus ns. ”kunnanhoitajiksi” jatkuu 2016. Kotihoitoon perustetaan yksi fysioterapeutin tehtävä 2016, jotta kotona asuville ikäihmisille voidaan antaa fysioterapia-palveluja. Kotihoidon henkilöstö osallistuu oppisopimuskoulutukseen ”Tuotekehityksen erikoisammattitutkinto”. Järjestetään ikäihmisille erilaisia kuntoryhmiä yhteistyössä vapaa-aikatoimen ja eri yhdistysten kanssa. Vapaa-aikatoimi kouluttaa vapaaehtoisia toimimaan vetäjinä erilaisille ikäihmisten virkistys- ja liikuntaryhmille. Ulkoiluystäville järjestetään uusia koulutustilaisuuksia, heihin pidetään yhteyttä ja heille järjestetään kaksi tapaamista vuodessa. Järjestetään tapahtumia, joissa ikäihmiset voivat esittää kysymyksiä ja toivomuksia. Yhteistyötä vanhusneuvoston kanssa kehitetään. Kaupungin toimesta järjestetään toimintatuokioita kerran kuukaudessa viidessä Loviisan kylässä.	Palveluvastaava ja palvelupäällikkö.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Monipuolisten, ennakoivien ja asiakaskeskeisten, turvallista kotona asumista tukevien palvelujen tarjoaminen sekä laadukkaan ja tarkoituksenmukaisen intervalli- ja hoiva-asumisen järjestäminen monipuolisesti kuntouttavalla työotteella.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tarjota monipuolisia ja asiakaslähtöisiä turvallista kotona asumista tukevia palveluja.	Palveluaikaa asiakkaiden luona lisätään. Muihin asioihin käytettävää työaikaa tehostetaan. Joustavuus ja tehokkuus kotihoidossa lisääntyvät. Säännöllistä kotihoitoa laajennetaan ja siitä tulee monialaisempaa. Tavoitteena on kotiuttaa asiakkaat nopeammin sairaaloista ja antaa heille jatkokuntoutusta kotona. Monisairaiden ikäihmisten kotona annettava hoito ja palvelut paranevat. Muistisairaiden ikäihmisten varhaista diagnostisointia ja hoitoa kehitetään. Omaishoitajia tuetaan.	Toiminnanohjausjärjestelmä on otettu käyttöön 2015. Kehitystyö jatkuu kunnes järjestelmä toimii optimaalisesti. Laadun arvioimiseksi toteutetaan asiakaskysely. Kotihoidon asiakasmäärä kasvaa ja asiakkaat tulevat tarvitsemaan entistä enemmän tukea ja hoivaa. Kotihoidon henkilökuntaa lisätään 2,5 lähihoitajalla ja yhdellä sairaanhoitajalla. Yksi kotihoidon ohjaajan tehtävä lakkautetaan ja tilalle perustetaan yksi fysioterapeutin tehtävä. Yhteistyötä kotihoidon ja Loviisan terveyskeskuksen välillä kehitetään edelleen. Kotihoidon lääkärit ja sairaanhoitajat pitävät säännöllisesti yhteisiä kokouksia. Perustetaan vertaistukiryhmiä muistisairaille ja heidän omaisilleen. Omaishoitajille järjestetään mahdollisuus terveystarkastukseen. Omaishoitajien vertaistukiryhmätoiminta jatkuu.	Palveluvastaava ja palvelupäällikkö.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Järjestää laadukasta ja tarkoituksenmukaista hoiva-asumista.	Hoiva-asumista ja Loviisan terveyskeskuksen käyttöä kehitetään. Ikäihmisiä, jotka eivät tarvitse sairaanhoitoa, ei hoideta enää Loviisan terveyskeskuksessa, vaan kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen piirissä. Intervallihoidosta huolehtivat kokonaan senioripalvelujen yksiköt. Asukkaiden osallisuutta aktivoitetaan. Hoito on asiakaskeksistä ja kuntouttavaa.	Uutta ikäihmisten tehostetun palveluasumisen yksikköä aletaan rakentaa vuoden 2017 aikana. Palvelutalolle haetaan ARAn investointitukea. Taasiakodin kunnostus jatkuu 2016 ja neuvolan ja kotihoidon käytössä olleet tilat kunnostetaan kuudeksi uudeksi senioripaikaksi. Palvelutalo Onnelaan suunnitellaan lisärakennus. Ikäihmisten hoitoa koskevat mielipiteet ja toiveet dokumentoidaan ja huomioidaan hoito- ja palvelusuunnitelmasa. Jokaisessa yksikössä toteutetaan asiakaskysely. Omaistapaamisia järjestetään kerran vuodessa yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa. Yhteistyötä tehdään kolmannen sektorin sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kanssa viihtyvyyden ja mielekkään toiminnan lisäämiseksi.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja senioripalvelujen palvelupäällikkö.

3. Henkilöstö ja johtaminen: Henkilöstön työssä jaksamisen ja työmotivaation tukeminen.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Lisätä jaksamista ja työmotivaatiota.	Kehitetään ja ylläpidetään henkilöstön osaamista. Hyödynnetään henkilökunnan osaamista ja pätevyyttä. Ristiriitatilanteet ja työn haasteet ratkaistaan yhdessä. Sairauspoissaolopäivät ja ylityötunnit vähenevät.	Yhteistyö eri oppilaitosten kanssa. Järjestetään lyhyitä sisäisiä iltapäiväkoulutuksia ajankohdaisista, toiminnan tavoitteita tukevista aiheista. Kotihoidon henkilöstölle annetaan mahdollisuus osallistua tuotekehityksen erikoisammattitutkinto-koulutukseen, joka on suunnattu erityisesti kotihoitopalveluihin. Kehityskeskusteluja ja säännöllisiä työpaikkakokouksia järjestetään jokaisessa yksikössä. Selvennetään johtamistaitoja, työntekijän vastuita ja oikeuksia. Kolmenkeskisiä keskusteluja, aktiivinen suhtautuminen sairauspoissaoloihin. Nopea reagointi ylityötunteihin.	Palvelupäällikkö, palveluvaltuutettu ja kunkin yksikön esimiehet.

4. Talous: Talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen.

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Seurata talousarviota vuoden aikana, laatia ennusteita ja reagoida poikkeamiin.	Pysytään talousarvion raameissa. Seurataan aktiivisesti senioripalvelujen tavoitteiden toteutumista.	Prosesseja tehostetaan ja uusia toimintamalleja etsitään. Kotihoitoa kehitetään ja asiakkaita hoidetaan oikeassa paikassa. Ikäihmisten laitoshoidoa vähennetään. Tehostetun palveluasumisen ostopalvelut kilpailutetaan.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja senioripalvelujen palvelupäällikkö. Osavuosikatsaus.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21134 Senioripalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	3 734 271	4 656 384	4 793 013
<i>josta sisäiset</i>	<i>39 744</i>	<i>1 005 534</i>	<i>965 163</i>
Toimintakulut	15 571 879	17 131 230	17 527 209
<i>josta sisäiset</i>	<i>2 086 230</i>	<i>3 848 672</i>	<i>3 886 149</i>
Toimintakate	-11 837 608	-12 474 846	-12 734 196
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2 046 486</i>	<i>-2 843 138</i>	<i>-2 920 986</i>
Toimintakate ulkoinen	-9 791 121	-9 631 708	-9 813 210
Poistot ja arvonalentumiset	2 642		21 400

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset) Senioripalvelut

	TP 2014	TA 2015	TA 2016
75 vuotta täyttäneet	1 662	1 700	1 760
65–74 vuotiaat	2 122	2 300	2 350
Kotona asuvat ikäluokassa 75 +, % ikäluokasta	89,5	89,8	90,2
Omaishoito			
Omaishoitajat	74	80	80
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +	4,4	4,7	4,7
Asiakkaiden RAVA, ka		2,7	2,7
Kotihoito			
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa ikäluokassa 75 +	236	255	266
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa ikäluokassa alle 75	76	70	80
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +	14,2	15	15,6
Asiakkaiden RAVA, ka		2,7	2,7
Tehostettu palveluasuminen			
Paikkojen määrä; oma toiminta + ostopalvelut	124	123	123–129 (1.10.)
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +	6,7 (112 as.)	6,7 (114 as.)	6,5 (114 as.)
Kattavuusprosentti ikäluokasta 65–74	0,5 (12 as.)	0,4 (9 as.)	0,4 (8 as.)
Oma toiminta			
Paikkojen määrä	61	60	60 + 6 alk. 1.10.
Asiakkaiden RAVA, ka		3,2	3,2
Ostopalvelut			
Paikkojen määrä	63	60–63	63
Asiakkaiden RAVA, ka		3,2	
Laitoshoido/pitkäaikainen			
Paikkojen määrä	80	66	64
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +	3,8 (64 as.)	3,5 (60 as.)	3,3 (58 as.)
Kattavuusprosentti ikäluokasta 65–74	0,2 (3 as.)	0,3 (6 as.)	0,3 (6 as.)
Asiakkaiden RAVA, ka		3,7	3,6
Lyhytaikaishoitopaikat/laitoshoido, joista:		13	13
Rosenkullan intervallihoido-osastolla		7	7
Hemgårdenissa		3	3
Taasiakodissa		2	2
Hambergin kodissa		1	1

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Alueelliset palvelut

Vastuuhenkilöt: perusturvajohtaja ja johtava lääkäri

Vastuualueen tehtävät

Vastuualue sisältää erikoissairaanhoidon ja terveydensuojelun. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri vastaa pääsääntöisesti erikoissairaanhoidosta. Loviisan kaupungilla on myös yhteistointasopimus Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kanssa. Porvoon kaupunki vastaa ympäristöterveydenhuollon palveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakas ja kuntalainen: oikeantasoiset ja oikea-aikaiset palvelut.
2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: toimiva yhteistyö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä.
3. Talous: talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Sote-reformi vaatii joustavaa yhteistyötä erikoissairaanhoidon sekä perusterveydenhuollon välillä. Perusturvakeskus on valmis yhteisiin neuvotteluihin erikoissairaanhoidon kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon erityisvastuualueiden tulisi turvata yhdenvertaisuus erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon alueiden yhteistyötä vaativissa, keskitettävissä palveluissa (esim. vaativa sosiaalihuolto ja erikoissairaanhoido). Tämä selviää luultavasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki on astunut voimaan ja sosiaali- ja terveydenhuollon alueiden tehtävät selkiintyvät.

Riskiärvio

Sote-reformin taloudelliset säästöt eivät toteudu. Riski ei ole kovin todennäköinen, mutta vaikutukseltaan vakava potilaiden palveluiden ja hoidon saatavuuden näkökulmasta.

Hyvin suuret sosiaali- ja terveydenhuollon alueet voivat vaikuttaa negatiivisesti sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluihin. Riski on suhteellisen todennäköinen ja kuntalaisille ikävä. Negatiivinen vaikutus hyvinvointiin ja terveyteen olisi kuitenkin todennäköisesti suhteellisen vähäinen.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Asiakas ja kuntalainen: Oikeantasoiset ja oikea-aikaiset palvelut.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Oikeantasoiset ja oikea-aikaiset palvelut.	Hoitotakuu toteutuu. Asiakas saa oikean tasoista hoitoa.	Tiivis yhteistyö perusturvan ja erikoissairaanhoidon välillä.	Seurataan tilastoa hoitotakuusta ja erikoissairaanhoidon konsultaatiomääriä.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Toimiva yhteistyö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Toimiva yhteistyö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä; sote-reformin alustavat suunnitelmat.	Sote-reformi on luonut yhteiset suunnittelufoorumit erikoissairaanhoidolle ja perusterveydenhuollolle.	Itäisellä Uudellamaalla erikoissairaanhoidon ja kuntien perusterveydenhuolto suunnittelevat "yhteistä tulevaisuutta".	Osavuosisikatsauksen tilannearvio suunnittelun etene- misestä.

3. Talous: Talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Talous tasapainossa.	Läheinen yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa.	Mahdolliset hoitoketjusiirrot perusterveydenhuoltoon tai yhteiset joustavat hoitoketjut.	Osavuosisikatsaus, joka sisältää arvion ja ennusteen.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21135 Alueelliset palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
---------------------	-------------------------------------	---------------------

Toimintatuotot	96 953	83 280	83 890
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakulut	19 646 238	18 775 011	19 731 722
<i>josta sisäiset</i>	<i>28 397</i>	<i>78 111</i>	<i>75 572</i>
Toimintakate	-19 549 285	-18 691 731	-19 647 832
<i>josta sisäiset</i>	<i>-28 397</i>	<i>-78 111</i>	<i>-75 572</i>
Toimintakate ulkoinen	-19 520 888	-18 613 620	-19 572 260

Josta Lapinjärven osuus n. 55 000 euroa.

SIVISTYSKESKUS

Toimintaperiaatteet

Sivistyskeskus tarjoaa kaupungin asukkaille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus-, opetus-, koulutus-, vapaan sivistystyön, vapaa-aika-, museo-, kulttuuri- ja kirjastopalveluita.

Palveluita tarjotaan osaavan ja motivoituneen henkilökunnan kautta asiakaslähtöisesti. Palveluita ylläpidetään sekä kehitetään yhteistyössä muiden hallintokuntien, asukkaiden ja yhdistysten kanssa. Sivistyskeskus panostaa kaksikielisellä toiminnallaan lasten ja nuorten hyvinvointiin, elämänlaadun parantamiseen, kulttuuriprofiilin luomiseen sekä terveiden elämäntapojen ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Sivistyskeskukseen kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallinto ja kehittäminen
- varhaiskasvatus
- koulutus
- lukio ja ammatillinen koulutus
- vapaa sivistystyö
- vapaa-aikatoimi
- kirjasto- ja kulttuuritoimi.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2114 Sivistyskeskus

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016	TALOUS- SUUNNITELMA 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018
Myyntituotot	1 206 089	1 027 937	2 068 378	2 089 062	2 109 952
Maksutuotot	1 077 899	1 013 858	1 037 489	1 053 924	1 064 463
Tuet ja avustukset	404 032	309 100	401 324	405 337	409 391
Vuokratuotot	184 299	190 916	247 548	250 023	252 524
Muut toimintatuotot	175 042	144 860	130 400	131 704	133 021
Toimintatuotot	3 047 361	2 686 671	3 885 139	3 930 050	3 969 351
<i>josta sisäiset</i>	<i>271 652</i>	<i>271 050</i>	<i>1 251 474</i>	<i>1 263 989</i>	<i>1 276 629</i>
Henkilöstökulut	18 518 286	18 817 684	19 018 930	19 185 195	19 453 788
Palvelujen ostot	6 332 106	6 645 851	7 580 487	7 486 614	7 591 426
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	741 427	839 886	818 888	830 352	841 977
Avustukset	1 589 448	1 559 900	1 392 300	1 411 792	1 431 557
Muut toimintakulut	3 660 391	4 099 957	4 213 296	4 272 282	4 332 094
Toimintakulut	30 841 658	31 963 278	33 023 901	33 186 236	33 650 843
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 926 239</i>	<i>6 572 708</i>	<i>7 513 546</i>	<i>7 618 736</i>	<i>7 725 398</i>
Toimintakate	-27 794 297	-29 276 607	-29 138 762	-29 256 185	-29 681 492
<i>josta sisäiset</i>	<i>-5 654 587</i>	<i>-6 301 658</i>	<i>-6 262 072</i>	<i>-6 354 747</i>	<i>-6 448 769</i>
Toimintakate ulkoinen	-22 139 710	-22 974 949	-22 876 690	-22 901 438	-23 232 723
Poistot ja arvonalentumiset	159 105	84 220	114 690	114 690	114 690

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2016 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sivistyskeskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Luoda kuntalaisille mahdollisimman sujuva arki kestävä taloudellinen kehitys huomioiden.	Sivistyskeskuksen palveluverkko on toimiva ja samalla taloudellinen. Mahdolliset muutokset keskuksen palveluverkkoon ja palveluiden järjestämiseen tehdään hallitusti.	Toteutetaan palveluverkon kehittämistoimenpiteet kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti. Toimintojen jatkuva sisäinen riskiarviointi, palveluiden kehittäminen ja muutostarpeisiin reagoiminen.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Luoda positiivinen kuva kaupungista ja lisätä yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta yhteistyössä yhdistysten kanssa.	Lakisääteisten palvelujen lisäksi tarjotaan pieniä ja suuria elämyksiä, joiden avulla kaupunki erottuu edukseen.	Sivistyspalvelujen tuottaminen ammattitaitoisesti ja asiakaslähtöisesti.	Vastuualueiden päälliköt omien vastuualueidensa osalta.

3. Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Avoin toimintakulttuuri.	Avoin ja toimiva yhteistyö kaupungin keskustan välillä sekä avoin ja vuorovaikutuksellinen toimintakulttuuri kuntalaisten kanssa.	Osallistetaan henkilökuntaa ja asukkaita ja hyödynnetään vuorovaikutuskanavia.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.
Kehittää syventävästi yhteensovittavaa johtamista.	Kehitetään ja sovelletaan uutta johtamistapaa ja uusia käytänteitä kaupungin sisällä ja eri toimialojen välillä.	Perustetaan lasten ja nuorten sekä hyvinvoinnin yhteinen johtoryhmä, johon kutsutaan mukaan mm. teknisen toimien ja työllistämispalveluiden edustajat.	Sivistyskeskuksen ja perusturvakeskuksen johtajat sekä sivistystoimen ja perusturvatoimen monialainen yhteistyöryhmä lapsille, nuorille ja lapsiperheille.
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta.	Avoin, viihtyisä ja kannustava työilmapiiiri, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen ja molemminpuoliseen vuorovaikutukseen	Esimiestyötä kehitetään ja esimiesroolia vahvistetaan. Käydään säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa, kehityskeskusteluja.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

4. Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINNAIVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.	Talousarvion sitovat tavoitteet toteutuvat.	Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi ja johdon toimenpiteet.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.
Tuottaa palveluja kustannustehokkaasti.	Palveluverkko ja organisaatio sopeutetaan taloudelliseen tilanteeseen.	Toteutetaan palveluverkon, organisaatiomuutoksen ja tasapainottamisohjelman toimenpiteet. Luodaan uusia tehokkuutta lisääviä toimintatapoja ja -malleja.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.
Hyödyntää ulkopuolista rahoitusta kehittämishankkeissa.	Kehittämishankkeiden avulla tuetaan ja kehitetään keskuksen toimintaa. Kehittämishankkeet edesauttavat tavoitteiden toteuttamista.	Keskuksen eri vastuualueet hakevat aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta niihin hankkeisiin, jotka on mainittu vastuualueiden talousarvioteksteissä tai muissa suunnitelmissa.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

Vuoden 2016 toiminta on edelleen haasteellista. Taloudellinen tilanne vaatii muutoksia palveluverkkoon sekä jatkuvaa tehostamista. Tasapainottaminen edellyttää paljon hallinnollista työtä sekä hyvää muutosjohtamista.

Vuonna 2016 sivistyskeskuksen sopeuttamistavoite on kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti 300 000 euroa. Seuraavat toimenpiteet huomioidaan, jotta sopeuttamistavoite voidaan ainakin osaksi saavuttaa:

Vuonna 2015 hyväksytyt toimenpiteet

	euroa
- tuntikehysleikkaus (vuosiluokat 7–9), kevät 2016	40 000
- rehtorijärjestelyt, Lovisa Gymnasium, kevät 2016	20 000
- lasten viikonloppuhoito, kevät 2016	20 000

Sivistyskeskuksen vuodelle 2016 ehdotettavat toimenpiteet, jotka joko lisäävät tuloja tai vähentävät menoja

- osa-aikaisuus vahtimestaritiimissä	14 000
- henkilöstöjärjestelyt (vapaa-aika, kulttuuri ja kirjasto)	5 000
- tuntiopettajien palkkaaminen lukuvuoden työpäivien ajaksi	10 000

Yllä mainitut toimenpiteet vähentävät keskuksen toimintamenoja 109 000 euroa.

Koulutoiminnan kokonaistarkastelu valmistuu vuoden 2015 loppuun mennessä ja sen perusteella kaupunginvaltuusto päättää Loviisan päiväkotijärjestelyistä ja siihen tehtävistä mahdollisista muutoksista ja tulevista investoinneista keväällä 2016. Koulutoiminnan kokonaistarkastelussa tarkastellaan myös oppilaaksiottoalueita, koulujen johtamisjärjestelyjä ja kielikylpyä.

Ottaen huomioon, että Loviisaankin mitä todennäköisimmin lähiaikoina saapuu pakolaisia, joista osa on lapsia ja nuoria, sivistyskeskuksen on suunnittelukauden aikana valmistauduttava tarjoamaan heille sivistyskeskuksen eri alueiden palveluja (päivähoito, koulutus, vapaa sivistystyö, vapaa-aika ja kulttuuri) yhteistyössä viranomaisten ja kolmannen sektorin kanssa.

Riskien arviointi ja hallinta 2016–2018

Keväällä 2015 tehdyn sisäisen arvioinnin ja riskienkartoituksen ja -hallinnan perusteella sivistyskeskukselle on valittu kolme eri osa-aluetta, joita on tarkoitus seurata, arvioida ja kehittää vuoden 2016 sekä suunnittelukauden 2017–2018 aikana. Osa-alueet ovat:

1. Palveluverkko

Sivistyskeskuksen palveluverkko on suhteellisen laaja suhteessa taloudellisiin resursseihin ja asukasluukuun.

Tavoitteena on, että sivistyskeskuksen palveluverkkoa tulee tarkastella ja arvioida keväällä 2016. Tarkastelun ja arvioinnin perusteella palveluverkon laajuudesta tulee päättää siten, että mahdolliset muutokset palveluverkon rakenteessa on mahdollista valmistella ja toteuttaa syksystä 2017 lähtien.

2. Henkilöstö ja johtaminen

Alkukevällä 2015 tehdyn henkilöstökyselyn perusteella sivistyskeskuksen eri vastuualueilla ja niiden yksiköissä kiinnitetään huomioita henkilöstöjohtamiseen sekä henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen. Erityisesti seurataan ja arvioidaan seuraavia kohteita:

a. kehityskeskustelut

Tavoitteena on, että jokainen esimies käy alaistensa kanssa kehityskeskustelun joko yksilö- tai ryhmätasolla.

b. henkilökunnan vuorovaikutus- ja osallistamismahdollisuudet

Tavoitteena on, että parannetaan johdon ja henkilökunnan vuorovaikutusmahdollisuuksia sekä henkilökunnan osallistamismahdollisuuksia erityisesti eri muutos- ja sopeuttamistoimenpiteiden valmistelun yhteydessä.

c. henkilöstön rekrytointi

Sivistyskeskuksessa rekrytoidaan paljon uutta henkilökuntaa keskuksen yksiköihin, eritoten varhaiskasvatuksen ja koulutuksen vastuualueille keväisin.

Tavoitteena on, että henkilöstön rekrytointiprosessiin kiinnitetään huomiota ja laaditaan keskukselle yhteinen prosessikuvaus ja toimintamalli rekrytoinnin osalta.

3. Kehittämishankkeet

Sivistyskeskuksen eri vastuualueet hakevat edelleen aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta eri kehittämissankkeisiin, eritoten sellaiseen kehittämistoimintaan, joka edesauttaa ja tukee eri vastuualueiden toiminnallisten, talousarvioon kirjattujen avaintavoitteiden toteuttamista.

Tavoitteena on, että kehittämissankkeiden osalta laaditaan keskukselle yhteinen prosessikuvaus ja toimintamalli. Prosessikuvauksen avulla kuvataan mm. hakuvaihe, hankkeen toteutus ja raportointi.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja, taloussuunnittelija, suunnittelija

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää tasavertaisia ja kustannustehokkaasti toimivia sivistyspalveluja koko alueelle ja alueen asukkaille. Vastuualue huolehtii keskuksen yhteisistä talous- ja hallintotehtävistä. Toimintaa ohjaavat säädökset varhaiskasvatuksesta, opetustoimesta, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta, hankintatoimesta ja hallintomenettelystä. Vastuualue hoitaa lisäksi oppilaskuljetusten hallinnoinnin ja koordinoinnin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Vastuualueen painopisteenä on

- hyödyntää eri vastuualueiden erityisosaamista keskuksen sisällä ja lisäksi kehittää monialaista ja hyvinvointia edistävää yhteistyötä muiden keskusten sekä tukipalveluiden kanssa
- luoda ennaltaehkäiseviä työtapoja ja toimintamenetelmiä
- tarkastella organisaation rakenteita, palvelutarjontaa ja palvelutuotantomuotoja
- huolehtia henkilöstön hyvinvoinnista ja kehittää sen osaamista.

Keskuksen kehittämissuunnitelma ei valmistunut vuoden 2015 aikana. Keskukselle laaditaan vuoden 2016 loppuun mennessä valtakunnallisiin sivistystoimen linjauksiin ja tavoitteisiin perustuva sekä kaupungin strategiasta johdettu pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma, jossa tuodaan esille paikalliset sivistystoimen painopistealueet ja kehittämiskohteet pidemmällä aikavälillä.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Sivistyskeskuksessa tarkastellaan suunnittelukaudella säännöllisesti palvelutarjonnan riittävyyttä suhteessa palvelutarpeeseen sekä asukasmuutoksiin ja –ennusteisiin. Suunnittelukauden aikana on kaikessa toiminnassa huomioitava tehostamis- ja sopeuttamistarpeet. Palveluverkkoon tehtävät muutokset toimenpide-ehdotuksineen tulee toteuttaa, edellyttäen että ne hyväksytään valtuustossa.

Valtakunnalliset muutokset, joilla on vaikutusta mm. valtion rahoitukseen, huomioidaan toiminnassa ja tulevassa suunnittelussa ja palvelutarjonnan järjestämisessä.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Valmistella ja toteuttaa palveluverkon ja –tarjonnan muutoksia.	Aikaansaadaan toimiva palveluverkko tasapainoisen talouden saavuttamiseksi.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden esimiehet valmistelevat vaihtoehtoisia toimintatapoja päättävien elimien käsiteltäväksi. Valmistellaan keskuksen palveluverkon muutoksia ja lisätään taloudellista tehokkuutta.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tuottaa sivistyspalveluja ammattitaitoisesti ja asiakaslähtöisesti.	Tuotetaan ja ylläpidetään tasavertaisia ja kustannustehokkaasti toimivia sivistyspalveluja.	Luodaan toimintamalleja ja työskentelytapoja, joiden avulla voidaan panostaa lasten ja nuorten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevään toimintaan.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Laatia keskukselle pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma, jossa tuodaan esille paikalliset sivistystoimen painopistealueet ja kehittämiskohteet.	Kehittämissuunnitelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa ennen vuoden 2016 loppua.	Kehittämissuunnitelman laadintaan osallistuu koko keskuksen henkilökunta. Lisäksi laadintaan osallistuvat muut keskuksen ja luottamushenkilöt.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.	Talousarvion sitovat tavoitteet toteutuvat.	Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi ja johdon toimenpiteet.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.
Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti.	Palveluverkko ja –organisaatio sopeutetaan taloudelliseen tilanteeseen.	Tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen. Uusien tehokkuutta lisäävien toimintatapojen ja –mallien luominen. Eläkkeelle siirtymisten ja luonnollisen poistuman kautta toiminnot ja työtehtävät järjestetään uudelleen, jos mahdollista.	

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21140 Hallinto ja kehittäminen

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	40 107	21 000	1 022 454
<i>josta sisäiset</i>		6 000	1 006 954
Toimintakulut	1 013 670	934 764	1 007 147
<i>josta sisäiset</i>	41 703	45 854	39 073
Toimintakate	-973 563	-913 764	15 307
<i>josta sisäiset</i>	-41 703	-39 854	967 881
Toimintakate ulkoinen	-931 860	-873 910	-952 574
Poistot ja arvonalentumiset	111 050	41 370	52 200

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Nettomenot, euroa/asukas	67,3 ulk. (70,0 + sis.)	56,3 ulk. (58,9 + sis.)	61,4 ulk. (0 + sis.)

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota alle kouluikäisille lapsille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja, jotka vastaavat lasten ja heidän perheidensä tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla.

Varhaiskasvatus koostuu lapsen suunnitelmallisesta ja tavoitteellisesta kasvatuksesta, opetuksen ja hoidon muodostamasta kokonaisuudesta, jossa painottuu pedagogiikka. Sitä ohjaavat lait ja asetukset ja sitä toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti lapsen yksilöllisiä tarpeita ja kasvuedellytyksiä vastaavasti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Monialaisten yhteistyömuotojen edelleen kehittäminen.
2. Lapsen ja hänen perheensä kohtaamiseen liittyvien toimintatapojen kehittäminen päiväkotimaailmaan siirryttäessä.
3. Palvelutarjonnan tarkastelu ja muutoksiin reagoiminen laadukkuuden ja kustannustehokkuuden ylläpitämiseksi.
4. Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Varhaiskasvatuksen kysyntä

Varhaiskasvatuksen tarve vaihtelee eri kaupunginosissa. Tavoitteena on järjestää palvelua sinne missä tarvetta on. Pidentyneet hoidossa oloajat ja alle 3-vuotiaiden suuri määrä aiheuttavat henkilökunnan lisätarvetta päiväkodeissa.

Treffiksen tilakysymys

Treffiksellä on oma tila osoitteessa Nordenskiöldinkatu 1 Loviisan keskustassa. Tilan käyttö on kovin vähäistä, koska kävijämäärä keskustassa on vähentynyt. Tämä johtuu kolmannen sektorin tarjonnan kasvusta keskustassa. Tila tyhjennetään ja myydään. Treffiksen toiminta siirtyy kaupungin jo olemassa oleviin tiloihin. Toiminta jatkuu kuten ennenkin kiertävänä toimintana mm. puistoissa ja urheilutiloissa.

Kuggomin päiväkodin tulevaisuus

Kuggomin päiväkodin vuokrasopimus on voimassa 31.7.2016 asti. Toiminnan jatkumista muissa tiloissa selvitetään edelleen, jotta päätös aikaansaadaan syksyn 2016 kynnyksellä.

Ennaltaehkäisevä toiminta

Yhteiskunnalliset muutokset tuovat mukanaan monenlaisia haasteita lapsiperheiden arkeen. Varhaiskasvatus tarjoaa lapsille turvallisen kasvuympäristön silloinkin kun vanhempien jaksaminen on koetuksella. Terveyttä edistävä ja ennaltaehkäisevä toiminta on varhaiskasvatuspedagogiikan ohella tärkeää myös varhaiskasvatuksen päivittäisessä työssä. Avoin varhaiskasvatus osallistuu perusturvatöiden lloa vanhemmuuteen -hankkeeseen, joka on lapsiin kohdistetun Etelä-Suomen Kaste-hankkeen osahanke. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa ja tukea vanhemmuutta, lisätä vanhempien osallisuutta ja kehittää varhaisen tuen malleja monialaisena yhteistyönä, jossa myös kolmas sektori on mukana.

Tukea tarvitsevat lapset

Tukea tarvitsevien lasten suuri määrä luo tarpeen syventää yhteistyötä varhaiskasvatuksen, esi-koulu- ja kouluhenkilökunnan välillä. Yhteinen koordinaattori, jolla on tietämystä ja kokonaisnäkemystä molemmista sektoreista, mahdollistaa lapselle sujuvamman siirtymisen varhaiskasvatuksesta esikouluun ja sieltä edelleen kouluun.

Kehittämissuunnitelma

Varhaiskasvatus on aktiivisesti mukana laatimassa sivistyskeskukselle yhteistä kehittämissuunnitelmaa.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen: Varhaiskasvatuspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tarjota monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja, jotka edesauttavat lapsiperheiden arjen sujumista.	Tarjotaan lapsen ja perheen tarpeita vastaavaa palvelua.	Tarkastellaan säännöllisesti palvelutarjontaa suhteessa lasten ja perheiden tarpeisiin ja reagoidaan muutoksiin. Ohjataan perheet lapsen tarpeita parhaiten vastaavan palvelumuodon pariin. Aloitetaan kielikylpyryhmän perustamisen valmistelu.	Varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kuvan luominen kunnan varhaiskasvatuksesta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Edistää lapsiperheiden viihtyvyyttä ja lisätä yhteistyötä eri sektoreiden kanssa.	Monipuolinen ja laadukas palvelu on saatavilla. Erityispäivähoidon palvelut ovat saatavilla tukea tarvitseville lapsille. Tuetaan lasten kotihoitoa.	Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta, joka vastaa pedagogisesta toiminnasta ja luo toimivan kasvatuskumppanuuden mm. lasten huoltajien kanssa. Ohjataan lapsiperheet käyttämään avoimen varhaiskasvatuksen palveluja. Tunnistetaan lapsen tuen tarve ja otetaan käyttöön tarpeelliset tukitoimet. Maksetaan kotihoidontuen kuntalisää alle 3-vuotiaiden lasten vanhemmille.	Varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat, varhaiskasvatuksen henkilöstö, erityislastentarhanopettajat.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Avoin toimintakulttuuri.	Henkilöstön, lasten huoltajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa ollaan avoimessa ja toimivassa vuorovaikutuksessa.	Valmistellaan uusia menetelmiä henkilökunnan, huoltajien ja muiden yhteiskumppaneiden välisen aktiivisen vuorovaikutuksen mahdollistamiseksi.	Varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat.
Aktiivisesti osallistua yhteensovittavan johtamisen kehittämiseen yhdessä muiden sektorien kanssa.	Osallistutaan aktiivisesti uuden johtamistavan kehittämiseen ja uusien menetelmien luomiseen.	Monialainen yhteistyö, joka tukee lasten hyvinvointia.	
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.	Avoin, viihtyisä ja kannustava työilmapiiri, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.	Esimiestyötä kehitetään ja esimiesroolia vahvistetaan. Kehityskeskusteluja käydään säännöllisesti.	

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Suunnitelmallinen, talousarvion sitovia tavoitteita noudattava taloudenpito.	Taloudellinen ajattelu leimaa päivittäistä toimintaa.	Jokainen yksikkö vastaa talousarvion tarkasta seurannasta. Tarve palkata uutta henkilökuntaa tai sijaisia arvioidaan tapauskohtaisesti lakisääteisiä, henkilöstömitoitusta koskevia määräyksiä noudattaen.	Varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat, varhaiskasvatuksen henkilöstö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21141 Varhaiskasvatus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	914 036	806 900	815 400
<i>josta sisäiset</i>	394		
Toimintakulut	7 833 093	7 890 060	8 010 871
<i>josta sisäiset</i>	1 229 796	1 260 450	1 528 146
Toimintakate	-6 919 057	-7 083 160	-7 195 471
<i>josta sisäiset</i>	-1 229 402	-1 260 450	-1 528 146
Toimintakate ulkoinen	-5 689 655	-5 822 710	-5 667 325
Poistot ja arvonalentumiset	2 858	2 900	2 910

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
0–6-vuotiaiden määrä	884	1 043	1 000	1 030	1 030
Päiväkotihoidossa					
Lapsia	502	540	540	530	530
euroa/lapsi, netto	6 719 ulk. (8 968 + sis.)	6 604 ulk. (8 732 + sis.)	6 730 ulk. (9 329 + sis.)		
Ryhmäperhepäivähoidossa					
Lapsia	43	40	30	30	30
euroa/lapsi, netto	9 287 ulk. (10 850 + sis.)	8 567 ulk. (10 426 + sis.)	8 729 ulk. (10 402 +sis.)		
Perhepäivähoidossa					
Lapsia	26	20	20	15	15
euroa/lapsi, netto	11 136 ulk. (11 430 + sis.)	13 465 ulk. (13 856 + sis.)	13 841 ulk. (14 774 +sis.)		
Yhteensä päivähoitossa					
Erityistukea tarvitsevia	123	80	70	75	75
Vuorohoitoa tarvitsevia	35	35	30	30	30
Kotihoidon tuet					
Lakisääteinen, lapsia	305	260	225	230	230
Kuntalisä, perheitä	273	220	180	185	185
Yksityisen hoidon tuet					
Lakisääteinen, lapsia	24	25	23	23	25
Kuntalisä, lapsia	23	25	23	23	25
Avoin varhaiskasvatus					
Treffis/perheitä/vuosi	183	165	140	140	140
Lapsia leikkikerhoissa	33	35	35	35	35

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Koulutus

Vastuuhenkilö: koulutuspäällikkö ja rehtorit/koulunjohtajat

Vastuualueen tehtävät

Koulutuksen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu esi- ja perusopetuksen järjestäminen, aamu- ja iltapäivätoiminnan ylläpitäminen sekä kerhotoiminnan järjestäminen.

Osallistamme lapsia ja nuoria tuottamaan itselleen sekä muille myönteisiä kasvu- ja oppimiskokemuksia jolloin herää halu elinikäiseen oppimiseen. Heille tulee kehittää kykyä arvioida asioita kriittisesti, luoda uutta kulttuuria sekä uudistaa ajattelu- ja toimintatapoja. Oppilaita kannustetaan ilmaisemaan mielipiteitään. Heidät otetaan mukaan koulun yhteisten asioiden sekä oppimisen suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Opetuksessa ja kerhotoiminnassa turvataan aikuisen läsnäolo ja riittävä huolenpito sekä puututaan nopeasti ja systemaattisesti kiusaamiseen. Koulu pyrkii yhteistoimintaan oppilaan elämään vaikuttavien muiden tahojen kanssa.

Perusopetus antaa oppilaille valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Opetuksen keskeisenä asiakirjana toimii opetussuunnitelma. Uusien valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden pohjalta paikallinen opetussuunnitelma laaditaan siten, että se otetaan käyttöön syksyllä 2016.

Koulujen lukuvuosisuunnitelmien kautta toteutetaan opetussuunnitelman valtakunnallisia ja paikallisia tavoitteita. Koulujen henkilökunta luo koulun painopisteiden perusteella omat henkilökohdalliset suunnitelmat lukuvuodelle. Toiminnan arviointi toteutetaan lukuvuosisuunnitelmien pohjalta.

- Äidinkielen ja matematiikan tulosten seuranta.

Toimintaa ja toimintamalleja kehitetään mm projektien kautta:

- ICT-palveluiden ja -tukipalveluiden kehittäminen
- koulutuspalveluiden tarjoaminen
- tasa-arvoa edistävien toimenpiteiden kehittäminen
- kaksikielisen koulu-kyläyhteistyön kehittäminen

Kehitetään koulun toimintaa kohti ilmiöpohjaista oppimista ja luodaan monialaisia oppimiskokonaisuuksia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Päämääränä on laadukas perusopetus sekä suomeksi että ruotsiksi perustuen opetus- ja kulttuuriministeriön laatimiin laatukriteereihin.

Uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain myötä opiskeluhuollon käytänteet järjestetään niin, että niistä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Kouluverkon kehittäminen kaupunginvaltuuston päätösten mukaan.

Syksyllä 2015 muodostetun yhtenäiskoulun toiminnan kehittäminen suomenkielisellä puolella.

Koulujen yhteydessä toimivan kerhotoiminnan ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ylläpitäminen joko omana palveluna tai ostopalveluna.

Käytettävissä olevien resurssien niukkenemisen myötä resurssit kohdennetaan ydintoimintaan ja toiminnan sisältöön, eli lasten ja nuorten kasvuun ja oppimisen tukemiseen. Tilajärjestelyjä tehdään yhdessä kaupungin muiden toimialojen kanssa, jotta käytettävissä olisi tarkoituksenmukaiset, terveelliset ja turvalliset tilat, joita hyödynnetään mahdollisimman monipuolisesti ja tehokkaasti.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Uudistaa esi- ja perusopetus-suunnitelmaa.	Alueellista opetussuunnitelmaa toteutetaan. Yhteistyö naapurikuntien kanssa.	Opetussuunnitelmatyötä organisoidaan ja työ jalkautetaan kouluihin. Alueellisiin koulutus- ja kehittämistilaisuuksiin osallistutaan mm. Osaava-hankkeen kautta. Oppilaita ja heidän huoltajiaan osallistetaan ja yhteistyötä tehdään eri tahojen kanssa.	Koulutuspäällikkö ja rehtoritmi sekä ops-vastaavat.
Toteuttaa oppilas- ja opiskelijahuoltolakeja yhteistyössä perusturvatoimen kanssa.	Koulukohtaisia opiskeluhoito-suunnitelmia toteutetaan.	Kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä opiskeluhoitotyötä.	Loviisan opiskeluhoito-ohjausryhmä.
Toteuttaa kouluverkon kehittämissuunnitelmaa kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.	Turvataan hyvät ja ajanmukaiset työskentelyolosuhteet luomalla pedagogisesti toimiva kouluverkkokokonaisuus.	Kehitetään kouluverkkoa kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.	Sivistysjohtaja, koulutuspäällikkö, sivistyslautakunta ja sen jaostot.
Laatia keskukselle pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma, jossa tuodaan esille paikalliset sivistystoimen painopistealueet ja kehittämiskohteet.	Kehittämissuunnitelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa ennen vuoden 2016 loppua.	Kehittämissuunnitelman laadintaan osallistuu koko koulutuksen vastuualueen henkilökunta.	Koulutuspäällikkö, rehtoritmi ja rehtorit/koulunjohtajat.
Kehittää käytäntöjä koulutuspalveluiden oman toiminnan arviointiin.	Arvioinnin myötä varmistetaan opetuksen laatu.	Luodaan arvioinnin vuosikello.	Koulutuspäällikkö ja rehtorit.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Luoda positiivinen kuva Loviisan kouluista.	Luodaan pieniä ja suuria elämyksiä.	Koulutuspalveluja tuotetaan ammattitaitoisesti ja asiakaslähtöisesti. Aloitetaan kielikylpytoiminnan perustamisen valmistelu.	Koulutuspäällikkö ja koulujen rehtorit/koulunjohtajat.
Kehittää tasavertaista palvelua.	Kehitetään koulukohtaisia painopisteitä lakisääteisten palvelujen lisäksi.		
Kehittää yhtenäiskoulua.	Kehitetään uusia toimintamalleja hyödyntämällä ja kehittämällä jo olemassa olevia käytäntöjä.	Suuren työyhteisön toimintatavat vakiinnutetaan.	Koulutuspäällikkö ja rehtorit/koulunjohtajat.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kehittää erityisopetuksen toimintamalleja erityiskoulujen lakkauttamisen jälkeen.	Vahvistetaan ja tuetaan erityisopetuksen toimintaa.	Erityisopetuksen ja oppilas- ja opiskelijahuollon hallinnon vastuuhenkilön/asiantuntijan tehtävän jalkautetaan.	Sivistysjohtaja, koulutuspäällikkö, rehtorit ja erityisopetuksen ja tukipalveluiden asiantuntija.
Kehittää opiskeluhoitoa ja yhteistyötä perusturvatoimen kanssa.	Panostetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen monialaisella yhteistyöllä.	Järjestetään säännöllisiä monialaisia tapaamisia sivistys- ja perusturvatoimen välillä. Luodaan yhteisiä toiminta- ja yhteistyömuotoja yhteensovitavan johtamisen kautta.	Loviisan opiskeluhoitoon ohjausryhmä, koulujen opiskeluhoitoryhmät ja rehtorit/koulunjohtajat. Sivistyskeskuksen ja perusturvakeskuksen johtajat sekä sivistys- ja perusturvakeskuksen monialainen yhteistyöryhmä lapsille, nuorille ja lapsiperheille.
Ylläpitää ja syventää henkilöstön ammatillisuutta ja ammatitaitoa.	Suunnitelmallinen täydennyskoulutus Osaava/Kunnig-ohjelman tarjottimesta.	Esimiehet kannustavat henkilöstöään osallistumaan koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin. Opetushenkilöstö laatii henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman.	Koulutuspäällikkö ja rehtorit/koulunjohtajat.
Tukea henkilöstön jaksamista muuttuvissa olosuhteissa.	Avoin, viihtyisä ja kannustava työilmapiiri, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.	Esimiestyötä kehitetään ja esimiesroolia vahvistetaan mm. järjestämällä rehtoriseminaareja. Käydään säännöllisiä kehityskeskusteluja. Työnohjausta tarjotaan tarpeen vaatiessa.	

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Suunnitelmallinen, talousarvion sitovia tavoitteita noudattava taloudenpito.	Noudatetaan toiminnallisia tavoitteita ja taloudellisia raameja päivittäisessä toiminnassa.	Talousarvion tarkka seuranta ja noudattaminen on jokaisen yksikön vastuulla. Tarve palkata uusia työntekijöitä/sijaisia arvioidaan ta-pauskohtaisesti lakisääteisiä määräyksiä noudattaen.	Koulutuspäällikkö ja rehtorit/koulunjohtajat.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21142 Koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	1 241 113	1 099 057	1 204 871
josta sisäiset	2 586	2 240	2 610
Toimintakulut	15 515 001	16 445 613	17 134 997
josta sisäiset	2 710 644	3 212 929	3 682 187
Toimintakate	-14 273 888	-15 346 556	-15 930 126
josta sisäiset	-2 708 058	-3 210 689	-3 679 577
Toimintakate ulkoinen	-11 565 829	-12 135 867	-12 250 549
Poistot ja arvonalentumiset	755		5 100

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Määrä					
Kouluja	18	15	15		
Esikouluryhmät/oppilasmäärä*)	16,5/151,5	14/163	12/154	-/144	-/153
Perusopetuksen ryhmien lukumäärä/oppilasmäärä	105/1 494	103/1 486	107/1 477	-/1 459	-/1 452
Erityisen tuen piiriin siirretty, %**)	9,3	9,3	9,1	9,2	9,2
Perusopetuksen oppilaita/koulunkäyntiavustaja	41,2	40,9	40,8		
Talous					
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	5 158 ulk. (5 632 + sis.)	5 286 ulk. (6 101 + sis.)	5 387 ulk. (6 649 + sis.)		
Esikoulun kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	612	706	645		
Perusopetuksen kustannukset/oppilas, netto, euroa	7 266 ulk. (9 023 + sis.)	7 664 ulk. (9 401 + sis.)	7 853 ulk. (9 960 + sis.)		
Perusopetuksen kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	822	833	925		

*) esikoulu toimii vuosiluokkien 1 ja 2 yhteydessä; kolmessa koulussa lukuvuonna 2013–2014, neljässä lukuvuonna 2014–2015 ja kolmessa lukuvuonna 2015–2016.

**) 151,5 oppilasta vuonna 2013, 153 vuonna 2014 ja 148 vuonna 2015.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja, rehtorit

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tavoitteena on lukiokoulutuksen turvaaminen sekä suunnitelmallinen opiskelijarekrytointi ja näkyvyyden parantaminen. Lisäksi toimintaa kehitetään aktiivisesti mm. luomalla yhteistyöverkostoja ja kehittämällä esimerkiksi yrittäjyyskasvatusta, opettajien ja opiskelijoiden tieto- ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä. Lukiot valmistautuvat ylioppilaskirjoitusten sähköistymiseen, joka käynnistyy joidenkin aineiden kohdalla vuonna 2016 ja suunnitelmien mukaan täysimääräisesti vuonna 2019. Lukiot antavat opiskelijoille laadukasta ja ajanmukaista opetusta, joka mahdollistaa hyvät jatko-opintomahdollisuudet.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Vastuualueen päämääränä on panostaa laajaan alueelliseen yhteistyöhön ja lisätä lukiokoulutuksen houkuttelevuutta. Muiden oppilaitosten (lukiot ja ammatilliset oppilaitokset) ja yritysten, yhteisöjen ja muiden instituutioiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla opiskelijoille on mahdollista tarjota laajempaa ja monipuolisempaa kurssitarjontaa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Toisen asteen koulutuksen kohdalla suunnittelukaudella tapahtunee rakenne- ja valtionosuusmuutoksia. Tehtävänä on kuitenkin, yhtenä aktiivisena toimijana, turvata hyvät toisen asteen koulutuksen mahdollisuudet kaupungin nuorille. Tavoitteena on myös löytää omistajakuntien alueellinen yhteinen tahtotila liittyen toisen asteen ammatillisen koulutuksen tilajärjestelyihin ja hallintoon.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Turvata laadukas ja ajanmukainen lukiokoulutus ja kehittää sitä sekä lisätä lukioden houkuttelevuutta.	Opiskelijamäärä verrattuna lukuvuoden 2015–2016 tasoon. Oman kaupungin lukiossa aloittavien prosentuaalinen osuus suhteessa vuosiluokan 9 päättäneiden osuuteen. Osallistutaan aktiivisesti alueellisiin lukioverkoston kehittämishankkeisiin.	Opiskelijoiden ja opettajien kansainvälistä yhteistyötä kehitetään. Kehitetään opettajien ja opiskelijoiden TVT-taitoja ja yhteistyötä yritysten kanssa panostaan yrittäjyyskasvatukseen. Lisäksi kehitetään mm. verkko-opetusta ja joustavia opetusmenetelmiä.	Rehtorit yhdessä johtoryhmien kanssa rekrytoivat opiskelijoita. Rehtorit.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kehittää paikallista ja alueellista yhteistyötä.	Omien lukioiden yhteistyötä kehitetään ja profilointia vahvistetaan. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016 lähtien. Suomenkielistä lukiokoulutusta kehitetään alueellisesti (Porvoo, Askola). Ruotsinkielistä lukiokoulutusta kehitetään alueellisesti (Sipoo, Porvoo, Kotka). Löydetään omistajakuntien alueellinen yhteinen tahtotila toisen asteen ammatillisen koulutuksen tila- ja hallintojärjestelyissä.	Sivistysjohtaja ja lukioiden rehtorit osallistuvat aktiivisesti kehittämisprosesseihin. Sivistysjohtaja osallistuu aktiivisesti asian alueelliseen valmisteluun.	Sivistysjohtaja ja rehtorit. Sivistysjohtaja.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Ylläpitää ja kehittää henkilöstön osaamista ja ammattitaitoa.	Tuetaan henkilökunnan osallistumista alueelliseen täydennyskoulutukseen; pääpaino uudessa opetussuunnitelmatyössä sekä TVT-koulutuksessa.	Opettajat kehittävät työmenetelmiään ja valmiuksiaan erityisesti TVT:n osalta valmistautuen ylioppilaskirjoitusten sähköistymiseen syksystä 2016 alkaen. Opettajat osallistuvat aktiivisesti uuden opetussuunnitelman valmisteluun.	Rehtorit.

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Seurata talousarvion toteutusta ja laatia ennusteita sekä reagoida oman vastualueen poikkeamiin.	Pysytään talousarviossa. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat toimenpiteet.	Kustannusten hallinta, taloudellinen toiminta ja uusien toimintatapojen etsiminen.	Vastualueen osavuosisraportointi kahdesti vuodessa.

**Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat
21144 Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus**

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	57 683	3 530	68 210
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 073</i>	<i>1 030</i>	<i>710</i>
Toimintakulut	1 767 854	1 814 475	1 833 850
<i>josta sisäiset</i>	<i>397 551</i>	<i>419 875</i>	<i>477 855</i>
Toimintakate	-1 710 171	-1 810 945	-1 765 640
<i>josta sisäiset</i>	<i>-396 478</i>	<i>-418 845</i>	<i>-477 145</i>
Toimintakate ulkoinen	-1 313 692	-1 392 100	-1 288 495
Poistot ja arvonalentumiset	158		2 000

Lukioiden yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Opiskelijamäärä	176	189	190	192	192
Opetustunnit	364	370	370	368	368
Netto, euroa/opiskelija	7 439 ulk. (9 692 + sis.)	7 292 ulk. (9 470 + sis.)	6 694 ulk. (9 205 + sis.)		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja ja rehtori

Vastuualueen tehtävät

Alueopistot, Lovisa svenska medborgarinstitut ja Valkon kansalaisopisto tarjoavat vapaasta sivistystyöstä säädetyn lain mukaista opetusta kolmessa kunnassa (Lapinjärvi, Loviisa, Pyhtää). Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kurssitarjonta suunnataan kaikenikäisille opiskelijoille ja monenlaisille kohderyhmille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Kurssitarjonta vastaa kysyntää ja toteutuu valtionosuustuntimäärän mahdollistamassa laajuudessa.
2. Alueopistoja kehitetään vastaamaan valtakunnallisia vapaan sivistystyön linjauksia.
3. Toiminta oppivana organisaationa kehittyy.
4. Talous on kestävä.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Suunnittelukauden aikana huomioidaan vapaan sivistyksen valtakunnallisten normien ja ohjauksen vaatimukset.

Osallistutaan hankkeeseen Elinikäinen oppimispolku eheäksi (Livslångt lärande – kurser för alla åldersgrupper), joka rahoitetaan EU:n Erasmus+ -liikkuvuusrahoituksella.

Valkon kansalaisopisto osallistuu hankkeeseen Osaava ja oppiva 2020.

Opistot tehostavat yhteistyötä kaupungin lukioiden kanssa.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kurssitarjonta vastaa kysyntää ja toteutuu valtionosuustuntimäärän mahdollistamassa laajuudessa.	Suunniteltavan ja toteutuvan tuntimäärän suhde on tasapainossa; opiskelijamäärä on ennallaan tai kasvava. Kurssiohjelma tavoittaa kaikenikäiset opiskelijat.	Toimintaprosessit toteutetaan kirjattujen periaatteiden mukaan.	Raportointi johtokunnille.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kehittää alueopistoja vastaamaan valtakunnallisia vapaan sivistystyön linjauksia.	Alueopistojen toimintamuotoja mukautetaan vastaamaan valtakunnallisia tavoitteita.	Omaksutaan aktiivinen ja ennakkoiva suhde normeihin ja ohjaukseen sekä turvataan toimintaedot.	Rehtori ja johtokunta.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Toiminta oppivana organisaationa kehitty.	Johtamista ja henkilöstön osaamista kehitetään arviointijärjestelmän mukaisesti.	Sovelletaan opistojen arviointijärjestelmää (CAF, Common Assessment Frameworks).	Rehtori ja johtokunta.

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kestävä taloudenpito.	Pysytään talousarviossa.	Talousarvion toteumaa seurataan. Poikkeamiin sovelletaan ennakoivaa ja aktiivista suhdetta.	Raportointi johtokunnalle ja sivistyslautakunnalle.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21145 Vapaa sivistystyö

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	218 642	218 700	235 200
<i>josta sisäiset</i>	<i>11 383</i>	<i>3 000</i>	<i>3 500</i>
Toimintakulut	1 069 010	1 115 884	1 137 487
<i>josta sisäiset</i>	<i>136 245</i>	<i>110 369</i>	<i>144 164</i>
Toimintakate	-850 368	-897 184	-902 287
<i>josta sisäiset</i>	<i>-124 862</i>	<i>-107 369</i>	<i>-140 664</i>
Toimintakate ulkoinen	-725 507	-789 815	-761 623

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Opiskelijoita	1 388 (Mi) + 1 817 (Vako) = 3 205	1 420 (Mi) + 1 840 (Vako) = 3 260	1 450 (Mi) + 1 850 (Vako) = 3 300	1 440 (Mi) + 1 880 (Vako) = 3 320	1 440 (Mi) + 1 880 (Vako) = 3 320
Opetustunteja	5 285 (Mi) + 6 736 (Vako) = 12 021	5 520 (Mi) + 7 040 (Vako) = 12 560	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500
Nettokustannukset, euroa/opiskelija	226 ulk. (265 + sis.)	242 ulk. (276 + sis.)	231 ulk. (273 + sis.)		
Nettokustannukset, euroa/opetustunti	60 ulk. (71 + sis.)	63 ulk. (72 + sis.)	61 ulk. (72 + sis.)		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Vapaa-aikatoimi

Vastuuhenkilö: vapaa-aikatoimen päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vapaa-aikatoimi luo edellytykset kuntalaisten liikunnalle tukemalla seuratoimintaa, tarjoamalla urheilu- ja liikuntapaikkoja, järjestämällä ohjattua liikuntaa seuratoiminnan ulkopuolelle jääville kuntalaisille, kuten erityisryhmille, ja kehittämällä terveyttä edistävää liikuntaa.

Loviisan nuorisotyöhön kuuluu nuorten kasvatuksellinen ohjaus, laaja nuorisotilatoiminta, paikallisten nuorisoyhdistysten toiminnan ja tilojen tukeminen, etsivä nuorisotyö, osallistuminen joustavaan perusopetukseen (JOPO), ohjatun toiminnan järjestäminen nuorille sekä nuorisovaltuuston toiminta.

Kaupungin vahtimestaripalvelu on osa vapaa-aikatoimea. Siihen kuuluvat Agricola-hallin ja liikuntahallin arki-iltavahtimestarit, kaupungin sisäisen postin kuljetus sekä sisätiloissa sijaitsevan irtaimiston hoito ja siirtotyöt.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Vapaa-aikatoimen tavoitteena on toimiva nuoriso- ja liikuntatoimi, joka palvelee kaupungin asukkaita tasapuolisesti koko kunnassa. Vapaa-aikalautakunta myöntää toiminnan perusteella avustusta nuoriso- ja urheiluseuroille sekä erityisryhmille. Vapaa-aikalautakunta luo tällä tavalla toimintamahdollisuuksia yhdistyksille.

Nuorisotoimi tekee aktiivisesti yhteistyötä kaupungin koulujen kanssa, muun muassa yhteisillä hankkeilla. Kaupunki ylläpitää nuorisotiloja Loviisan keskustassa, Koskenkylässä, Ruotsinpyhtään kirkonkylässä, Tesjoella ja Valkossa omana toimintana tai yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja seurakuntien kanssa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Vapaa-aikatoimi palkkaa kaksi nuorta ELY-keskuksen myöntämällä Sanssi-kortilla.

Nuorille on annettava mahdollisuus osallistua nuorisotyön ja nuorisopolitiikan asioiden käsittelyyn paikallisesti ja alueellisesti. Nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. Nuorisovaltuusto tekee aktiivista työtä Loviisan nuorison parhaaksi.

Liikuntatoimen ensisijainen tehtävä on luoda yleisiä toimintaedellytyksiä liikunnan harrastamiselle. Tavoitteena on luoda kaupunkilaisille edellytyksiä harrastaa urheilua ja terveysliikuntaa. Liikuntatoimi aktivoi asukkaita kunkin omien edellytysten mukaan sekä järjestää urheilu- ja liikuntatoimintaa eri ryhmille ja ikäluokille. Liikuntatyö tarjoaa eri-ikäisille ja erikuntoisille kaupunkilaisille liikuntaryhmiä, liikkumismahdollisuuksia ja opastusta.

Liikuntatoimi tarjoaa liikuntatiloissa ilmaisia salivuoroja kaupungissa toimivien seurojen järjestämälle ohjatulle lasten ja nuorten urheilu- ja liikuntatoiminnalle. Liikuntatoimi osallistuu kansalliseen erityisliikuntahankkeeseen, jonka tehtävä on kehittää erityisryhmien liikuntamahdollisuuksia.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

- Uusia lähiliikuntapaikkoja suunnitellaan ja rakennetaan kaupunkiin investointisuunnitelman mukaisesti.
- Lähiliikuntapaikka rakennetaan Valkoon. Lautakunta ottaa kantaa tulevaisuuden liikuntapaikka-rakentamiseen.
- Vapaa-aikatoimi muuttaa uusin tiloihin.
- Kaupunki tukee jalkapallokentän ajanmukaistamista Rauhalassa.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen:

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Nuoriso- ja liikuntapalvelut vastaavat kysyntää resurssit huomioiden.	Monipuolinen ja laadukas nuoriso- ja liikuntatoiminta, joka ottaa yksilön tarpeet huomioon.	Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan monialaisesti eri verkostojen avulla.	Vapaa-aikatoimen päällikkö.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky:

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Nuorisotiloissa on toimintaa eri osissa kuntaa.	Nykyistä laajaa verkostoa ylläpidetään ja kehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Omaa toimintaa ja yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.	Vapaa-aikalautakunta ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
Kehittää erityisnuorisotyötä ja nuorisotyötä kouluissa.	Nuoret kohdataan nuoren ehdoilla. Yksilöllistä ja räätälöityä nuorisotyötä.	Kerhoja, yksilötyötä ja yhteistyötä koulujen ja muiden toimijoiden kanssa.	
Laaja liikuntatoiminta yhteistyössä seurojen kanssa niiden toiminta huomioiden.	Liikuntatoimi täydentää liikuntaseurojen tarjontaa.	Liikuntaryhmiä, tapahtumia, uimakouluja, kilpailuja ja liikuntapolkuja	Vapaa-aikalautakunta ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
Liikunta- ja suorituspaiikkoja eri lajeille ja eri osissa kuntaa.	Monipuolisia, hyvin varustettuja ja alueellisesti kattavia liikuntapaikkoja.	Liikuntapaikkoja ylläpidetään, rakennetaan ja korjataan.	
Kaupungilla on toimintaohjeet ja suunnitelmat valtakunnallista erityisliikuntahanketta varten.	Erytisliikuntahankkeen tuloksia toteutetaan.	Viimeistellään erityisliikunnan kehityssuunnitelma. Kaupunki tukee jalkapallokentän ajanmukaistamista Rauhalassa.	
Etsivä nuorisotyö edistää nuorten hyvinvointia.	Tuen tarpeessa olevia nuoria tavoitetaan.	Nuoria autetaan heidän kasvuun edistävien palveluiden ja tuen piiriin.	Vapaa-aikalautakunta, nuorten ohjaus- ja palveluverkosto sekä vapaa-aikatoimen päällikkö.

Henkilöstö ja johtaminen:

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tukea henkilöstön työssä jaksamista muuttuvissa olosuhteissa ja uusissa tiloissa.	Avoin, viihtyisä ja kannustava työilmapiiri, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.	Käydään säännöllisiä kehityskeskusteluja. Työnohjausta on saatavilla.	Vapaa-aikatoimen päällikkö.

Talous:

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Suunnitelmallinen, talousarvion sitovia tavoitteita noudattava taloudenpito.	Talousarvion tavoitteet saavutetaan. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat johtamis- ja mahdolliset sopeuttamistoimenpiteet.	Seurataan tiukasti talousarvion toteutumista. Mitoitetaan henkilöstömenot oikein. Taloudellinen ajattelu tulee osaksi arkea.	Osavuosisraportoinnit. Vapaa-aikatoimen päällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21146 Vapaa-aikatoimi

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	437 819	438 138	420 558
<i>josta sisäiset</i>	<i>256 204</i>	<i>258 780</i>	<i>237 700</i>
Toimintakulut	1 682 916	1 872 385	1 937 070
<i>josta sisäiset</i>	<i>911 870</i>	<i>1 024 383</i>	<i>1 099 354</i>
Toimintakate	-1 245 097	-1 434 247	-1 516 512
<i>josta sisäiset</i>	<i>-655 666</i>	<i>-765 603</i>	<i>-861 654</i>
Toimintakate ulkoinen	-589 431	-668 644	-654 858
Poistot ja arvonalentumiset	6 727	7 390	14 720

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Myönnetty avustukset/asukas			
Liikuntatoiminta	3,11	3,00	3,1
Nuorisotoiminta	1,70	1,9	1,9
Nuorisotilojen aukiolo			
Iltoja/viikko	13	13	13
Nuoria/nuorisotila/viikko			
Forum		25	25
muut nuorisotilat		15	15
Liikuntahallien käyttöaste			
Liikuntahalli, Agricola-halli	95 %	100 %	95 %
Jäähalli	100 %	100 %	100 %
Muut urheilutalot, -hallit ja -salit			85 %
Etsivien nuorisotyöntekijöiden henkilökohtaiset tapaamiset toisen asteen koulutusta vailla olevien nuorten kanssa ja tarvittavat toimenpiteet.			100 %

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: vs. kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa (museolaki 877/2005).

Kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kunnan tehtävänä on myös järjestää kunnan asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla (laki kuntien kulttuuritoiminnasta 728/1992).

Kirjastotoimen tehtävänä ja tavoitteena on kirjastolain mukaisesti edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi tavoitteena on edistää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä (kirjastolaki 904/1998).

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Toiminnan painopisteenä on tarjota kuntalaisille ja muille kävijöille elämyksiä, tietoa sekä ystävällistä ja asiantuntevaa palvelua. Laajempaan tavoitteena on lisätä asukkaiden viihtyvyyttä ja paikkakunnan vetovoimaisuutta. Toiminta kohdistuu kaikkiin ikäryhmiin vauvasta vaariin, joten toiminnassa tulee huomioida erilaiset tarpeet ja monenlaiset toiveet. Kulttuuritarjonnan edistäminen lapsille ja nuorille on yksi tärkeä painopiste.

Kulttuuritoiminnassa oleellista on edistää paikkakuntalaisten mahdollisuuksia kulttuurielämyksiin mm. järjestämällä erilaisia kulttuuriaktiviteetteja. Kulttuuritoimi pyrkii olemaan aktiivinen taho kaupungin kulttuurielämän kehittämisessä. Yhteistyötä tehdään laajasti ja kaupungin kulttuuritoimijoita tuetaan avustusten ja yhteisten hankkeiden muodossa. Museot ja kirjastot tarjoavat harkitun yhdistelmän elämyksiä ja tietoa. Kokoelmatyö toimii molemmissa työskentelyn perustana. Vaivaton saatavuus ja käyttäjänäkökulma ohjaavat toimintaa. Tilojen on oltava viihtyisiä, selkeitä ja kaikille avoimia. Ydintoimintoja täydentämään järjestetään pienempiä tapahtumia.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 9.9.2015 että Loviisan kaupunki vuokraa Almintalon viiden vuoden määräaikaisella vuokrasopimuksella. Almintalosta muodostetaan kaupungin ylläpitämä kulttuurikeskus jonka toiminnasta vastaa Loviisan kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi.

Toimintaympäristön muutokset toimintakaudella

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvia panostuksia jatketaan mm. syventämällä yhteistyötä peruskoulujen kanssa nk. kulttuuripolkuhankkeen puitteissa. Kirjastot, museot ja kulttuuritoimi tekevät yhteistyötä lapsille ja nuorille kohdennettavan kulttuurikasvatuksen ja -tarjonnan lisäämiseksi.

Kirjastoissa erilaisten elektronisten palveluiden lisääminen on ajankohtaista. Kirjastojärjestelmä uusitaan yhteistyössä Uudenmaan maakuntakirjaston ja 20 Uudenmaan kunnan kanssa. Liljendalin lähikirjasto muutetaan vuoden 2016 aikana osittain itsepalveluperiaatteella toimivaksi oma-toimikirjastoksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee hanketta. Sähköisen materiaalin, erityisesti e-kirjatarjonnan, lisääminen kaikkiin kirjastoihin ja asiakkaiden opastus uusien palveluiden käyttöön kuuluvat toimintakauden keskeisiin tavoitteisiin.

Kulttuuritoimi laatii ohjeita ja menettelytavat kulttuurikeskuksen käytöstä.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakas ja kuntalainen:

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Panostetaan museon kokoelmatyöhön.	Tavoite: Museon esineistön kunto tarkistetaan ja esineet luetteloidaan. Luettelointi mahdollistaa esineistön tehokkaamman hyödyntämisen näyttelyissä ja myöhemmin sähköiseen luetteloon siirtymisen. Mittari: luetteloitujen esineiden määrä.	Näyttelytoiminnan ohella museon työntekijät keskittyvät kokoelmanhoitoon, mm. aineiston luettelointiin ja järjestykseen sekä konservointitarpeen arviointiin.	Museointendentti
Automatisoidaan Liljendalin lähikirjasto "omatoimikirjastoksi".	Tavoite: Kirjaston aukioloaikaa lisätään ja palveluja tarjotaan joustavammin ja asiakaslähtöisesti. Järjestely mahdollistaa kirjastonhoitajan työajan hyödyntämisen muuhun kirjastotoimintaan. Mittari: omatoimisten aukiolotuntien määrä, käytön ja lainamäärien seuraaminen.	Liljendalin lähikirjasto automatisoidaan (asennetaan mm. sähkövet, lainaus- ja palautusautomaatit, valvontajärjestelmä jne.), jotta asiakkaat voivat käyttää kirjastoa myös omatoimisesti. Kirjastonhoitaja on edelleen paikalla palvelemassa muutamana päivänä viikossa.	Vs. kirjastojohtaja
Uusitaan kirjastojärjestelmä.	Tavoite: Kirjastojärjestelmä uusitaan Porvoon maakuntakirjaston johdolla. Pitkällä aikavälillä ohjelmistokustannukset laskevat sekä työn sujuvuus ja palvelutaso nousevat. Yhteinen järjestelmä mahdollistaa myös yhteistyön syventämisen naapurikuntien kirjastojen kanssa.	Uusi avoimen lähdekoodin kirjastojärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2016 aikana.	Vs. kirjastojohtaja

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky:

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Aloitetaan kulttuuripolun suunnittelu ja toiminta.	Tavoite: Jokaiselle Loviisan peruskoululaiselle taataan lukuvuosittain vähintään yksi kulttuurielämys. Kullekin vuosiluokalle määritellään tietty kulttuurin osa-alue ja toiminta, johon oppilaat vuoden aikana osallistuvat. Mittari: Koululaisille tarjottavan kulttuuritarjonnan määrä ja palaute toiminnasta.	Laaditaan kulttuurikasvatussuunnitelma yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Lisätään kulttuuritarjontaa kouluissa.	Vs. kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö
Almitalosta muodostetaan kaupungin ylläpitämä kulttuurikeskus, joka mahdollistaa erityisesti koululaisten osallistumisen taiteen luomiseen ja siitä nauttimiseen.	Tavoite: Kulttuurikeskus aktivoi ja luo kuntalaisille, sekä erityisesti oppilaille suunnattuja kulttuurielämyksiä.	Kulttuurikeskus luo sisältöä yhteistyössä yhdistysten, koulujen ja muiden toimijoiden kanssa.	Raportointi kulttuurilautakunnalle. Vastuu: Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö, kirjasto- ja kulttuuritoimenpäällikkö.

Henkilöstö ja johtaminen:

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Tukea henkilöstön jaksamisesta muuttuvissa olosuhteissa ja uusissa tiloissa.	Avoin, viihtyisä ja kannustava työilmapiiri, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.	Säännölliset kehityskeskustelut.	Vs. kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö

Talous:

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Suunnitelmallinen, talousarvion sitovia tavoitteita noudattava taloudenpito.	Talousarvion tavoitteet saavutetaan. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat johtamis- ja mahdolliset sopeuttamistoimenpiteet.	Talousarvion tiukka seuranta. Henkilöstömenojen oikea kohdentaminen. Taloudellinen ajattelu osaksi arkea.	Osavuosisraportoinnit. Vs. kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö

**Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat
21147 Kirjasto- ja kulttuuritoimi**
Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	137 962	99 346	118 446
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakulut	1 960 115	1 890 097	1 962 479
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakate	-1 822 152	-1 790 751	-1 844 033
<i>josta sisäiset</i>			
Toimintakate ulkoinen	-1 323 736	-1 291 903	-1 301 266
Poistot ja arvonalentumiset	37 557	32 560	37 760

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kustannus/asukas, museotoiminta		8,6 € (ulk.) 14,8 € (+ sis.)	8,7 € (ulk.) 14,9 € (+ sis.)		
Erikoisnäyttelyjen määrä Komendantintalossa	5	4	4	4	4
Museokävijät					
Komendantintalo	3 883	5 000	4 000	4 000	4 000
Ruukki & Viirilä	9 361	10 000	9 500	9 500	9 500
Kustannus/asukas, kulttuuritoiminta		24,8 € (ulk.) 25,1 € (+ sis.)	26,7 € (ulk.) 29 € (+ sis.)		
Kulttuuritapahtumien määrä	56	80	60	60	60
Kustannus/asukas, kirjastotoiminta		49 € (ulk.) 70,4 € (+ sis.)	48,5 € (ulk.) 74,9 € (+ sis.)		
Kirjastojen kokonaislainaus	210 038	218 000	212 000	212 000	212 000
Lainaus/asukas	13,56	14	13,7	13,7	13,7
Kirjastoyksiköiden määrä	5 kirjastoa 1 kirjastoauto 2 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 2 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa

TEKNINEN KESKUS

Toimintaperiaatteet

Teknisen keskuksen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta

- valvomalla ja ohjaamalla rakentamista ja ympäristön käyttöä
- suojelemalla ympäristöä ja kulttuuriperintöä
- kehittämällä kaupungin rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä
- kehittämällä maankäyttöä ja kaavoitusta
- ylläpitämällä ajan tasalla olevat, teknisesti ja juridisesti luotettavat lakisääteiset kaavastot, kartat ja rekisterit sekä muut tarvittavat tietokannat
- rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja
- rakennuttamalla toimitiloja
- huolehtimalla kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista.

Teknisen keskuksen tehtävänä on lisäksi yhteistyössä kehittämispalveluiden kanssa tukea ja edesauttaa elinkeino- ja muissa kehittämiskysymyksissä. Loviisan kaupunki huolehtii myös Lapinjärven rakennus- ja ympäristövalvonnasta.

Teknisen keskuksen päävastuualueet ovat:

- hallinto-, talous- ja toimistopalvelut
- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu (osasto)
- kaupunkisuunnittelu (osasto)
- rakentaminen ja ylläpito (osasto).

Toiminnan painopisteet ovat

- asiakaslähtöiset, oikeat, laadukkaat ja kustannustehokkaasti toteutetut palvelut oikeaan aikaan
- toimintatapojen jatkuva parantaminen (ja tuottavuuden lisääminen)
- ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous
- toiminnan optimointi oman tuotannon ja ostopalvelujen välillä.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2115 Tekninen keskus

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016	TALOUS- SUUNNITELMA 2017	TALOUS- SUUNNITELMA 2018
Myyntituotot	199 970	172 511	3 249 434	3 231 896	3 264 215
Maksutuotot	363 887	312 800	331 800	335 118	338 469
Tuet ja avustukset	19 396	34 000	50 000	50 500	51 005
Vuokratuotot	6 584 235	6 717 515	6 950 497	7 020 002	7 090 202
Muut toimintatuotot	1 298 213	591 200	677 800	684 578	691 424
Toimintatuotot	8 465 701	7 828 026	11 259 531	11 322 094	11 435 315
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 994 546</i>	<i>6 192 821</i>	<i>9 321 185</i>	<i>9 414 397</i>	<i>9 508 541</i>
Henkilöstökulut	4 078 957	4 348 020	4 270 931	4 275 494	4 335 350
Palveluiden ostot	6 661 579	6 166 213	9 442 519	9 464 714	9 597 220
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 791 713	2 916 988	2 925 635	2 966 594	3 008 126
Avustukset	4 416	6 500	6 500	6 591	6 683
Muut toimintakulut	459 227	361 206	321 824	326 330	330 898
Toimintakulut	13 995 891	13 798 927	16 967 409	17 039 722	17 278 278
<i>josta sisäiset</i>	<i>975 655</i>	<i>1 033 137</i>	<i>3 906 417</i>	<i>3 961 107</i>	<i>4 016 562</i>
Toimintakate	-5 530 191	-5 970 901	-5 707 878	-5 717 628	-5 842 963
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 018 892</i>	<i>5 159 684</i>	<i>5 414 768</i>	<i>5 453 290</i>	<i>5 491 978</i>
Toimintakate ulkoinen	-10 549 082	-11 130 585	-11 122 646	-11 170 918	-11 334 942
Poistot ja arvonalentumiset	2 222 261	2 533 360	3 078 260	3 078 260	3 078 260

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2016 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Teknisen keskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Palvelut säilyvät hyvällä tasolla.	Nykyinen taso pyritään pitämään.	Resurssien tehokas käyttö ja oikea-aikainen reagointi.	Tekninen johtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö, tilapäällikkö, johtava rakennustarkastaja.
Palvelut täyttävät lain asettamat vaatimukset.	Lainsäädännön asettamat vaatimukset toteutuvat.	Tuotetut palvelut.	Tekninen johtaja.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Yhdyskuntarakenne ja elinympäristö pidetään vähintään nykyisellä tasolla.	Taso pystytään pääsääntöisesti pitämään nykyisellään. Joissakin kohdin aikaansaadaan parannusta.	Resurssien käyttö optimoidaan. Säästöt pyritään toteuttamaan mahdollisimman vähän haitallisella tavalla.	Tekninen johtaja yhteistyössä kehittämisjohtajan kanssa.

3. Henkilöstö ja johtaminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Henkilöstön jaksaminen ja tukeminen muutoksessa.	Henkilöstö jaksaa paremmin työssään ja sairauspoissaolot vähenevät.	Huomioidaan henkilöstöltä tullut palaute. Muutokset pyritään jalkauttamaan hyvin.	Kaikki esimiehet.

4. Talous

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	Vastuuhenkilöt
Taloudenpidon suunnitelmallisuus.	Talousarvion sitovat tavoitteet toteutuvat.	Seurataan talousarvion toteutumaa ja laaditaan ennusteita. Reagoidaan poikkeamiin.	Tekninen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, taloussuunnittelija

Vastuualueen tehtävät ovat

1. palvella teknisen keskuksen muita vastuualueita talouden hallinnassa ja raportoinnissa
2. hoitaa teknisen keskuksen laskutus
3. hoitaa kokous- ja asiahallinta
4. hoitaa kopiopalvelut
5. hoitaa toimistotarvikehankinnat
6. hoitaa asiakaspalvelu

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Tyytyväiset ulkoiset ja sisäiset asiakkaat sekä muut yhteistyökumppanit.
2. Sujuva laskutus ja matkaton yhteys asiakkaisiin.
3. Ajantasaisen selkeän taloustiedon tuottaminen.
4. Toiminnan taloudellisuus ja tehokkuus.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

1. Toimistotöiden uudelleenorganisointi Front office -toiminnan alkamisen yhteydessä.
2. Taloushallintojärjestelmän sisäänajo jatkuu.
3. Sopimushallinta Basware -laskunkiertojärjestelmässä.
4. Rakentamisen ilmoittamisen menettelyn tiedonkeruun kehittäminen edelleen; ohjeistus.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Sisäänajetaan uusi taloushallintojärjestelmä. Tuotetaan ajantasaista taloustietoa.	Talousarviossa pysytään. Luotettavat ja selkeät raportit. Virheet ja oikaisuasiat vähenevät. Ajantasaisten raportointien saatavuus.	Lisäkoulutusta ohjelman ominaisuuksien hyödyntämisen maksimoimiseksi. Lisäkoulutusta Basware FPM-ohjelman käyttöön omassa keskuksessa.	Osavuositarkastukset, tilinpäätös, toimintakertomus.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Käynnistetään Front office -toiminta.	Asiakaspalvelu paranee, työt tehostuvat.	Koko toimistohenkilöstön tehtävien läpikäynti, töiden uudelleenjärjestely ja järjestyksen toteuttaminen.	Asiakaskyselyt tulevaisuudessa, toimintakertomus.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Sisäänajetaan toistuvaislaskujen sopimukset laskunkiertojärjestelmään.	Laskunkierro tehostuu huomattavasti automaattitilointien muodossa siellä missä mahdollista.	Koulutus Basware-järjestelmään, ohjelman tarjoamien mahdollisuuksien käyttöön-otto.	Osavuositarkastukset, toimintakertomus.

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Kehitetään rakentamisen ilmoittamismenettelyn tiedonkeruuta.	Automatisoimismahdollisuus selvitetään.	Yhteys palveluiden Kuntax ja veronumero.fi välillä selvitetään ja arvioidaan yhteydestä mahdollisesti saatava hyöty käsin tehtyyn työhön verrattuna.	Osavuosisikatsaukset, toimintakertomus.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat)
21150 Teknisen hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	42 994	56 000	431 268
<i>josta sisäiset</i>	<i>41 948</i>	<i>55 400</i>	<i>429 468</i>
Toimintakulut	472 665	456 208	492 609
<i>josta sisäiset</i>	<i>38 124</i>	<i>42 087</i>	<i>66 542</i>
Toimintakate	-429 671	-400 208	-61 341
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 824</i>	<i>13 313</i>	<i>362 926</i>
Toimintakate ulkoinen	-433 495	-413 521	-424 267
Poistot ja arvonalentumiset	11 299		2 800

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: johtava rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävänä on rakentamisen valvonta ja ohjaaminen, ympäristön ja kulttuuriperinnön suojaaminen sekä kaupungin rakennetun ja luonnonympäristön kehittämisen ohjaaminen siten, että se tarjoaa kaupunkilaisille viihtyisän, turvallisen, terveellisen ja toimivan elinympäristön, joka samalla turvaa kestävän kehityksen periaatteiden toteutumisen.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Valtion väestörekisterikeskus on ottanut käyttöön väestötietojärjestelmässä pysyvän rakennustunnuksen. Pysyvä rakennustunnus korvaa aikaisemman kiinteistötunnukseen perustuvan rakennustunnuksen. Käytönoton seurauksena osa kuntien rakennuksista on jäänyt ilman pysyvää rakennustunnusta. Useimmissa tapauksissa rakennuksen sijaintitiedoissa on ollut ristiriitaisuuksia kuntien ja valtion rekisterien kesken. Tämä vaikeuttaa rakennushankkeiden tiedonsiirtoja kuntien ja valtion välillä. Tiedot tulee yhtenäistää.
2. Rakennuslupaprosessiin liittyvien asiakirjojen ja lomakkeiden kehittäminen paikalliset tarpeet huomioiden.
3. Ympäristönsuojelun valvonta toteutetaan valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman mukaisesti. Painopisteenä vuonna 2016 suoritettavassa valvonnassa ovat eläinsuojat ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa tunnistetut riskikohteet.
4. Uuden ympäristönsuojelulain mahdollistama valvontamaksu otetaan käyttöön. Valvontamaksu voidaan periä valvontaohjelmaan perustuvista määräaikaistarkastuksista sekä muusta säännöllisestä valvontaohjelmaan perustuvasta valvonnasta.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen koordinoima ilmanlaatusuranta jatkuu (seurantakausi 2014–2018).

Suomenlahteen laskevien jokien kalataloudellinen edistämishanke, nk. jokitalkkarihanke, jatkuu (sopimuskausi 2012–2016).

Nutrinflow Interreg Baltic Sea -hanke Loviisanjoen valuma-alueella; tavoitteena käytännön toimenpitein vähentää Loviisanjoen ravinnepäästöjä Loviisanlahteen (hankekausi 1.9.2015–28.2.2019).

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Pysyvä rakennustunnus otetaan käyttöön.	Kaikilla rakennuksilla on pysyvä rakennustunnus.	Laaditaan luettelo rakennuksista, joista puuttuu pysyvä rakennustunnus ja tietojen riittäisyydet korjataan.	Tilannekatsaukset/ neljä kuukautta.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Rakennuslupaprosessiin liittyviä asiakirjoja ja lomakkeita kehitetään paikalliset tarpeet huomioiden.	Kuntakohtaiset lomakkeet.	Lomakkeita muokataan paikalliset tarpeet huomioiden.	Uudet lomakkeet ovat käytössä 2016 lopulla.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Valvonta toteutetaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.	Luvanvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja (20 kpl.) valvotaan. Valvonta on kohdennettua projektivalvontaa ja muuta valvontasuunnitelman mukaista valvontaa.	Kohteissa suoritetaan tarkastukset ja niistä laaditaan pöytäkirjat, jotka kirjataan sähköiseen tietokantaan. Tarvittaessa ryhdytään jatkotoimenpiteisiin.	Valvontasuunnitelman mukainen valvontakertomus tilinpäätöksen yhteydessä.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Valvontamaksu otetaan käyttöön.	Uusi ympäristönsuojelun taksa.	Ympäristönsuojelun taksoa päivitetään.	Uusi taksa tulee voimaan toukokuun 2016 loppuun mennessä.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat) 21151 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	314 668	297 811	314 811
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 651</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>
Toimintakulut	682 088	689 004	737 219
<i>josta sisäiset</i>	<i>92 648</i>	<i>82 090</i>	<i>159 795</i>
Toimintakate	-367 420	-391 193	-422 408
<i>josta sisäiset</i>	<i>-86 998</i>	<i>-79 590</i>	<i>-157 295</i>
Toimintakate ulkoinen	-280 422	-311 603	-265 113

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Nettomenot/asukas			
– rakennusvalvonta	7,09	6,67	5,99
– ympäristönsuojelu	8,22	9,73	10,65
Lupatapahtumat ja lausunnot			
– rakennusvalvonta	361	360	340
– ympäristönsuojelu	157	130	130
Valvontakäynnit			
– rakennusvalvonta	1 196	1 100	1 100
– ympäristönsuojelu	160	200	180

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Kaupunkisuunnittelu

Vastuuhenkilö: kaupunginarkkitehti

Vastuualueen tehtävät

Kaupunkisuunnitteluosaston tehtävänä on yhdyskuntarakenteen suunnitelmallinen ohjaus. Ydin-tehtäviin kuuluvat yleis- ja asemakaavojen laadinta, maanhankinta ja maan luovuttaminen edel-leen. Lisäksi laaditaan ja ylläpidetään pohjakarttaa ja ajantasakaavaa sekä ylläpidetään kaavare-kisteriä. Osastolla valmistellaan suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamisluvat sekä annetaan mm. rakennusluvista pyydetyt lausunnot.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Toiminnan tavoitteena on tuottaa korkealaatuista kaupunkirakennetta. Rakennettua ja rakentama-tonta ympäristöä kehitetään ottaen huomioon alueen ominaispiirteet, historia ja luonto. Lisäksi ta-voitteena on taata riittävä asuin-, liike- ja työpaikkatonttien tarjonta sekä riittävät lähivirkistysalu-eet.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Kiinteistörekisterinpito ”vanhan Loviisan” alueella omana työnä jatkuu ainakin vuonna 2016. Tont-tien markkinointia jatketaan kaupungin oman verkkopohjaisen tonttipalvelun kautta sekä valittujen kohteiden osalta myös oikotie.fi ja etuovi.com -palveluiden kautta yhteistyössä Posintran kanssa. Yleisten alueiden muodostamista jatketaan asemakaava-alueilla. Rantatontit saadaan mitattua.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Kaavoitus

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Laaditaan kaavoitusohjelman mukaiset asema- ja osayleiskaavat.	Valmistelua ja käsittelyä viedään eteenpäin.	Valmistelu ja ohjaus tehdään virkатыönä. Pienimuotoisia kaavoja laaditaan virkатыönä. Isot kaavat ja suunnitelmat tilataan puitesopimuksen tai kilpailutuksen mukaisesti ulkopuoliselta konsulttitoimistolta. Käsittely luottamuselimissä.	Osavuosisiraportointi, kaavoituskatsaus.
Jatketaan ajantasa-asemakaa- van digitalisointityötä.	Valkon, Haravankylän, Köpbackan sekä Liljendalin, Pernajan ja Ruotsinpyhtään kaupunginosien asemakaavojen digitalisointityö.	Työntekijä on siirtynyt eläkkeelle. Työ jaetaan osatehtäviin. Kaavakartan digitalisointityö tilataan ulkopuoliselta konsulttitoimistolta. Tarkistus-työ tehdään virkатыönä. Kaavamerkintöjen ja määräyksien kaavakohtainen digitointi annetaan työllistettävälle tai kesätyöntekijöiden tehtäväksi.	Osavuosisiraportointi.
Jatketaan kaupungin oikeus- vaikutteisten osayleiskaavojen kaavoitusta. Jatketaan Tetomin ja Vanhan- kylän tuulivoimaosayleiskaavojen.	Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon sekä niihin liittyvän saariston osayleiskaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Tuulivoimaosayleiskaavat ovat edenneet ehdotusvaiheeseen.	Kaavoitus tehdään konsulttityönä. Tuulivoimakaavoitus etenee tuulivoimatoimijoiden intressin mukaisesti ja sen kustannuksista vastaavat kokonaan toimijat.	Raportointi kerran vuodessa.
Kehitetään Loviisanlahden itäistä rantaa.	Kaavoitusta jatketaan jatkosuunnitteluun valitun vaihtoehdon pohjalta.	Kaavoitus tehdään konsulttityönä. Käsittely luottamuselimissä.	Raportointi luottamuselimille.
Poikkeamisten ja suunnittelutarveratkaisujen aineistot kootaan paikkatietojärjestelmään.	Työtä jatketaan.	Työntekijä on siirtynyt eläkkeelle. Työtehtävään koulutetaan uusi henkilö. Työ tehdään virkатыönä.	Osavuosisiraportointi.

Kiinteistö- ja paikkatietotoimisto

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Puretaan ”rästissä” olevat tonttijaot ja lohkomiset (kaksi henkilötyövuotta) ”vanhan Loviisan” alueella.	Työt on saatu aloitettua.	Työ tehdään omana työnä.	Raportointi kerran vuodessa.
Aloitetaan yleisten alueiden (lähinnä katujen) muodostaminen asemakaava-alueilla kaupunginosittain.	Toimitukset vireille ainakin Alakaupungin ja Köpbacka-Haravankylän osalta.	Maanmittauslaitos tekee lunastustoimitukset (katualueet, puistoalueet ym. yleiset alueet). Kaupunki tekee lohkoimistoimitukset.	Raportointi kerran vuodessa.
Jatketaan yleisten alueiden (lähinnä katujen) muodostamista asemaakaava-alueilla.	Pernajan kirkonkylä, Koskenkylä sekä Liljendal valmistuvat. Toimitukset vireille Isnäsin ja Tesjoen asemakaava-alueilla.	Maanmittauslaitos tekee toimitukset. Kaupunki vastaa kaavalaskennasta.	Raportointi kerran vuodessa.
Laaditaan asemakaavan pohjakartta Ruotsinpyhtään kirkonkylän alueelle.	Ruotsinpyhtään kirkonkylän asemakaavan pohjakartta on valmis.	Pohjakartan laadinta tehdään konsulttityönä.	Raportointi kerran vuodessa.
Kartoitetaan rantatontit (kaupunginvaltuusto 10.12.2014 § 154)	Tarvittavat kartoitustyöt on saatu tehtyä.	Edellyttää lisäresurssia (yksi henkilötyövuosi) koko vuodelle 2016.	Raportointi kerran vuodessa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat)
21152 Kaupunkisuunnitteluosasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	1 335 655	680 550	840 700
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 307</i>	<i>3 250</i>	<i>1 500</i>
Toimintakulut	883 457	934 801	1 066 676
<i>josta sisäiset</i>	<i>41 707</i>	<i>44 192</i>	<i>123 104</i>
Toimintakate	452 198	-254 251	-225 976
<i>josta sisäiset</i>	<i>-36 400</i>	<i>-40 942</i>	<i>-121 604</i>
Toimintakate ulkoinen	488 598	-213 309	-104 372

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Osaston	TP 2014	TA 2015	TA 2016
KAAVOITUS - JA ARKKITEHTITOIMISTO			
Tuotot	23 549	18 800	21 800
Kulut	-336 305	-344 767	-362 249
Netto	- 312 756	-325 967	-340 449
Hyväksytyt asemakaavat	4 kpl, 107,77 ha		
Hyväksytyt ranta-asemakaavat	1 kpl, 3,84 ha		
Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut	10 kpl		
Virallisia kaavaotteita	236 kpl		
Kaavaotteisiin liittyviä asiakaskäyntejä ja -puheluita	648 kpl		

Osaston	TP 2014	TA 2015	TA 2016
KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOIMISTO			
Tuotot	1 306 798	658 500	817 400
Kulut	- 505 445	-545 842	-581 323
Netto	801 353	112 658	236 077
Tonttien myyntivoitto	746 685	150 000	300 000
Vuokratuotot	395 937	420 000	420 000

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2016–2018

Vastuualueen nimi: Rakentamis- ja ylläpito-osasto

Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Rakentamis- ja ylläpito-osaston tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja sekä rakennuttamalla toimitiloja ja huolehtia kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Toimitilojen tehokas käyttö.
2. Energiaohjelman energiansäästö tavoitteiden toteuttaminen.
3. Viihtyisä kaupunkikuva ja hyväkuntoinen katuverkko.
4. Tehtävien uudelleen organisointi reuna-alueilla (Ruotsinpyhtää–Liljendal).
5. Palkataan puisto-osastolle henkilö, jonka vastuulla on myös lähimetsien hoito.

Toiminnan päämäärät kolmen vuoden tähtäimellä perustuvat kaupungin toiminnan tavoitteisiin ja vastuualueen mahdolliseen palveluohjelmaan sekä toimivat talousarvion konkreettisten toimintatavoitteiden perustana.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

- E18-moottoritien liittymäalueiden rakentaminen.
- Keskusta-alueen ja muiden taajamien katujen kunnostaminen.
- Pienvenelaiturien ylläpidosta ja vuokraamisesta luopuminen suunnittelukaudella.
- Liikuntapaikkaverkoston ylläpidon uudelleenjärjestely ja verkoston tehostaminen.
- Muiden hallintokuntien sopeuttamistoimenpiteiden aiheuttamien tilamuutosten toteuttaminen.

Vuoden 2016 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

AVAITAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Energian säästö.	Energiankulutus	Säästö 1 % muun muassa selvittämällä ne kiinteistöt, joissa sisälämpötilaa voidaan laskea ilman investointikuluja.	Kerran vuodessa, LVI-insinööri.
AVAITAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Palvelua parannetaan talokiinteistöjen ja tilojen ylläpidossa.	Tilojen käyttäjät ovat tyytyväisempiä.	Sähköinen palvelupyyntöjärjestelmä otetaan käyttöön hallintokuntien käyttämissä ja kaupungin omistamissa tiloissa.	Kerran vuodessa, tilapäällikkö.
AVAITAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Viihtyisä kaupunkikuva ja hyväkuntoinen katuverkko.	Tyytyväiset asukkaat.	Päällystetään 2 000 metriä katuja.	Raportointi kerran vuodessa, yhdyskuntatekniikan päällikkö.

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Katujen kunnossapidon tehostaminen.	Kustannukset/metri.	Kunnossapidossa käytetään erityyppisiin ympäristöihin soveltuvia hoito- ja kunnossapitotapoja. Kunnossapitotason tarkentaminen.	Raportointi kerran vuodessa, yhdyskuntatekniikan päällikkö.

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	Seuranta ja toimeenpano
Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi ja johdon toimenpiteet.	Talousarviossa pysyminen. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat johtamistoimenpiteet.	Kustannusten hallinta, taloudellinen toiminta, uusin toimintatapojen etsiminen, prosessien ja palveluketjujen jatkuva parantaminen ja tehostaminen.	Osavuosisiraportointi kahdesti vuodessa, yhdyskuntatekniikan päällikkö ja tilapäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat) 21153 Rakentamis- ja ylläpito-osasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2014	TALOUSARVIO 2015 muutoksineen	TALOUSARVIO 2016
Toimintatuotot	6 772 384	6 793 665	9 672 752
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 941 641</i>	<i>6 131 671</i>	<i>8 887 717</i>
Toimintakulut	11 957 682	11 718 914	14 670 906
<i>josta sisäiset</i>	<i>803 175</i>	<i>864 768</i>	<i>3 556 976</i>
Toimintakate	-5 185 298	-4 925 249	-4 998 154
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 138 465</i>	<i>5 266 903</i>	<i>5 330 741</i>
Toimintakate ulkoinen	-10 323 763	-10 192 152	-10 328 895
Poistot ja arvonalentumiset	2 210 962	2 533 360	3 075 460

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Osaston	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Nettomenot/asukas	809	642	647
Kunnossapidettävät kadut, km	103	103	120
Ylläpidettävät kiinteistöt, k-m ²	n. 93 300	n. 92 450	n. 92 450
Pelastustoiminta, €/asukas	142	134	135

Pelastustoimi

Rakentamis- ja ylläpito-osaston talousarvioon sisältyy 2 185 516 euron varaus Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen käyttötalousmenoihin.

Sopeuttamistoimet teknisessä keskuksessa

Katuvalaistuksessa pyritään myös energiansäästöihin osittain supistamalla käyttöaikoja kesällä ja osittain siirtymällä energiatehokkaampiin valaisimiin. Myös eri alueiden hoitoluokitukset tarkistetaan säästöjen aikaansaamiseksi.

INVESTOINNIT

LOVIISAN KAUPUNKI, INVESTOINNIT 2016–2018, 1 000 euroa

Hanke	Kust. arvio	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2019	2020	2021
Yleinen hallinto ja konsernihallinto								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Maanhankinta, etuosto-oikeuden käyttö	200	200	200	200	200	200	200	200
Asuntotuotanto, osakepääoman korotus	340	330	340	200	200	200	200	200
2015, kehittämisrahastosta								
2016 Liljendal osakepääoma								
Loviisan keskustaan mahdollisesti rakennetta- van hankkeen pääomaosuus rahoitetaan ra- hastovaroin.								
Kylien kehittämishankkeet, kaupungin osuus	200		100	150				
Vierasvenesataman info-rakennus	104				104			
Raatihuone	600	200		300	300			
Vesikatto ja torniosa, ilmanvaihto								
Talousjärjestelmän uusiminen	160	40						
Tamminiemen alue	300			300				
Pesutilojen uusiminen								
Troolijatama	1 030		800		500			
Front officen ja mahdollisten organisaa- tiomuutosten tilajärjestelyt	300		300					
<i>alle 100 000 euron hankkeet</i>			30	50		50		50
Investointimenot yhteensä	3 234	770	1 770	1 200	1 304	450	400	450
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
ELY-keskus 90 %	-927		-720		-450			
Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myynti	-100	-150						
Taseen kirjanpitoarvo			-200					
Investointien tulo-rahoitus yhteensä	-1 027	-150	-920		-450			
Investointimenot netto	2 207	620	850	1 200	854	450	400	450

Hanke	Kust. arvio	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2019	2020	2021
Perusturvakeskus								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Pääterveysasema								
Julkisivujen korjaus; D-osa	100		100					
Palokunnantalo (Sosiaalitoimisto)	250		250					
Julkisivujen peruskorjaus								
Palveluasuminen, päätös valtuustossa 20.5.2015								
Harmaakallion uudisrakennus 2016–2017	5 700	3 400	1 000	4 700				
Taasiakodin peruskorjaus, 2015–2016	1 040		740					
Onnela palvelutalon lisärakennus 2017–2018	3 850			100	3 750			
Osastojen tilamuutoksia								
Osasto 2 osittain toimistotilaksi ym tilasiirtoja	200		200					
<i>alle 100 000 euron hankkeet (perusturva)</i>	20	132	20					
<i>alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)</i>		205		200	200	200	200	200
Investointimenot yhteensä	11 160	3 737	2 310	5 000	3 950	200	200	200
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Harmaakallio, Aran tukiarvio 25 %				-1 425				
Investointien tulorahoitus yhteensä				-1 425				
Investointimenot netto	11 160	3 737	2 310	3 575	3 950	200	200	200

Hanke	Kust. arvio	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2019	2020	2021
Sivistyskeskus								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Jäähallihanke	2 500							
Ehdollinen hanke; jos saadaan avustusta								
Jäähalli (nykyinen)	200			200				
Uusi julkisivu, huoltotila jäähallikoneelle								
Liikuntahalli peruskorjaus								
2016 Kuntosalin siirto toiseen kerrokseen	250					250		
2019 Katsomoalueen peruskorjaus								
Energiaa säästävät investoinnit	500		100	200		200		
2016 Agricola-hallin valaisimien uusiminen								
2017 Kirkonkylän koulun ja Ruukin päiväkodin lämpökeskuksen uusiminen								
2019 Liikuntahallin ilmanvaihdon ja valaistuksen uusiminen								
Harjunteen koulu (vanha osa)	350		350					
Sähkön, pattereiden ja valaistusjärjestelmien uusiminen. Saliosan järjestelmien uusiminen ylioppilaskirjotusten vaatimusten mukaiseksi.								
Sisätilojen peruskorjaus	1 000							1 000
RPT/Kirkonkylän koulu	250						250	
Sisätilojen ja julkisivujen peruskorjaus								
Komendantintalo (museo)	250		250					
Julkisivujen peruskorjaus								
Koskenkylän lähiliikuntapaikka	170	170						
Valko, lähiliikuntapaikka	250		250					
Urheilukentän, kaukalon ja lähiliikuntapaikan yhdistäminen								
Sävträsk skola	250		250					
Veistosalin rakentaminen ja julkisivujen kunnostus								
Koulu- ja päiväkotinvestoinnit 2017–2020								
Koulut	20 800			400	6 400	7 000	7 000	
Päiväkodit	5 000			150		2 400	2 450	
Valtuusto päättää mahdollisten kouluinvestointien toteutumisjärjestyksestä kun koulu- ja päiväkotiverkkoselvityksestä on tehty päätös.								
Forum, nuoriso- ja kulttuurikeskushanke	125						75	50
Nuoriso- ja kulttuurikeskus, toteutus kytketään toimistohankkeeseen								
Koulutuskuntayhtymät	65	100	65	65	65			
Inveon ja I-U koulutuskuntayhtymän investoinnit								
<i>alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu + sivistys)</i>	315	145	315	250	250	250	250	250
Investointimenot yhteensä	32 275	415	1 580	1 265	6 715	10 100	10 025	1 300
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Energiaa säästävät investoinnit, tulot								
Suomenkielinen koulukeskus, hanke	-3 510							
Suomenkielinen koulukeskus, hanke	-190							
Avustus, Koskenkylän lähiliikuntapaikka	-50							
Avustus, Valkon lähiliikuntapaikka	-30		-30					
Liljendalin lähikirjaston automatisointi, avustus			-20					
ELY-keskuksen avustus; jäähallihanke (arvio 600 000 euroa)								
Investointien tulorahoitus yhteensä	-3 700		-50					
Investointimenot netto	28 575	415	1 530	1 265	6 715	10 100	10 025	1 300

Hanke	Kust. arvio	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2019	2020	2021
Tekninen keskus								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Loviisan paloasema	4 704					300	2 000	2 404
Uudishanke, siirtyy Läntiseen liittymään								
Harmaakallion asuntoalue	1 200		200	500	500			
Muiden kaup.osien asuinalueiden kehittäminen			150	200	200			
Ulkovalaistuksen rakentaminen ja perusparannus	200	100	200	300				
Kauppa- ja teollisuusalueiden kadut	200	200	200	200	200			
Mahdollistaa kaupan ja teollisuuden sijoittumi- sen Loviisaan ja valmiuden vastata uusien yri- tysten infraan								
Rantatien peruskorjaus	900		500	400				
Tullisillan ja Laivasillan väli								
Teknisen keskuksen Wille-työkone	130	130						
E 18 Hanke	1 000	500						
Kaupungin osuus								
Keskusta-alueen kehittäminen	250	150	100					
Kevyenliikenteen väylä, Koskenkylä	1 000							
Kevyenliikenteen väylä MT 176, Kuggom–Hardom	500		40	460				
Kaupungin osuus Ely-hankkeesta								
Jorvaksen liittymä	350				350			
Tesjoen aluelämpöputkiston uusiminen	300			300				
Energiansäästö-hanke								
<i>alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)</i>	195	40	195					
<i>alle 100 000 euron hankkeet (yhdyskuntatekniikka)</i>	1 050	1 225	1 050	1 000	600	1 500	2 000	2 000
Investointimenot yhteensä	11 979	2 345	2 635	3 060	1 885	1 800	4 000	4 404
Investointien tulorahoitus yhteensä								
Investointimenot netto	11 979	2 345	2 635	3 060	1 885	1 800	4 000	4 404
Kaupunginvaltuustoon nähden sitova taso on TA 2016 määrärahat ja hyväksytyt kustannusarviot.								

SUURET HANKKEET (BRUTTOMÄÄRÄRAHA)

Hanke	Kust. arvio	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2019	2020	2021
Jäähallihanke	2 500							
Palveluasuminen I-vaihe, Taasiakoti	1 040		740					
Palveluasuminen II-vaihe, Harmaakallio	5 700		1 000	4 700				
Palveluasuminen II-vaihe, Onnelan palvelutalo	3 850			100	3 750			
Koulu- ja päiväkotinvestoinnit 2017–2020	25 800			550	6 400	9 400	9 450	
Loviisan paloasema	4 704					300	2 000	2 404
Yhteensä:	41 094		1 740	5 350	10 150	9 700	11 450	2 404

KAUPUNKI YHTEENSÄ

Hanke	Kust. arvio	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2019	2020	2021
Investointimenot yhteensä:								
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	3 234	770	1 770	1 200	1 304	450	400	450
Perusturvakeskus	11 160	3 737	2 310	5 000	3 950	200	200	200
Sivistyskeskus	32 275	415	1 580	1 265	6 715	10 100	10 025	1 300
Tekninen keskus	11 979	2 345	2 635	3 060	1 885	1 800	4 000	4 404
Investointimenot yhteensä	58 648	7 267	8 295	10 525	13 854	12 550	14 625	6 354
Investointitulot yhteensä								
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	-1 027	-150	-920		-450			
Perusturvakeskus				-1 425				
Sivistyskeskus	-3 700		-50					
Tekninen keskus								
Investointitulot yhteensä	-4 727	-150	-970	-1 425	-450			
KAUPUNKI YHTEENSÄ, NETTO	53 921	7 117	7 325	9 100	13 404	12 550	14 625	6 354

LOVIISAN VESILIIKELAITOS 2016–2018

Hanke	Kust. arvio	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Pitemmän ajan suunnitelma		
						2019	2020	2021
VESI JA VIEMÄRI								
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Vanhojen johtojen saneeraus	400	200	400	200	1 000	1 000	1 000	1 000
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	4 900	2 700	2 500	1 000				
Jätevesipuhdistamot, Vårdö saneeraus	1 500		1 500					
Rantatie	1 000		500	500				
<i>alle 100 000 euron hankkeet</i>	240	230	240	240	200	200	200	200
Vesiliikelaitos, menot yhteensä	8 040	3 130	5 140	1 940	1 200	1 200	1 200	1 200
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
<i>Runkolinjat, Ely-keskuksen tuki 25 % (4 milj.)</i>	-1 000		-670					
Vesiliikelaitos, tulot yhteensä	-1 000		-670					
Vesiliikelaitos, investointimenot netto	7 040	3 130	4 470	1 940	1 200	1 200	1 200	1 200
Johtokuntaan nähden sitovat erät.								

HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

Henkilöstösuunnittelu ja rekrytointi 2016–2018

Loviisan kaupungin sekä vakinaisen että määräaikaisen henkilöstön kokonaismäärä vakiinnutetaan tasolle, joka on tasapainossa kaupungille annettujen tehtävien ja käytettävissä olevien määrärahojen kanssa. Henkilöstösuunnittelun keskeinen tavoite on hallittu henkilöstöresurssin supistaminen vuosille 2016–2018 asetettujen tuottavuustavoitteiden mukaisesti. Tuottavuuskasvua haetaan organisaation toimintatapojen ja johtamisen kehittämisestä sekä työhyvinvoinnin ja osaamisen vahvistamisesta.

Henkilöstömäärän hallittu supistaminen edellyttää toimintojen uudelleenjärjestelyä, palvelumallien muuttamista ja toimintojen kokoamista.

Rekrytointitarpeesta suurin osa syntyy eläkepoistuman ja muun henkilöstön vaihtuvuuden kautta. Lisäksi rekrytointitarpeeseen vaikuttavat palvelukysynnässä tapahtuvat muutokset ja kasvavat alat, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon avopalvelut ja senioripalvelut. Välttämättömiä tehtäviä täytetään organisaation sisäisin siirtein aina kun tämä on mahdollista.

Vuosina 2016–2018 Loviisan kaupungin henkilökunnasta 124 henkilöä saavuttaa vanhuuseläkkeen alarajan. Kevan ennusteen mukaan yhteensä 92 henkilöä jää vanhuuseläkkeelle vuosina 2016–2018. Eläkkeelle voi kuitenkin jäädä joustavasti 63–68 vuoden ikäisenä, minkä vuoksi vuosittaista eläkepoistumaa on vaikea ennakoida.

Valtaosa eläkkeelle siirtymisistä tapahtuu palvelutuotannossa, jossa mahdollisuudet eläkepoistuman hyödyntämiseen sopeuttamiskeinona ovat osoittautuneet rajallisiksi. Vapautuvien virkojen ja tehtävien nykyistä laajempi täyttämättä jättäminen vaatisi muutoksia olemassa olevaan palveluverkkoon, lainsäädäntöön ja palveluiden kysyntään.

Loviisan kaupungin lähivuosien henkilöstösuunnitteluun vaikuttavat oleellisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottamismallia koskevat päätökset ja niiden toimeenpanon aikataulu. Nämä ratkaisut tulevat myös edellyttämään tukipalveluissa tehtäviä sopeuttamistoimia, mutta niiden laajuutta ei voida vielä arvioida. Muita henkilöstön määrään, rakenteeseen ja sijoitteluun vaikuttavia seikkoja ovat mahdolliset organisaatorakenteen muutokset ja koulutoiminnasta laadittavan kokonaissuunnitelman perusteella tehtävät päätökset.

Yhteenveto keskusten henkilöstösuunnitelmista 2016

Loviisan kaupungin henkilöstösuunnitelma vuodelle 2016 supistuu 6,7 kokonaista tehtävää vastaavalla määrällä. Vähennys toteutetaan normaalina tuottavuuden lisäyksenä eläkepoistumaa ja toiminnan uudelleenjärjestelyjä hyödyntäen.

Hallintopalveluissa tapahtuu neljän kokonaisen tehtävän lisäys uuden perustettavan asiakaspalvelutoimiston myötä. Tehtävät täytetään sisäisin järjestelyin, joiden seurauksena muissa keskuksissa syntyy vastaava vähennys.

Talouspalveluissa toteutetaan 3,4 tehtävän vähennys eläkejärjestelyjä ja toiminnan uudelleenmitoittamista hyödyntäen. Kehittämisspalvelujen suunnitelma sisältää yhden määräaikaisen tehtävän lisäyksen työllisyyspalveluihin vuodelle 2016. Tehtävä sijoitetaan nuorten Starttipajaan, jonka toiminta perustuu toistaiseksi määräaikaisiin henkilöstöjärjestelyihin.

Perusturvakeskuksessa kevennetään laitosmuotoisia palveluja ja vapautuvat resurssit suunnataan uudelleen. Erityisesti senioripalveluja vahvistetaan lisääntyneen palvelukysynnän vuoksi. Myös sosiaalihuollon henkilöstöresursseja lisätään, jolloin ostopalveluja voidaan vastaavasti vähentää. Perusturvakeskuksessa toteutettavien muutosten nettovaikutus vastaa yhteensä kolmen kokonaisen tehtävän lisäystä.

Sivistyskeskuksen henkilöstösuunnitelma supistuu 9,1 kokonaista tehtävää vastaavalla määrällä. Kaksi tehtävää siirretään uuteen asiakaspalvelutoimistoon. Kahden määräaikaisen luokanopettajan tehtävän vähennys johtuu opetusryhmien pienentämiseksi myönnetyn ylimääräisen valtionavustuksen poistumisesta. Muut vähennykset liittyvät esim. varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmän mahdollistamiin tehostamistoimenpiteisiin sekä muihin toiminnan uudelleenjärjestelyihin.

Teknisen keskuksen henkilöstökehys pienenee kahdella tehtävällä. Yksi tehtävä jätetään eläkkeelle siirtymisien jälkeen täyttämättä ja yksi hallinnollinen tehtävä siirtyy asiakaspalvelutoimistoon.

	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2014	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2015	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2016	Muutos 15–16 täytetyt virat ja tehtävät/ Förändring 15–16 besatta tjänster och uppgifter
Yleinen hallinto ja konsernihallinto, yhteensä Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen, sammanlagt	177,6	171,6	173,0	1,4
Perusturvakeskus, yhteensä Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	331,1	322,7	325,7	3,0
Sivistyskeskus, yhteensä Bildningscentralen, sammanlagt	402,5	396,9	387,8	-9,1
Tekninen keskus, yhteensä Tekniska centralen, sammanlagt	78,0	78,0	76,0	-2,0
Koko kaupunki, yhteensä Hela staden, sammanlagt	989,2	969,2	962,5	-6,7

*Määräraha varattu talousarvioon/

Anslag reserverade i budgeten

	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2014	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2015	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2016*	Muutos 15–16 täytetyt virat ja tehtävät/ Förändring 15–16 besatta tjänster och uppgifter
YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO/ ALLMÄNNA FÖRVALTNINGEN OCH KONCERNFÖRVALTNINGEN				
HALLINNON TUKIPALVELUT/FÖRVALTNINGENS STÖDTJÄNSTER				
Kaupunginjohtaja/Stadsdirektören	1,0	1,0	1,0	0,0
Kaupunginkanslia/Stadskansliet	7,0	6,0	10,0	4,0
Viestintäyksikkö/Kommunikationsenheten	6,6	6,6	6,6	0,0
Tietohallinto/Dataförvaltningen	6,0	6,0	6,0	0,0
Henkilöstöyksikkö/Personalenheten	8,0	8,0	7,8	-0,2
Kaupunginhallitus ja hallintopalvelut, yhteensä/ Stadsstyrelsen och förvaltningstjänster, sammanlagt	28,6	27,6	31,4	3,8
TALOUSPALVELUT/EKONOMITJÄNSTER				
Taloussosasto/Ekonomiavdelningen	13,0	11,0	10,4	-0,6
Ruokahuolto/Kostservice	26,5	26,5	25,5	-1,0
Siivouspalvelut/Städservice	43,2	41,8	40,0	-1,8
Talousspalvelut, yhteensä/ Ekonomitjänster, sammanlagt	82,7	79,3	75,9	-3,4
KEHITTÄMISPALVELUT/UTVECKLINGSTJÄNSTER				
Kehittäminen/Utveckling	1,0	1,6	1,6	0,0
Työllisyyspalvelut/Sysselsättningstjänster	0,0	8,0	9,0	1,0
Matkailu/Turism	2,0	2,0	2,0	0,0
Maaseutuasiat/Landsbygdsärenden	59,3	55,1	55,1	0,0
Kehittämispalvelut, yhteensä/ Utvecklingstjänster, sammanlagt	66,3	66,7	67,7	1,0
X) sis. sataman, joka yhtiöitettiin 2014 / inkl. hamnen som bolagiserades 2014				
	x)			
Yleinen hallinto ja konsernihallinto, yhteensä/ Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen, sammanlagt	177,6	173,6	175,0	1,4

*Määräraha varattu talousarvioon/
Anslag reserverade i budgeten

	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2014	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2015	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2016*	Muutos 15–16 täytetyt virat ja tehtävät/ Förändring 15–16 besatta tjänster och uppg.
PERUSTURVAKESKUS/GRUNDRYGGHETSCENTRALEN				
Yleishallinto/Allmän förvaltning				
Yleishallinto/Allmän förvaltning	11,5	10,5	9,0	-1,5
Lasten ja nuorten palvelut/Tjänster för barn och ungdom				
Johto/Ledning	1,6	1,6	1,6	0,0
Peruspalvelut/Bastjänster	12,1	11,95	11,7	-0,25
Erytispalvelut/Specialtjänster	25,7	20,7	24,2	3,5
Lasten ja nuorten palvelut, yhteensä/ Tjänster för barn och ungdom, sammanlagt	39,4	34,25	37,5	3,25
x) luku sis. tehtävät, jotka 2015 siirtyivät työllisyyspalveluihin/ antalet inneh. uppgifterna som 2015 överfördes till sysselsättningstjänster				
Työikäisten palvelut/Tjänster för vuxna				
Johto, hoitotarvikevarasto ja lääkekeskus/Ledning, centrallagret och läkemedelscentralen	6,2	6,3	7,7	1,4
Sairaanhoito/Sjukvård	92,0	82,0	74,8	-7,2
Aikuissosiaalityö/Socialarbete för vuxna	8,7	8,7	9,2	0,5
Hammashoito/Tandvård	17,7	17,0	17,0	0,0
Työikäisten palvelut, yhteensä/ Tjänster för vuxna, sammanlagt	124,6	114,0	108,7	-5,3
Senioripalvelut/Tjänster för seniorer				
Johto/Ledning	2,0	2,0	2,0	0,0
Avohoito/Öppen vård	63,0	69,0	72,5	3,5
Hoiva-asuminen/Omsorgsboende	40,0	44,7	44,7	0,0
Laitohoito/Anstaltsvård	50,6	48,3	51,3	3,0
Senioripalvelut, yhteensä/ Tjänster för seniorer, sammanlagt	155,6	164,0	170,5	6,5
Perusturvakeskus, yhteensä/ Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	331,1	322,7	325,7	3,0

*Määräraha varattu talousarvioon/
Anslag reserverade i budgeten

	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2014	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2015	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2016*	Muutos 15–16 täytetyt virat ja tehtävät/ Föränd- ring 15–16 besatta tjänster och uppg.
SIVISTYSKESKUS/BILDNINGSCENTRALEN				
Hallinto ja kehittäminen/Förvaltning och utveckling				
Johto/Ledning	6,0	5,3	5,6	0,3
Asiakas- ja toimistopalvelut/Kund- och kanslitjänster	5,8	5,8	3,8	-2,0
Hallinto ja kehittäminen, yhteensä/ Förvaltning och utveckling, sammanlagt	13,5	11,1	9,4	-1,7
Päivähoito ja varhaiskasvatus/Dagvård och småbarnsfostran				
Päivähoito ja varhaiskasvatus, yhteensä/ Dagvård och småbarnsfostran, sammanlagt	124,9	125,1	121,5	-3,6
Koulutus/Utbildning	<i>lv/lå</i> 2014-15	<i>lv/lå</i> 2015-16	<i>lv/lå</i> 2016-17	
Koulutus, yhteensä/ Utbildning, sammanlagt	206,9	204,3	201,5	-2,8
Lukiot ja ammatillinen koulutus/Gymnasier och yrkesutbildning	<i>lv/lå</i> 2014-15	<i>lv/lå</i> 2015-16	<i>lv/lå</i> 2016-17	
Lukiot ja ammatillinen koulutus, yhteensä/ Gymnasier och yrkesutbildning, sammanlagt	17,6	17,2	17,2	0,0
Vapaa sivistystyö/Fritt bildningsarbete	<i>lv/lå</i> 2014-15	<i>lv/lå</i> 2015-16	<i>lv/lå</i> 2016-17	
Lovisa svenska medborgarinstitut	3,6	3,6	3,6	0,0
Valkon kansalaisopisto	4,0	4,0	4,0	0,0
Vapaa sivistystyö, yhteensä/ Fritt bildningsarbete, sammanlagt	7,6	7,6	7,6	0,0
Vapaa-aikatoimi/Fritidsväsendet				
Vapaa-aikatoimi/Fritidsväsendet	10,5	11,0	11,0	0,0
Vahtimestarit/Vaktmästeriet	4,0	4,0	3,6	-0,4
Vapaa-aikatoimi, yhteensä/ Fritidsväsendet, sammanlagt	14,5	15,0	14,6	-0,4
Kirjasto- ja kulttuuritoimi/Biblioteks- och kulturväsendet				
Kirjasto- ja kulttuuritoimi, yhteensä/ Biblioteks- och kulturväsendet, sammanlagt	17,5	16,6	16,0	-0,6
Sivistyskeskus, yhteensä/ Bildningscentralen, sammanlagt	402,5	396,9	387,8	-9,1

*Määräraha varattu talousarvioon/
Anslag reserverade i budgeten

	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2014	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2015	Täytetyt virat ja tehtävät/ Besatta tjänster och uppgifter 2016*	Muutos 15–16 täytetyt virat ja tehtävät/ Förändring 15–16 besatta tjänster och uppg.
TEKNINEN KESKUS/TEKNISKA CENTRALEN				
Hallinto -, talous- ja asiakaspalvelu/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning				
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu, yhteensä/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning, sammanlagt	7,0	7,0	7,0	0,0
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu/ Byggnadstillsyn och miljövård				
Rakennusvalvonta/Byggnadstillsyn	5,0	5,0	5,0	0,0
Ympäristönsuojelu/Miljövård	4,0	4,0	3,0	-1,0
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, yhteensä/ Byggnadstillsyn och miljövården, sammanlagt	9,0	9,0	8,0	-1,0
Kaupunkisuunnitteluosasto/Stadsplaneringsavdelningen				
Kaavoitus- ja arkkitehtuuri/Planläggning och arkitektur	5,0	5,0	4,0	-1,0
Kiinteistö- ja paikkatieto/Fastighets- och GIS-byrå	7,0	7,0	7,0	0,0
Kaupunkisuunnitteluosasto, yhteensä/ Stadsplaneringsavdelningen, sammanlagt	12,0	12,0	11,0	-1,0
Rakentaminen ja ylläpito/Byggande och underhåll				
Tilapalvelu/Lokalservice	22,0	22,0	22,0	0,0
Yhdyskuntateknikka/Samhällsteknik	28,0	28,0	28,0	0,0
Rakentaminen ja ylläpito, yhteensä/ Byggande och underhåll, sammanlagt	50,0	50,0	50,0	0,0
Tekninen keskus, yhteensä/ Tekniska centralen, sammanlagt	78,0	78,0	76,0	-2,0

LIITTEET

Liite, hyväksytty Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnassa 15.9.2015

LOVIISAN VESILIIKELAITOS

TALOUSARVIO 2016

TALOUSSUUNNITELMA 2016–2018

Liitteinä

- investointiohjelma v. 2016
- rahoituslaskelma

PÄÄTÖS (käsitelty johtokunnan kokouksessa 15.9.2015)

Loviisan Vesiliikelaitos

Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö

Loviisan kaupungin omistama Loviisan Vesiliikelaitos – Affärsverket Lovisa Vatten toimii kaupunginhallituksen alaisena kuntalain 10a luvussa tarkoitettuna kunnallisena liikelaitoksena. Laitoksen tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoinnasta kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Valtuusto on todennut, että Loviisan Vesiliikelaitoksen tulee tavoitella tasapainoista tulosta. Rahoitusosan sitovana tavoitteena on laitokselle myönnettävien lainojen kokonaismäärä.

Tämä tarkoittaa sitä, että laitos toimittaa vettä kuluttajille ja johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet puhdistuslaitoksille puhdistettavaksi lupaehtojen mukaan. Loviisan Vesiliikelaitoksen toiminnan täytyy olla taloudellisesti kannattavaa, jotta laitos pystyy selviytymään kaikista velvoitteistaan. Loviisan Vesiliikelaitos kerää seuraavia maksuja kuluttajilta peittäääkseen kaikki käyttö- ja pääomakustannuksensa: vesimaksu, jätevesimaksu, perusmaksu, liittymismaksu ja vastaanottomaksu lietteen vastaanotosta. Asiakaspohja ei ole kasvanut ennustetulla tavalla. Vuodelle 2015 tarifeja ja maksuja tarkistettiin 10 prosenttia. Sitä vastoin hinnantarkistusta ei esitetä vuodelle 2016.

Loviisan Vesiliikelaitos koostuu kolmesta yksiköstä:

- 1 Hallinto**
- 2 Vesi**
- 3 Jätevesi**

Nämä toimintayksiköt on jaettu useampaan kustannuspaikkaan (projekti) konkreettisen talousarvion seuraamiseksi ja mistä yksilöidyt kustannukset käyvät ilmi.

1 HALLINTO

TOIMINTA

- Johtokunta
- Hallinto

TAVOITTEET

Toimivan hallinnon ja hyvän imagon edelleen rakentaminen Loviisan Vesiliikelaitokselle. Kehittää aktiivisesti toimintaa omalla toiminta-alueellaan ja tehdä jatkuvaa yhteistyötä kaupungin alueen vesiosuuskuntien kanssa kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan.

Johtokunta koostuu viidestä varsinaisesta jäsenestä ja yhtä monesta varajäsenestä. Hallintohenkilöstöön kuuluu vesihuoltopäällikkö, taloussuunnittelija ja 1,4 laskuttaja/toimistos sihteeri.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2016–2018

Tärkeä painopistealue on laajentaa vesiliikelaitoksen maksupohjaa saamalla kaikki toiminta-alueella sijaitsevat kiinteistöt liitetyksi asiakkaiksi. Myös esimerkiksi palotoimen käyttämä vesi on saatava laskutuksen piiriin. Etävalvonnan lisääminen parantaa ja nopeuttaa toimintaa ongelmatilanteissa. Toiminnan tehokkuus ja parantunut kriisivalmius on seurausta yksittäisten alueiden verkostojen yhteen rakentamisesta Pernajan kaupunginosassa.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2016

Yleissuunnittelun jatkaminen maanomistajasopimuksineen siirtoviemärin ja vesihuoltolinjojen rakentamiseksi Pernajan alueella on yksi suurin painopistealue. Uuden alavesisäiliön käyttöönottoa seuraa vanhan vesitornin purkaminen.

Riski- ja investointitarvekartoitus tullaan tekemään vuoden aikana.

	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
MENOT	248	293	297	302
TULOT				
NETTO	248	293	297	302

2 VESI

TOIMINTA

Veden hankinta, käsittely, jakelu ja myynti Loviisan Vesiliikelaitoksen asiakkaille vuoden 2016 alussa hintaan 1,79 €/m³ + alv (24 %) sekä veden toimittaminen myös alueen vesiosuuskunnille sopimusten mukaan. Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia korjauksia mikäli tilanne niin vaatii.

TAVOITTEET

Jakaa vettä, joka täyttää juomaveden laatuvaatimukset kaikille asiakkaille toiminta-alueella sekä osuuskunnille.

Henkilöstö koostuu käyttöpäälliköstä, suunnitteluavustajasta ja käyttöhenkilökunnasta. He työskentelevät puoliksi viemärlaitoksen lukuun.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2016–2018

Pernajan alueella sijaitsevat kolme eri vesihuoltoaluetta, Koskenkylä, Kirkonkylä ja Isnäs liitetään Loviisan muuhun vesihuoltoverkoston. Eteneminen tässä hankkeessa on suurin painopistealue suunnitelmakaudella. Vanhan ylävesisäiliön poistaminen on ajankohtainen ja vanhan verkoston saneerauksen tulee jatkua. Vesihuoltoverkoston rakentamisen uusille asuntoalueille on tapahtunut kaupungin aikataulujen mukaan, kustannusjako ja hinnoitteluperiaatteet tarkistettuina.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2016

Runkolinjojen rakentaminen Pernajassa jatkuu. Olemassa olevaa vanhaa putkiverkostoa pidetään kunnossa mahdollisuuksien mukaan.

Loviisan Vesiliikelaitos toimittaa asiakkailleen vettä noin 970 000 m³, josta noin 680 000 m³ ostetaan Loviisanseudun Vesi Oy:ltä ja loput pumpataan omista vedenottamoista, joista viisi kappaletta on jatkuvassa käytössä ja viisi kappaletta varalla.

	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
MENOT (ei korkoja, ei poistoja)	1 145	1 039	1 114	1 131
TULOT	1 734	1 758	1 794	1 830
NETTO	589	719	680	699

3 JÄTEVESI

TOIMINTA

Jäteveden siirtäminen asiakkailta ja käsittely Loviisan vesiliikelaitoksen ympäristölupien mukaisesti vuoden 2016 alussa hintaan 2,51 €/m³ + alv (24 %) liikelaitoksen taksan mukaan sekä myös jäteveden vastaanotto, siirtäminen ja käsittely alueen osuuskunnilta sopimusten mukaan. Lisäksi vastaanotetaan sakokaivolietettä Vårdön puhdistamolla. Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia korjauksia kun tilanne niin vaatii.

Henkilöstö koostuu käyttöpäälliköstä, puhdistamonhoitajasta, suunnitteluavustajasta ja käyttöhenkilökunnasta. He työskentelevät puoliksi vesilaitoksen lukuun.

TAVOITTEET

Loviisan Vesiliikelaitoksen jätevesitoiminnan tehtävänä on käsitellä kaupungin alueen jätevedet kussakin puhdistamossa ympäristölupien mukaisesti.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2016–2018

Kolme olemassa olevaa puhdistuslaitosta Pernajan alueella, Koskenkylä, Kirkonkylä ja Isnäs suljetaan. Tämän hankkeen edistäminen on suurin painopistealue suunnitelmakauden aikana. Tämä tarkoittaa runkolinjojen rakentamista Vårdön puhdistamolle ja kyseisen laitoksen kapasiteetin nostoa. Viemäriverkoston rakentaminen uusille asuntoalueille on tapahduttava kaupungin aikataulujen mukaan, kustannusjako ja hinnoitteluperiaatteet tarkistettuina.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2016

Pernajan runkolinjahanke jatkuu. Vårdön puhdistamon laajennus tehdään vuonna 2016. Vanhaa olemassa olevaa verkostoa ja vanhoja puhdistuslaitoksia pidetään kunnossa mahdollisuuksien mukaan. Vuotovesien määrää yritetään vähentää käytössä olevin keinoin.

Loviisan Vesiliikelaitoksen puhdistuslaitoksille vastaanotetaan ja käsitellään liki 1 600 000 m³ jätevettä, josta Vårdön puhdistuslaitoksella noin 1 350 000 m³, Koskenkylässä noin 75 000 m³, Pernajan kirkonkylässä noin 65 000 m³, Isnässissä noin 45 000 m³ ja Liljendalissa noin 65 000 m³. Arvio perustuu vuosien 2010–2014 toteumiin.

	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
MENOT (ei korkoja, ei poistoja)	1 352	1 270	1 255	1 275
TULOT	2 011	1 987	2 025	2 066
NETTO	659	717	770	791

LOVIISAN VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ

	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Tuotot yhteensä	3 745	3 746	3 745	3 745
Kulut yhteensä	2 709	2 548	2 635	2 675
Henkilöstökulut	780	823	835	850
Palvelujen ostot	732	733	805	815
Aineet ja tarvikkeet	1 041	889	935	950
Muut toimintakulut	156	104	60	60
Lainojen korot	50	55	60	65
Poistot	1 002	961	1 000	1 000
Satunnaiset kulut		200		
Varausten purku	+ 20	+ 20	+ 20	+ 20
Yli-/alijäämä	4	2	70	25

Poistot perustuvat liikelaitoksen vuoden 2010 aloittavaan taseeseen lisättynä tehdyillä investoinneilla poistot huomioiden. Poistomäärän kasvu tulevana vuosina johtuu pääosin alavesisäiliöinvestoinnista ja Pernajan kaupunginosaan kohdistuvista vesihuollon kehittämisen investoinneista. Satunnaisissa kuluissa on huomioitu vanhan vesitornin purkaminen.

Suunniteltujen investointiensä rahoittamiseksi vuosina 2016–2018 liikelaitoksella on tarve talousarviovuonna 2016 nostaa pitkäaikaista lainaa enimmillään 4 miljoonaa euroa. Pernajan hankkeelle on myönnetty valtion vesihuoltotukea 1 miljoonaa euroa vuosille 2014–2016. Tuki maksetaan jälkikäteen hankeosuuksien valmistuttua.

INVESTOINNIT VUOSINA 2016–2018

VESILAITOS	2016	2017	2018
Vanhojen johtojen saneeraus	200 000	100 000	500 000
Tonttiliittymät	10 000	20 000	10 000
Asuntoalueet	50 000	50 000	50 000
Teollisuusalueet	15 000	20 000	20 000
Rantatie	250 000	250 000	
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	1 250 000	500 000	
Yhteensä	1 775 000	940 000	580 000

Pernajan runkolinjojen rakentaminen toteutetaan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan.

Tärkeäksi kohteeksi on nostettu rantatien saneeraus, joka toteutetaan kaupungin teknisen toimen kanssa yhteishankkeena.

Vanhojen valurautaputkistojen saneerausta jatketaan.

Mitään suuria uudiskohteita alue- ja tonttiliittymissä ei ole huomioitu, vaan niiden rahoitus on hoidettava erikseen

VIEMÄRILAITOS	2016	2017	2018
Vanhojen johtojen saneeraus	200 000	100 000	500 000
Tonttiliittymät	10 000	10 000	10 000
Asuntoalueet	50 000	50 000	50 000
Teollisuusalueet	15 000	20 000	20 000
Jätevedenpuhdistamot	1 500 000		
Jätevedenpumppaamot	40 000	20 000	20 000
Rantatie	250 000	250 000	
Sadevesiviemärit	50 000	50 000	20 000
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	1 250 000	500 000	
Yhteensä	3 365 000	1 000 000	620 000

Vårdön puhdistamon laajennus tehdään vuonna 2016.

Pernajan runkolinjojen rakentaminen toteutetaan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan.

Tärkeäksi kohteeksi on nostettu rantatien saneeraus välillä Laivasilta - Tullisilta, joka toteutetaan kaupungin teknisen toimen kanssa yhteishankkeena.

Vanhojen betoniputkistojen saneerausta jatketaan.

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikevaihto	3 449 352	3 745 130	3 745 600	3 745 000	3 745 000
Tuet ja avustukset kunnilta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-865 303	-1 040 600	-888 600	-935 000	-950 000
Palvelujen ostot	-751 020	-732 557	-733 057	-805 000	-815 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-642 354	-591 100	-631 300	-835 000	-850 000
Henkilöstösivukulut	-197 914	-188 548	-191 439		
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-859 823	-1 002 500	-960 600	-1 000 000	-1 000 000
Liiketoiminnan muut kulut	-141 051	-156 035	-103 604	-60 000	-60 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-8 113	33 790	237 000	110 000	70 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	680				
Korkotuotot, sisäiset	158				
Muut rahoitustuotot	17 867				
Korkomenot	-440				
Korkomenot, sisäiset	-9 180				
Korvaus peruspääomasta					
Muille maksetut korkokulut	-8 906	-50 000	-55 000	-60 000	-65 000
Ylijäämä ennen sat.eriä ja varauksia	-7 935	-16 210	182 000	50 000	5 000
Satunnaiset erät			-200 000		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	20 273	20 000	20 000	20 000	20 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 338	3 790	2 000	70 000	25 000

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-8 113	33 790	237 000	110 000	70 000
Poistot ja arvonalentumiset	859 823	1 002 500	960 600	1 000 000	1 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 226	-50 000	55 000	-60 000	-65 000
Satunnaiset erät			-200 000		
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 342 855	-3 130 000	-5 140 000	-1 940 000	-1 200 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	130 000		670 000		
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-369 371	-2 143 710	-3 417 400	-890 000	-195 000
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset kunnilta					
Antolainojen muutokset muilta	-3 220				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		3 000 000	4 000 000	1 000 000	1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		-300 000	-400 000	-750 000	-850 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnilta	446 481				
Vaikutus maksuvalmiuteen	73 890	556 290	182 600	-640 000	-45 000
Valtuustoon nähden sitovat erät					
Johtokuntaan nähden sitovat erät					

